

แผนปฏิบัติการ (Action Plan)

ขับเคลื่อนวาระแห่งชาติ “สิทธิมนุษยชนร่วมขับเคลื่อน Thailand 4.0
เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน” ของทุกภาคส่วน ปีงบประมาณ พ.ศ. 2561 - 2562

กรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ

คำนำ

ประเทศไทยเป็นหนึ่งในภาคีสมาชิกขององค์การสหประชาชาติ ลำดับที่ 55 และยังเข้าเป็นภาคีสันติสนธิสัญญาระหว่างประเทศด้านสิทธิมนุษยชน จำนวน 7 ฉบับ จากทั้งหมด 9 ฉบับ ถือเป็นการแสดงความมุ่งมั่นที่จะส่งเสริมคุ้มครองสิทธิมนุษยชนอย่างจริงจัง และมุ่งหวังให้ประชาชนชาวไทยอยู่ดีมีสุข มีความรักสามัคคี รู้สิทธิรู้หน้าที่ เคารพสิทธิซึ่งกันและกัน และไม่ไปละเมิดสิทธิผู้อื่น โดยที่ผ่านมา ประเทศไทยมีพัฒนาการที่ดีด้านสิทธิมนุษยชนมาอย่างต่อเนื่อง เช่นเดียวกับทุกประเทศ ทั้งการประกาศใช้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยที่บัญญัติในเรื่องสิทธิเสรีภาพไว้อย่างกว้างขวาง การมีนโยบายมุ่งลดความเหลื่อมล้ำ อาทิ การส่งเสริมสิทธิสตรี เด็ก ผู้สูงอายุ ผู้พิการ ตลอดจนกลุ่มต่างๆ ในสังคม ทั้งคนไทยและคนต่างด้าว การปรับปรุงแก้ไขกฎหมายและมาตรการทางสังคม เพื่อให้ทุกคนมีสิทธิตามกฎหมายอย่างเท่าเทียมกัน และได้รับการบริการต่างๆ จากภาครัฐโดยเสมอภาค ไม่ทิ้งใครไว้ข้างหลัง การประกาศใช้แผนสิทธิมนุษยชนแห่งชาติมาแล้วถึง 3 ฉบับ โดยฉบับล่าสุด คือ ฉบับที่ 3 พ.ศ. 2557 – 2561 เพื่อเป็นเครื่องมือให้ทุกภาคส่วนนำไปใช้ส่งเสริม ปกป้อง คุ้มครองสิทธิมนุษยชนให้แก่ประชาชนในชาติ

คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ 21 พฤศจิกายน 2560 เห็นชอบและประกาศวาระแห่งชาติสิทธิมนุษยชนร่วมขับเคลื่อน Thailand 4.0 เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน โดยเป็นการยกระดับประเด็นสิทธิมนุษยชนให้เป็นวาระแห่งชาติ เพื่อให้หน่วยงานทุกภาคส่วนร่วมพลังขับเคลื่อนงานด้านสิทธิมนุษยชนให้เกิดผลที่เป็นรูปธรรม รวมถึงการส่งเสริมให้ภาคธุรกิจเคารพในสิทธิมนุษยชน เพื่อยืนยันถึงความมุ่งมั่นและความพร้อมของทุกภาคส่วนในสังคมไทยในการส่งเสริม สนับสนุน และคุ้มครองสิทธิมนุษยชน และสามารถเป็นกลไกขับเคลื่อนความเจริญเติบโตของประเทศได้อย่างมีประสิทธิภาพ รวมถึงการนำประเด็นสิทธิมนุษยชนที่ไม่สามารถดำเนินการให้บรรลุผลได้ตามแผนสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ฉบับที่ 3 (ปี พ.ศ. 2557 - 2561) และข้อเสนอแนะด้านสิทธิมนุษยชนจากหน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้องทั้งในและต่างประเทศมากำหนดเป็นตัวชี้วัดด้วย เพื่อให้หน่วยงานขับเคลื่อนวาระแห่งชาติไปสู่การปฏิบัติที่เป็นรูปธรรม

การจัดทำแผนปฏิบัติการ (Action Plan) ขับเคลื่อนวาระแห่งชาติ “สิทธิมนุษยชนร่วมขับเคลื่อน Thailand 4.0 เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน” ของทุกภาคส่วน ปีงบประมาณ พ.ศ. 2561 – 2562 เพื่อให้ทุกภาคส่วนใช้เป็นกรอบแนวทางการขับเคลื่อนวาระแห่งชาติฯ และการดำเนินงานด้านสิทธิมนุษยชนที่เป็นรูปธรรม เพื่อให้เป็นไปตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 21 พฤศจิกายน 2560 อันจะส่งผลให้การดำเนินงานเรื่องสิทธิมนุษยชนเกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากยิ่งขึ้น ที่จะสร้างความเชื่อมั่นกับนานาประเทศในการส่งเสริม คุ้มครองสิทธิมนุษยชนของไทย และส่งเสริมภาพลักษณ์ที่ดีในด้านสิทธิมนุษยชน อันจะนำไปสู่สังคมสันติสุขอย่างมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืนสืบไป

กรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ

กระทรวงยุติธรรม

31 กรกฎาคม 2561

สารบัญ

	หน้า
สารพลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรี	5
ความเชื่อมโยงระหว่างนโยบายของไทยและมาตรฐานสากลเพื่อกำหนดเป็นกรอบทิศทางวาระแห่งชาติฯ	6
บทสรุปผู้บริหาร	7
ส่วนที่ 1 แผนปฏิบัติการขับเคลื่อนวาระแห่งชาติไปสู่การปฏิบัติ	8
4 สร้าง	
สร้าง ที่ 1 สร้างความตระหนัก จิตสำนึก ในสิทธิ หน้าที่ และการเคารพสิทธิผู้อื่น	10
สร้าง ที่ 2 สร้างระบบการติดตาม เฝ้าระวังการละเมิดสิทธิด้วยพลังเครือข่าย เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาที่ทันทั่วถึง	12
สร้าง ที่ 3 สร้างวัฒนธรรมแห่งการเคารพและคุ้มครองสิทธิมนุษยชนซึ่งกันและกัน	15
สร้าง ที่ 4 สร้างเสริมการพัฒนาเครือข่ายทุกภาคส่วนให้มีศักยภาพในการทำงานด้านสิทธิมนุษยชน	16
3 ปรับ	
ปรับที่ 1 ปรับปรุงระบบฐานข้อมูลแสดงผลงานและสถานการณ์การละเมิดสิทธิที่เป็นรูปธรรม คลอบคลุมระดับพื้นที่ จังหวัด เพื่อมุ่งไปแก้ไขปัญหาการละเมิด	18
ปรับที่ 2 ปรับทัศนคติของเจ้าหน้าที่รัฐ ในเรื่องสิทธิมนุษยชน ไม่ใช่เป็นเรื่องตรวจสอบ แต่เป็นสิ่งที่ควรส่งเสริม สนับสนุนการทำงานและสร้างสังคมสงบสุข	20
ปรับที่ 3 ปรับปรุงและพัฒนากฎหมายที่ยังละเมิดสิทธิเสรีภาพการพิจารณาแก้ไข	21
2 ขับ	
ขับที่ 1 ขับเคลื่อนองค์กรหรือจังหวัดต้นแบบด้านสิทธิมนุษยชน สำหรับใช้ถอดบทเรียน การทำงานให้หน่วยงานอื่นขยายผลต่อ	22
ขับที่ 2 ขับเคลื่อนแผนสิทธิมนุษยชนแห่งชาติสู่การปฏิบัติในมิติเสริมสร้างนวัตกรรมใหม่ๆ เพื่อสนับสนุนการดำเนินงานด้านสิทธิมนุษยชน	24
1 ลด	
ลด ปัญหาการละเมิดสิทธิมนุษยชนในแต่ละปีอย่างต่อเนื่องเป็นรูปธรรม	25

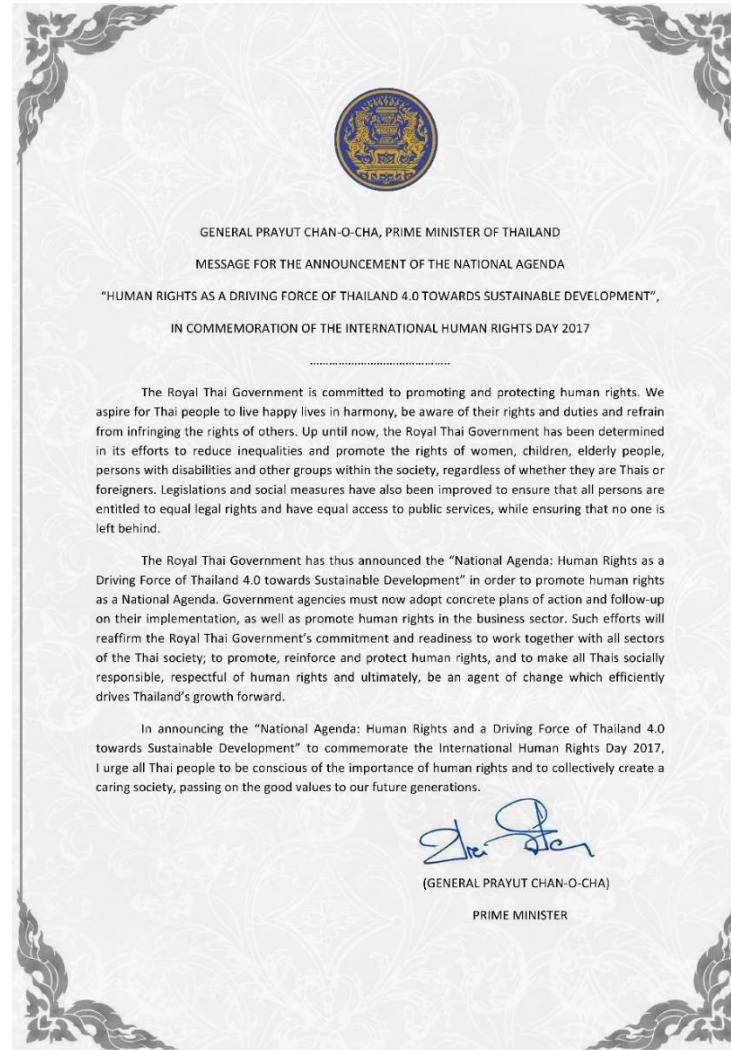
สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
ส่วนที่ 2 แผนปฏิบัติการขับเคลื่อนประเด็นสิทธิมนุษยชนที่ยังไม่บรรลุเป้าหมายตามแผนสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ฉบับที่ 3 (ปี พ.ศ. 2557 – 2561)	
ไปสู่การปฏิบัติ	27
● ประเด็นสิทธิมนุษยชนด้าน	
1. ด้านการขนส่ง	29
2. ด้านกระบวนการยุติธรรม	30
3. ด้านการศึกษา	33
4. ด้านเศรษฐกิจ	34
● ประเด็นสิทธิมนุษยชนกลุ่มเป้าหมาย	
5. กลุ่มเหยื่อและผู้เสียหาย	35
6. กลุ่มเกษตรกร	37
7. กลุ่มผู้ไร้รัฐ ชาติพันธุ์ และกลุ่มผู้แสวงหาที่พักพิงหรือผู้หนีภัยการสู้รบ	39
8. กลุ่มผู้ที่รับผลกระทบจากสถานการณ์ความรุนแรง	39
9. กลุ่มความหลากหลายทางเพศหรืออัตลักษณ์ทางเพศ	40
ภาคผนวก	
ภาคผนวก 1 คำจำกัดความ 11 ด้าน 15 กลุ่มเป้าหมาย	43
ภาคผนวก 2 อักษรย่อของหน่วยงาน	44
ภาคผนวก 3 มติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 21 พฤศจิกายน 2560	45
ภาคผนวก 4 ถอดเทป คำกล่าวเปิดงานและปาฐกถาพิเศษ ประกาศวาระแห่งชาติฯ โดย พลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรี	47
บรรณานุกรม	53
ผู้จัดทำและเรียบเรียง	54

สารพลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรี

ความเชื่อมโยงระหว่างนโยบายของไทยและมาตรฐานสากลเพื่อกำหนดเป็นกรอบทิศทางวาระแห่งชาติ “สิทธิมนุษยชนร่วมขับเคลื่อน Thailand 4.0 เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน”

วาระแห่งชาติ : สิทธิมนุษยชนร่วมขับเคลื่อน Thailand 4.0 เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน

กรอบแนวคิด

เจตนารมณ์ : น้อมนำพระราชกรณียกิจรัชกาลที่ 9 และสืบสานพระราชปณิธานในรัชกาลที่ 10 ที่พระองค์ทรงเป็นแบบอย่างของการช่วยเหลือประชาชนทุกหมู่เหล่าอย่างเสมอภาค เท่าเทียม โดยไม่เลือกปฏิบัติ เห็นคุณค่าของความเป็นมนุษย์ตามหลักสิทธิมนุษยชน จากการที่พระองค์ได้ทรงลงพื้นที่ในถิ่นทุรกันดารทั่วทุกแห่งของประเทศไทย อย่างไม่ทรงเห็นแก่เหน็ดเหนื่อย หรือย่อท้อต่อความยากลำบาก เพื่อให้คนไทยทุกหมู่เหล่ามีความเป็นอยู่ที่ดี และมีความสุข

ไทย

- รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย
- นโยบายระดับชาติ
  - (1) ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี
  - (2) Thailand 4.0
  - (3) แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
  - (4) แผนสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ
- กลไกส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชนของประเทศไทย

- สถานการณ์สิทธิมนุษยชนที่สำคัญ
  - (1) พัฒนาการด้านสิทธิมนุษยชนของประเทศ ตามรายงาน UPR
  - (2) ความก้าวหน้า สิ่งที่ยังไม่ประสบความสำเร็จ และต้องเร่งเพิ่มขีดความสามารถด้านสิทธิมนุษยชน ตามผลประเมินแผนสิทธิมนุษยชนฯ
  - (3) สถานการณ์สิทธิมนุษยชนที่สำคัญและกระทบต่อความเชื่อมั่น ภาพลักษณ์ของประเทศไทย
- ถอดบทเรียนหน่วยงานที่จัดทำวาระแห่งชาติ เพื่อเป็นแนวทาง

สากล

- ปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชน
- สนธิสัญญาาระหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิมนุษยชน
- SDGs การพัฒนาที่ยั่งยืน
- UPR

กระบวนการจัดทำวาระแห่งชาติ : จากการมีส่วนร่วม

- ☐ ศึกษา วิเคราะห์ เชื่อมโยงข้อมูลทั้งในและต่างประเทศ
- ☐ ส่งเสริมความรู้ภายในกรมฯ เพื่อเตรียมความพร้อมประกาศวาระแห่งชาติ
- ☐ วางกรอบเค้าโครงร่างวาระแห่งชาติและถอดบทเรียนจากหน่วยงานต่าง ๆ
- ☐ วางกรอบแนวทางการดำเนินงานและจัดทำ Road Map
- ☐ แต่งตั้งคณะอำนวยการและคณะทำงาน

- ☐ ยกร่างวาระแห่งชาติ รับฟังความคิดเห็น ทั้ง 4 ภูมิภาคและกทม. รวมถึงผ่านทางเว็บไซต์ จากทุกภาคส่วน
- ☐ จัดงานทางวิชาการเตรียมความพร้อมก่อนการประกาศวาระแห่งชาติ
- ☐ ครม. มีมติเห็นชอบและประกาศใช้
- ☐ สร้างระบบ กลไก ติดตามและประเมินผล
- ☐ ติดตามและประเมินผล รายงาน ครม.

ผลการรับฟังความคิดเห็น

ร้อยละ 85 เห็นด้วยและเต็มใจเข้าร่วมเป็นส่วนหนึ่งของการผลักดันวาระแห่งชาติ

ทิศทางวาระแห่งชาติ ปี พ.ศ.2561 - 2562

เป้าหมาย : สังคมไทยเป็นสังคมส่งเสริมสิทธิเสรีภาพและความเท่าเทียม โดยคำนึงถึงศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ เพื่อนำไปสู่สังคมสันติสุข

ผลงาน เร่ง เต็ม เพิ่มขีดความสามารถ

กรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ กระทรวงยุติธรรม

บทสรุปสำหรับผู้บริหาร

1. ความเป็นมา

ตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 21 พฤศจิกายน 2560 ได้เห็นชอบและประกาศวาระแห่งชาติ “สิทธิมนุษยชนร่วมขับเคลื่อน Thailand 4.0 เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน” โดยมีรายละเอียดที่สำคัญ ดังนี้

(1) เห็นชอบและประกาศใช้วาระแห่งชาติฯ โดยให้หน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้องนำวาระแห่งชาติฯ ไปสู่การปฏิบัติ เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการดำเนินงานด้านสิทธิมนุษยชนให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากยิ่งขึ้น สำหรับงบประมาณเพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน ให้กระทรวงยุติธรรมและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการตามความเห็นของสำนักงานงบประมาณ โดยเห็นควรให้ใช้จ่ายจากงบประมาณรายจ่ายประจำปีของแต่ละหน่วยงานได้รับจัดสรรดำเนินการในการกิจของหน่วยงาน และนำมิติด้านสิทธิมนุษยชนมาเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงานให้ดียิ่งขึ้นด้วย

(2) ให้หน่วยงานต่างๆ รายงานผลการดำเนินงานตามวาระแห่งชาติฯ ตามที่กระทรวงยุติธรรมกำหนด ภายในเดือนพฤศจิกายนของปี พ.ศ. 2561 และปี พ.ศ. 2562 ไปพร้อมกับการรายงานผลแผนสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

(3) ให้กระทรวงยุติธรรมนำประเด็นที่ยังไม่สามารถดำเนินการให้บรรลุได้ตามแผนสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ฉบับที่ 3 (พ.ศ. 2557 - 2561) และข้อเสนอแนะด้านสิทธิมนุษยชนของหน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้องทั้งในและต่างประเทศมากำหนดเป็นตัวชี้วัดด้วย และมอบหมายให้หน่วยงานต่างๆ ดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้การขับเคลื่อนวาระแห่งชาติฯ เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลต่อไป¹

2. แผนปฏิบัติการขับเคลื่อนวาระแห่งชาติฯ

สำหรับการขับเคลื่อนวาระแห่งชาติฯ เพื่อให้เป็นไปตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 21 พฤศจิกายน 2560 ได้กำหนดให้มีการจัดทำ แผนปฏิบัติการ (Action Plan) ขับเคลื่อนวาระแห่งชาติ “สิทธิมนุษยชนร่วมขับเคลื่อน Thailand 4.0 เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน” ของทุกภาคส่วน ปีงบประมาณ พ.ศ. 2561 – 2562 ในการให้ทุกภาคส่วนใช้เป็นกรอบแนวทางการขับเคลื่อนวาระแห่งชาติฯ หรือมีแนวทางในการดำเนินงานด้านสิทธิมนุษยชนที่เป็นรูปธรรม ซึ่งจะร่วมมือกันทำให้สถานการณ์การละเมิดสิทธิมีแนวโน้มลดลง โดยในแผนปฏิบัติการฯ จะประกอบด้วย 2 ส่วนสำคัญ ได้แก่

ส่วนที่ 1 แผนปฏิบัติการขับเคลื่อนวาระแห่งชาติไปสู่การปฏิบัติ ที่จะเป็นการขับเคลื่อนในภาพรวม ภายใต้กรอบแนวคิด ถอดรหัสวาระแห่งชาติ 4+3+2+1 = Goal ภายใต้งาน 4 ส่วนหลักที่แต่ละหน่วยงานจะได้พิจารณาดำเนินงานในส่วนที่เกี่ยวข้องให้บรรลุเป้าหมายที่วางไว้

ส่วนที่ 2 แผนปฏิบัติการขับเคลื่อนประเด็นสิทธิมนุษยชนที่ยังไม่บรรลุเป้าหมายตามแผนสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ฉบับที่ 3 (ปี พ.ศ. 2557 – 2561) ไปสู่การปฏิบัติ โดยพิจารณาจากการประเมินผลสัมฤทธิ์การดำเนินงานตามแผนสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ฉบับที่ 3 (ปี พ.ศ. 2557 - 2561) ช่วงครึ่งแผนฯ ประจำปี พ.ศ. 2557 – 2559 เฉพาะประเด็นที่ยังไม่บรรลุผล

¹หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร 0505/38244 ลงวันที่ 23 พฤศจิกายน 2560 เรื่อง วาระแห่งชาติ “สิทธิมนุษยชนร่วมขับเคลื่อน Thailand 4.0 เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน” และหนังสือกระทรวงยุติธรรม ด่วนที่สุด ที่ ยธ 0410/5627 ลงวันที่ 17 ตุลาคม 2560 เรื่อง วาระแห่งชาติ สิทธิมนุษยชนร่วมขับเคลื่อน Thailand 4.0 เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน นำเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณา รวมถึงเอกสารวาระแห่งชาติ ประกอบการเสนอ

ส่วนที่ 1

แผนปฏิบัติการขับเคลื่อนวาระแห่งชาติไปสู่การปฏิบัติ

ทิศทางวาระแห่งชาติ “สิทธิมนุษยชนร่วมขับเคลื่อน Thailand 4.0 เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน”

วาระแห่งชาติ
สิทธิมนุษยชน
ร่วมขับเคลื่อน THAILAND 4.0
เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน

ถอดรหัสวาระแห่งชาติ **4+3+2+1**
= **GOAL** ความสำเร็จสู่สังคมสันติสุข

4 สร้าง

- ๑ สร้างความตระหนัก จิตสำนึก สิทธิ หน้าที่ เคารพสิทธิผู้อื่น
- ๒ สร้างระบบ ติดตาม ฝ่าละออง การละเมิด
- ๓ สร้างวัฒนธรรมเคารพ สิทธิมนุษยชน
- ๔ สร้างเสริมเครือข่ายให้มีศักยภาพ

3 ปรับ

- ๑ ปรับปรุงระบบฐานข้อมูล ครอบครัวทุกพื้นที่
- ๒ ปรับทัศนคติเจ้าหน้าที่รัฐ
- ๓ ปรับปรุงแก้ไขและพัฒนา กฎหมายที่มีการละเมิดสิทธิ

2 ขับ

- ๑ ขับเคลื่อนองค์กร หรือ จังหวัดต้นแบบสิทธิ มนุษยชนเพื่อขยายผล ต่อ ยอด
- ๒ ขับเคลื่อนแผนสิทธิ มนุษยชนแห่งชาติ ในมิติดนวัตกรรมการใหม่ ๆ

1 ลด

- ๑ ลดปัญหาการละเมิด สิทธิมนุษยชน อย่างต่อเนื่อง

เราจะเดินหน้าไปด้วยกัน... และไม่ทิ้งใครไว้ข้างหลัง

พลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรี

ส่วนที่ 1 แผนปฏิบัติการขับเคลื่อนวาระแห่งชาติไปสู่การปฏิบัติ

เป้าหมาย (Goal) : สังคมไทยเป็นสังคมส่งเสริม สิทธิเสรีภาพ และความเท่าเทียม โดยคำนึงถึงศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์เพื่อนำไปสู่สังคมสันติสุข

ทิศทาง	กลยุทธ์ วาระ แห่งชาติ	กลวิธีการดำเนินงานตาม วาระแห่งชาติ (โดยสังเขป)	กิจกรรม/โครงการ ที่สำคัญที่ควรดำเนินการ	ตัวชี้วัดระดับ (Output)	ตัวชี้วัดระดับ (Outcome)	หน่วยงาน ที่รับผิดชอบ	
						หลัก	สนับสนุน
4 สร้าง	สร้าง ที่ 1 สร้างความ ตระหนัก จิตสำนึก ในสิทธิ หน้าที่และ การเคารพ สิทธิผู้อื่น	1.1 ส่งเสริมการรับรู้เกี่ยวกับ สิทธิเสรีภาพและสิทธิมนุษยชน ที่ถูกต้อง และสร้างความตระหนัก ในหน้าที่และการเคารพสิทธิของ ผู้อื่น ตามที่รัฐธรรมนูญบัญญัติไว้ โดยผ่านสื่อต่างๆ อย่างเหมาะสม ในแต่ละกลุ่มเป้าหมาย 1.2 สอดแทรกความรู้เรื่องสิทธิ มนุษยชนและแผนสิทธิมนุษยชน แห่งชาติพื้นฐานในหลักสูตรการ พัฒนาศักยภาพทุกระดับอย่าง ต่อเนื่องเป็นประจำทุกปี 1.3 จัดการเรียน การสอนเรื่อง สิทธิมนุษยชนหลักต้นเป็นหลักสูตร ในทุกระดับของสถานศึกษา	1.1.1 การจัดทำและพัฒนาหลักสูตรด้านสิทธิ มนุษยชน (1) หลักสูตรกลางด้านสิทธิมนุษยชน เพื่อ บูรณาการเนื้อหาด้านสิทธิมนุษยชนศึกษา ² หรือ (2) หลักสูตรเฉพาะทางด้านสิทธิมนุษยชน สำหรับผู้ปฏิบัติงานในแต่ละประเด็นกลุ่มเป้าหมาย ที่หน่วยงานเกี่ยวข้อง หมายเหตุ : หลักสูตรครอบคลุมทั้งประชาชนและเจ้าหน้าที่รัฐ	(1) จำนวนหลักสูตรสิทธิมนุษยชน ไม่น้อยกว่า 1 หลักสูตรต่อปี (2) ร้อยละ 50 ของหน่วยงาน ภาครัฐระดับนโยบายมีการสอดแทรก สิทธิมนุษยชนและแผนสิทธิมนุษยชน แห่งชาติพื้นฐานในหลักสูตรการ พัฒนาศักยภาพทุกระดับ	ร้อยละของประชาชน กลุ่มเป้าหมายที่ผ่านการ เรียนรู้เรื่องสิทธิมนุษยชน มีความตระหนักและตื่นตัว มากขึ้น (เทียบกับผลการ ประเมินแผนสิทธิมนุษยชน แห่งชาติ ฉบับที่ 2 พ.ศ. 2552 – 2556 พบว่า	ยธ. (กคส.)	ทุก กระทรวง /กรม
			1.1.2 การจัดฝึกอบรมตามหลักสูตรด้านสิทธิมนุษยชน (1) จัดฝึกอบรมหลักสูตรกลางด้านสิทธิมนุษยชน หรือ (2) จัดฝึกอบรมหลักสูตรเฉพาะทางด้าน สิทธิมนุษยชนสำหรับผู้ปฏิบัติงานในแต่ละ ประเด็นกลุ่มเป้าหมายที่หน่วยงานเกี่ยวข้อง หรือ	(1) ร้อยละของกลุ่มเป้าหมายที่ ผ่านการอบรมตามเกณฑ์ที่ กำหนดไม่น้อยกว่าร้อยละ 80 (2) จำนวนบุคลากรที่หน่วยงาน จัดส่งเข้ารับการอบรมด้านสิทธิ มนุษยชนกับองค์กรอื่นที่จัดขึ้น ไม่น้อยกว่า 20 แห่ง	สังคมไทยเป็นสังคมแห่ง การเคารพศักดิ์ศรีความ เป็นมนุษย์ มีแนวโน้มดี ขึ้นมากกว่าร้อยละ 40) ³	ยธ. (กคส.)	ทุก กระทรวง /กรม/ จังหวัด/ องค์กร อิสระ/ องค์กร

² สนับสนุนแผนการปฏิบัติตามข้อเสนอแนะที่ประเทศไทยรับไปปฏิบัติจากการนำเสนอรายงานประเทศสถานการณ์สิทธิมนุษยชนของไทยภายใต้กลไก Universal Periodic Review : UPR รอบที่ 2 พ.ศ. 2560 ในประเด็นส่งเสริมสิทธิมนุษยชนศึกษาและการฝึกอบรม

³ รายงานการประเมินผลสัมฤทธิ์การดำเนินงานตามแผนสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ฉบับที่ 2 (พ.ศ. 2552 - 2556) : 2557. โดยมหาวิทยาลัยมหิดล

แผนปฏิบัติการ (Action Plan) ขับเคลื่อนวาระแห่งชาติ
“สิทธิมนุษยชนร่วมขับเคลื่อน Thailand 4.0 เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน” ของทุกภาคส่วน ปีงบประมาณ พ.ศ. 2561 – 2562

ทิศทาง	กลยุทธ์ วาระ แห่งชาติ	กลวิธีการดำเนินงานตาม วาระแห่งชาติ (โดยสังเขป)	กิจกรรม/โครงการ ที่สำคัญที่ควรดำเนินการ	ตัวชี้วัดระดับ (Output)	ตัวชี้วัดระดับ (Outcome)	หน่วยงาน ที่รับผิดชอบ	
						หลัก	สนับสนุน
		1.4 จัดทำแผนรณรงค์ ประชาสัมพันธ์ ผ่านช่องทางต่างๆ กระตุ้นจิตสำนึกแก่ประชาชนให้ ตระหนักในเรื่องสิทธิมนุษยชน โดยผ่านประชาคมหมู่บ้าน ตำบล หรือสื่อมวลชน เป็นประจำอย่างต่อเนื่อง สม่ำเสมอ	(3) การสอดแทรกหลักสูตรการเรียนการสอน ความรู้พื้นฐานด้านสิทธิมนุษยชนแก่เด็ก เยาวชน โดยพ่อแม่ ผู้ปกครอง ครู ผู้นำศาสนา				การศึกษา เอกชน
		1.5 ส่งเสริมให้มีการจัดตั้ง สถาบันฝึกอบรมด้านสิทธิ มนุษยชนเพื่อให้ความรู้ในเรื่อง สิทธิมนุษยชน โดยหลักสูตร จะแบ่งการจัดอบรมที่จัดแยก ประเภทผู้เข้ารับการอบรมเป็น ระดับต้น (พื้นฐาน) ระดับกลาง (เพิ่มเติมมิติ/สถานการณ์ การละเมิดสิทธิ) และระดับสูง (หาแนวทางแก้ไขปัญหา การละเมิดสิทธิ) เป็นต้น	1.1.3 การเผยแพร่/รณรงค์ด้านสิทธิมนุษยชน (1) จัดเสวนา/ประชุมทางวิชาการ/ประชุม เชิงปฏิบัติการด้านสิทธิมนุษยชนของหน่วยงาน ต่างๆ หรือ (2) จัดกิจกรรมรณรงค์เผยแพร่สิทธิมนุษยชน ในประเด็นด้านหรือกลุ่มเป้าหมายที่หน่วยงาน เกี่ยวข้อง ⁴ หรือ (3) ผลิตสื่อเผยแพร่สิทธิมนุษยชนในประเด็น ด้านหรือกลุ่มเป้าหมายตามแผนสิทธิมนุษยชน แห่งชาติที่เกี่ยวข้อง อาทิ การผลิตสื่อสิ่งพิมพ์ สื่อ วิทยุ โทรทัศน์ สื่อดิจิทัล วารสาร วิดีทัศน์ เป็นต้น ⁵	(1) จำนวนกิจกรรมส่งเสริม เผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับสิทธิ เสรีภาพและสิทธิมนุษยชน (2) จำนวนสื่อเผยแพร่ด้าน สิทธิมนุษยชน ในประเด็นด้าน หรือกลุ่มเป้าหมายที่เกี่ยวข้อง		กระทรวง /กรม/ องค์กร อิสระ/ สื่อมวลชน	ทุก หน่วยงาน ทั้งภาครัฐ เอกชน NGOs ภาค ประชา สังคม
			1.1.4 การพัฒนานวัตกรรมด้านสิทธิมนุษยชน (1) พัฒนานวัตกรรมและจัดกระบวนการเรียนรู้ ด้านสิทธิมนุษยชนในรูปแบบต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับ ประเด็นหรือกลุ่มเป้าหมาย	(1) เกิดนวัตกรรมใหม่ด้านสิทธิ มนุษยชนไม่น้อยกว่า 1 นวัตกรรม ต่อหนึ่งหน่วยงาน		กระทรวง /องค์กร อิสระ/ องค์กร ต่างๆ	กรมใน สังกัด/ จังหวัด/ หน่วยงาน ภายใน องค์กร

⁴ ข้อเสนอแนะที่ประเทศไทยรับไปปฏิบัติจากการนำเสนอรายงานประเทศสถานการณ์สิทธิมนุษยชนของไทยภายใต้กลไก Universal Periodic Review : UPR รอบที่ 2 พ.ศ. 2560 ในประเด็น
ส่งเสริมสิทธิมนุษยชนศึกษาและการฝึกอบรม

⁵ แผนการปฏิบัติตามข้อเสนอแนะที่ไทยตอบรับและให้คำมั่นโดยสมัครใจภายใต้กลไก Universal Periodic Review (UPR) รอบที่ 2 พ.ศ. 2560 ในประเด็นการส่งเสริมสิทธิมนุษยชนศึกษาและการฝึกอบรม

แผนปฏิบัติการ (Action Plan) ขับเคลื่อนวาระแห่งชาติ
“สิทธิมนุษยชนร่วมขับเคลื่อน Thailand 4.0 เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน” ของทุกภาคส่วน ปีงบประมาณ พ.ศ. 2561 – 2562

ทิศทาง	กลยุทธ์ วาระ แห่งชาติ	กลวิธีการดำเนินงานตาม วาระแห่งชาติ (โดยสังเขป)	กิจกรรม/โครงการ ที่สำคัญที่ควรดำเนินการ	ตัวชี้วัดระดับ (Output)	ตัวชี้วัดระดับ (Outcome)	หน่วยงาน ที่รับผิดชอบ	
						หลัก	สนับสนุน
			1.1.5 การจัดตั้งสถาบันฝึกอบรมด้านสิทธิมนุษยชน (1) ศึกษาความเป็นไปได้ของการจัดตั้ง (2) นำเสนอกรอบแนวทางและรูปแบบการ จัดตั้งสถาบันฝึกอบรมด้านสิทธิมนุษยชน	(1) สรุปผลแนวทางการจัดตั้งสถาบัน ด้านสิทธิมนุษยชน เพื่อนำเสนอ ผู้บริหารพิจารณา		ยธ. (กคส.)	อิสระหรือ องค์กร ต่างๆ กสม./ องค์กร การศึกษา
	สร้าง ที่ 2 สร้าง ระบบการ ติดตาม เฝ้าระวัง การละเมิด สิทธิด้วย พลัง เครือข่าย เพื่อ	2.1 ผลักดันให้จัดตั้งหรือพัฒนา ศูนย์ปฏิบัติการด้านสิทธิมนุษยชน ทั้งระดับชาติ ระดับจังหวัด/ อำเภอ หรือ กระทรวง/กรม หรือจัดตั้งเป็นกลุ่มงานด้าน สิทธิมนุษยชนในแต่ละหน่วยงาน เพื่อรับผิดชอบการดำเนินงาน ด้านสิทธิมนุษยชน ในการ คุ้มครองช่วยเหลือผู้ที่ถูกละเมิด สิทธิที่ครบวงจร หรือพัฒนาศูนย์ฯ	2.1.1 มีศูนย์ปฏิบัติการด้านสิทธิมนุษยชน ⁶ (1) จัดตั้งหรือพัฒนาศูนย์ปฏิบัติการด้าน สิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ตั้งขึ้น ณ กรมคุ้มครอง สิทธิและเสรีภาพ กระทรวงยุติธรรม ในฐานะ หน่วยงานกลาง (2) จัดตั้งหรือพัฒนาศูนย์ปฏิบัติการด้าน สิทธิมนุษยชน (สาขา) ⁷ ในระดับจังหวัด หรือ อำเภอ หรือกระทรวง หรือกรม หรือ (3) จัดตั้งหรือพัฒนาให้เกิดกลุ่มงานด้าน สิทธิมนุษยชน	(1) มีศูนย์ปฏิบัติการด้านสิทธิ มนุษยชนแห่งชาติ 1 แห่ง ณ กรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ (2) ศูนย์ปฏิบัติการด้านสิทธิ มนุษยชน (สาขา) หรือจัดตั้ง กลุ่มงานด้านสิทธิมนุษยชน ในสังกัดกระทรวงหรือกรมหรือ จังหวัดหรือชุมชน ในระดับใด ก็ได้ที่มีความพร้อม	มีระบบการติดตาม เฝ้าระวัง ไม่ให้เกิดการละเมิด หรือ การให้ความช่วยเหลือ เมื่อถูกละเมิดสิทธิ มนุษยชนที่ครบวงจร ตามมาตรฐานสากล	ยธ./ กระทรวง / กรม/ จังหวัด/ องค์กร อิสระ	ภาค ประชา สังคม/ NGOs/ ประชาชน /ผู้สื่อข่าว/ ผู้นำชุมชน

⁶ ข้อเสนอแนะที่ประเทศไทยรับไปปฏิบัติจากการนำเสนอรายงานประเทศสถานการณ์สิทธิมนุษยชนของไทยภายใต้กลไก Universal Periodic Review : UPR รอบที่ 2 พ.ศ. 2560 ในประเด็น
ส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิของกลุ่มต่างๆ ในสังคม

⁷ อำนาจหน้าที่ของศูนย์ปฏิบัติการด้านสิทธิมนุษยชนหรือกลุ่มงานด้านสิทธิมนุษยชน (สาขา) ศูนย์การเรียนรู้ด้านสิทธิมนุษยชน อาทิ (1) ศูนย์เฝ้าระวัง/เตือนภัยการละเมิดสิทธิมนุษยชน
(2) ศูนย์ข้อมูลสารสนเทศด้านสิทธิมนุษยชน (3) ศูนย์บูรณาการหรือประสานความร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้ความช่วยเหลือ เยียวยา หรือแก้ไขปัญหาการละเมิดสิทธิมนุษยชน
ทั้งนี้ อาจเป็นการจัดตั้งศูนย์โดยชื่อเฉพาะเรื่องที่เกี่ยวข้อง เช่น ศูนย์การศึกษา ศูนย์ไกล่เกลี่ยระงับข้อพิพาท ศูนย์คุ้มครองเด็ก ศูนย์อำนวยความสะดวกแรงงานสัมพันธ์ ศูนย์คุ้มครองสิทธิและช่วยเหลือ
ประชาชนทางกฎหมาย หรือการจัดตั้งกลุ่มงานด้านสิทธิมนุษยชนที่หน่วยงานเกี่ยวข้องในประเด็นด้านหรือกลุ่มเป้าหมาย เป็นต้น

แผนปฏิบัติการ (Action Plan) ขับเคลื่อนวาระแห่งชาติ
“สิทธิมนุษยชนร่วมขับเคลื่อน Thailand 4.0 เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน” ของทุกภาคส่วน ปีงบประมาณ พ.ศ. 2561 – 2562

ทิศทาง	กลยุทธ์ วาระ แห่งชาติ	กลวิธีการดำเนินงานตาม วาระแห่งชาติ (โดยสังเขป)	กิจกรรม/โครงการ ที่สำคัญที่ควรดำเนินการ	ตัวชี้วัดระดับ (Output)	ตัวชี้วัดระดับ (Outcome)	หน่วยงาน ที่รับผิดชอบ	
						หลัก	สนับสนุน
	ป้องกัน และแก้ไข ปัญหาที่ ต้นทางที่	ที่มีอยู่แล้ว ให้เพิ่มบทบาทหน้าที่ ด้านสิทธิมนุษยชนกระจายอยู่ ทุกภาคส่วน ทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชน เพื่อคอยติดตาม เฝ้าระวัง ช่วยเหลือ ประสานส่งต่อ การดำเนินงาน ให้การช่วยเหลือ ผู้ถูกละเมิดสิทธิ ได้ทันทั่วทั้ง 2.2 ประสานความร่วมมือกับ องค์กรเครือข่ายทุกภาคส่วน โดยเฉพาะสื่อมวลชน ในการ ประชาสัมพันธ์สถานการณ์ การละเมิดสิทธิมนุษยชน การรณรงค์และกระตุ้นการมี ส่วนร่วมในการป้องกันมิให้มี การละเมิดสิทธิอย่างต่อเนื่อง 2.3 สร้างระบบการติดตาม ชี้แนะช่องทางการสื่อสารตั้งแต่	2.1.2 การสร้างระบบกลไก มาตรการ ในการติดตาม เฝ้าระวัง ช่วยเหลือการละเมิด สิทธิมนุษยชน (1) กลไกในระดับชาติหรือระดับจังหวัด เพื่อติดตาม เฝ้าระวัง ช่วยเหลือการละเมิดสิทธิ มนุษยชน (2) ระบบการบูรณาการติดตาม เฝ้าระวัง ตลอดจนการช่วยเหลือผู้ถูกละเมิดสิทธิมนุษยชน ที่ครบวงจรตามมาตรฐานสากล ⁸	(1) กลไกในรูปแบบกรรมการ ระดับชาติ โดยกรมคุ้มครองสิทธิ และเสรีภาพ กระทรวงยุติธรรม ในฐานะหน่วยงานกลางเป็น ผู้เสนอแต่งตั้ง หรือระดับจังหวัด หรือกระทรวง/กรม หรือองค์กร อิสระ เพื่อติดตามเฝ้าระวัง ช่วยเหลือ การละเมิดสิทธิมนุษยชน (2) จำนวนระบบการบูรณาการ ติดตามเฝ้าระวัง ตลอดจน การช่วยเหลือผู้ถูกละเมิดสิทธิ มนุษยชนในประเด็นด้านหรือ กลุ่มเป้าหมายที่เกี่ยวข้อง		ยธ. (กคส.)/ สตช./ กทผ./ พม./ สธ./ มท./ กก./คปภ.	ทุก กระทรวง / กรม/ องค์กร อิสระ
			2.1.3 กิจกรรมป้องกันและเฝ้าระวังการละเมิด สิทธิมนุษยชน⁹ (1) จัดสภาพแวดล้อมให้ทุกคน โดยเฉพาะ กลุ่มที่มีแนวโน้มอาจตกเป็นผู้ถูกละเมิด อาทิ	(1) จำนวนกิจกรรม/โครงการ ป้องกันและเฝ้าระวังการละเมิดสิทธิ มนุษยชน ไม่น้อยกว่า 1 กิจกรรม ต่อปี/หน่วยงาน		ทุก กระทรวง / กรม/ องค์กร อิสระ	ภาค ประชา สังคม/ NGOs/ ภาคเอกชน

⁸ ปฏิญญาว่าด้วยหลักการพื้นฐานเกี่ยวกับการอำนวยความสะดวกแก่ผู้ที่ได้รับความเสียหายจากอาชญากรรมและการใช้อำนาจโดยไม่ถูกต้อง (Declaration of Basic Principles of Justice for Victims of Crime and Abuse of Power 1985) 4 ด้าน ได้แก่ (1) การเข้าถึงกระบวนการยุติธรรมและการปฏิบัติอย่างเป็นธรรม (Access to Justice) (2) การได้รับการชดเชยความเสียหายโดยผู้กระทำความผิด (Restitution) (3) การได้รับชดเชยความเสียหายโดยรัฐ (Compensation) และ (4) การได้รับความช่วยเหลือหรือสิทธิอื่นๆ (Assistance)

⁹ เป็นไปตามกรอบทิศทางของแผนสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ฉบับที่ 2 (พ.ศ. 2552 – 2556) ยุทธศาสตร์ที่ 2 คุ้มครองสิทธิมนุษยชนในทุกกลุ่มเป้าหมายให้เป็นไปตามหลักสิทธิมนุษยชน กลยุทธ์ : เสริมสร้างโอกาสการเข้าถึงการร้องเรียนและการได้รับบริการอย่างมีประสิทธิภาพ

แผนปฏิบัติการ (Action Plan) ขับเคลื่อนวาระแห่งชาติ
“สิทธิมนุษยชนร่วมขับเคลื่อน Thailand 4.0 เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน” ของทุกภาคส่วน ปีงบประมาณ พ.ศ. 2561 – 2562

ทิศทาง	กลยุทธ์ วาระ แห่งชาติ	กลวิธีการดำเนินงานตาม วาระแห่งชาติ (โดยสังเขป)	กิจกรรม/โครงการ ที่สำคัญที่ควรดำเนินการ	ตัวชี้วัดระดับ (Output)	ตัวชี้วัดระดับ (Outcome)	หน่วยงาน ที่รับผิดชอบ	
						หลัก	สนับสนุน
		ระดับชุมชน ตำบล อำเภอ จังหวัด ส่งต่ออย่างส่วนกลาง เพื่อ รายงานสถานการณ์การละเมิด สิทธิอย่างต่อเนื่องและทันทั่วทั้ง และพัฒนาให้เกิดเครือข่าย เฝ้าระวังการละเมิดสิทธิมนุษยชน 2.4 จัดกิจกรรมป้องกันและ เฝ้าระวังการละเมิดสิทธิมนุษยชน ในหน่วยงานต่างๆ อย่างต่อเนื่อง และสม่ำเสมอ 2.5 จัดชุดปฏิบัติการเคลื่อนที่ เร็วในระดับชุมชน (หมู่บ้าน) เพื่อป้องกัน จัดการ แก้ไข ปัญหาละเมิดสิทธิในหมู่บ้าน โดยให้องค์กรปกครองส่วน ท้องถิ่นร่วมกับศูนย์ยุติธรรม ชุมชน เป็นแกนกลางในการให้ ความรู้ฝึกทักษะดำเนินงานผ่าน ชุดความรู้ที่กรมคุ้มครองสิทธิ และเสรีภาพจัดทำขึ้น 2.6 สร้างคู่มือหรือแนวทางหรือ มาตรฐานการปฏิบัติงานให้กับ เจ้าหน้าที่รัฐในแต่ละด้านหรือ กลุ่มเป้าหมายเพื่อป้องกันการ	กลุ่มผู้สูงอายุ คนพิการ สตรี เข้าถึงและใช้ประโยชน์ จากการบริการ หรือ (2) ขับเคลื่อนการป้องกันและเฝ้าระวังการ ละเมิดสิทธิมนุษยชน หรือการป้องกันอาชญากรรม ที่จะเกิดขึ้นในพื้นที่ หรือ (3) จัดชุดปฏิบัติการเคลื่อนที่เร็วในระดับ ชุมชน (หมู่บ้าน) เพื่อป้องกันแก้ไขปัญหาการ ละเมิดสิทธิในหมู่บ้าน โดยให้องค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่นร่วมกับศูนย์ยุติธรรมชุมชน หรือ (4) จัดทำคู่มือหรือแนวทางหรือมาตรฐาน หรือชุดความรู้ในการปฏิบัติงานให้กับเจ้าหน้าที่ ของรัฐในแต่ละด้านหรือกลุ่มเป้าหมาย เพื่อใช้ ป้องกันหรือคุ้มครองสิทธิมนุษยชน				/ ผู้นำ ชุมชน/ ปชช.

แผนปฏิบัติการ (Action Plan) ขับเคลื่อนวาระแห่งชาติ
“สิทธิมนุษยชนร่วมขับเคลื่อน Thailand 4.0 เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน” ของทุกภาคส่วน ปีงบประมาณ พ.ศ. 2561 – 2562

ทิศทาง	กลยุทธ์ วาระ แห่งชาติ	กลวิธีการดำเนินงานตาม วาระแห่งชาติ (โดยสังเขป)	กิจกรรม/โครงการ ที่สำคัญที่ควรดำเนินการ	ตัวชี้วัดระดับ (Output)	ตัวชี้วัดระดับ (Outcome)	หน่วยงาน ที่รับผิดชอบ	
						หลัก	สนับสนุน
		ละเมิดสิทธิ และเป็นแนวทาง การดำเนินงาน					
	สร้าง ที่ 3 สร้าง วัฒนธรรม แห่งการ เคารพ และ คุ้มครอง สิทธิ มนุษยชน ซึ่งกันและ กัน	3.1 กำหนดให้สิทธิมนุษยชน เป็นวัฒนธรรมหนึ่งของแต่ละ องค์กร เพื่อกระตุ้นให้เกิดการ รับรู้ ความเข้าใจและการ ตระหนักในเรื่องสิทธิมนุษยชน 3.2 ส่งเสริมภาคธุรกิจให้มีส่วน ร่วมในการเคารพสิทธิมนุษยชน ไม่เพียงแต่การมุ่งแสวงหากำไร ในการดำเนินงานเพียงอย่าง เดียว โดยเชื่อมกับการทำงาน เพื่อสังคม เช่น CSR ISO 26000 พร้อมทั้งสนับสนุนหรือ สร้างมาตรการแรงจูงใจให้กับ ภาคธุรกิจที่ดำเนินงานด้าน สิทธิมนุษยชน เช่น มาตรการ ทางภาษี เป็นต้น	3.1.1 สร้างวัฒนธรรมเคารพสิทธิมนุษยชนใน องค์กร (1) การสร้างวัฒนธรรมหรือค่านิยมเคารพ สิทธิมนุษยชนเพื่อกระตุ้นให้เกิดความตระหนัก ในเรื่องสิทธิมนุษยชน เช่น การไม่เลือกปฏิบัติ ความเท่าเทียม ศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ เป็นต้น	(1) จำนวนกิจกรรม/โครงการ ที่เสริมสร้างวัฒนธรรมองค์กร ด้านสิทธิมนุษยชน ไม่น้อยกว่า 1 กิจกรรม/โครงการต่อหน่วยงาน	ระดับของภาพลักษณ์ของ องค์กรเครือข่ายด้านสิทธิ มนุษยชนมีแนวโน้มที่ดีขึ้น (เทียบกับผลการประเมินแผน สิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ฉบับที่ 2 ปี พ.ศ. 2552 – 2556 ภาพรวม พบว่า ประชาชน น้อยกว่าร้อยละ 50 มีความ เชื่อมั่นต่อภาพลักษณ์ของ องค์กรเครือข่ายต่างๆ ด้านสิทธิ มนุษยชน แต่อย่างไรก็ตาม แม้ว่าตัวเลขจะน้อยกว่า ร้อยละ 50 แต่ก็ยังคงมี ภาพลักษณ์ที่ดีกว่าก่อนการ ขับเคลื่อนแผนฯ) ¹⁰ หมายเหตุ : (1) ระดับของภาพลักษณ์ หมายถึง ดีมาก ดี พอใช้ ควรปรับปรุง	กระทรวง /องค์กร อิสระ/ เอกชน	NGOs/ ภาค ประชา สังคม/ สื่อมวลชน
			3.1.2 ธุรกิจกับสิทธิมนุษยชน (1) ส่งเสริมภาคธุรกิจขนาดใหญ่ในเครือ Global Compact Network Thailand รัฐวิสาหกิจ ภาคธุรกิจ นำแผนปฏิบัติการ ระดับชาติว่าด้วยธุรกิจ กับสิทธิมนุษยชนในส่วนที่เกี่ยวข้องไปสู่การ ปฏิบัติ ¹¹ หรือ (2) ดำเนินการสนับสนุนหรือสร้างมาตรการ จูงใจให้กับภาคธุรกิจดำเนินงานด้านสิทธิ มนุษยชน เช่น มาตรการลดหย่อนทางภาษี การเชิดชูผลงานดีเด่นหรือผลักดันให้ภาคธุรกิจ เป็นองค์กรต้นแบบด้านสิทธิมนุษยชน เป็นต้น ¹²	(1) ภาคธุรกิจ รัฐวิสาหกิจ นำแผนปฏิบัติการระดับชาติ ว่าด้วยธุรกิจกับสิทธิมนุษยชน ในส่วนที่เกี่ยวข้องไปสู่การปฏิบัติ ไม่น้อยกว่า ร้อยละ 50 (2) จำนวนกิจกรรมที่สนับสนุน หรือสร้างมาตรการจูงใจให้กับ ภาคธุรกิจที่ดำเนินงานด้านสิทธิ มนุษยชน (3) จำนวนข้อร้องเรียนการละเมิด สิทธิของภาคธุรกิจลดลง		ยธ. (กคส.) / เครือ Global Compact Network Thailand/ รัฐวิสาหกิจ	บริษัท สมาชิก ในเครือ Global Compact Network Thailand / ธุรกิจ SME

¹⁰ รายงานการประเมินผลสัมฤทธิ์การดำเนินงานตามแผนสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ฉบับที่ 2 (พ.ศ. 2552 - 2556) : 2557. โดยมหาวิทยาลัยมหิดล

¹¹ เป็นไปตามหลักการชี้แนะว่าด้วยธุรกิจกับสิทธิมนุษยชนของสหประชาชาติ และแผนการปฏิบัติตามข้อเสนอแนะที่ไทยตอบรับและคำมั่นโดยสมัครใจภายใต้กลไก Universal Periodic Review (UPR) รอบที่ 2 พ.ศ. 2560 ในประเด็นการเสริมสร้างความเข้มแข็งของกลไกและแผนสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

¹² เทียบเคียงการออกกฎหมายลดหย่อนทางภาษีเมื่อมีคนบริจาคเงินให้กับกองทุนยุติธรรม ตามพระราชบัญญัติกองทุนยุติธรรม พ.ศ. 2558

แผนปฏิบัติการ (Action Plan) ขับเคลื่อนวาระแห่งชาติ
“สิทธิมนุษยชนร่วมขับเคลื่อน Thailand 4.0 เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน” ของทุกภาคส่วน ปีงบประมาณ พ.ศ. 2561 – 2562

ทิศทาง	กลยุทธ์ วาระ แห่งชาติ	กลวิธีการดำเนินงานตาม วาระแห่งชาติ (โดยสังเขป)	กิจกรรม/โครงการ ที่สำคัญที่ควรดำเนินการ	ตัวชี้วัดระดับ (Output)	ตัวชี้วัดระดับ (Outcome)	หน่วยงาน ที่รับผิดชอบ	
						หลัก	สนับสนุน
		3.3 การศึกษาวิจัยองค์ความรู้ หรือการถอดบทเรียนกรณีศึกษา ด้านสิทธิมนุษยชน โดยคำนึงถึง บริบทของสังคมไทยและนำผล การศึกษามาปรับใช้กับการ ดำเนินงาน โดยเน้นองค์ความรู้ การประยุกต์ใช้ การพัฒนา เกณฑ์มาตรฐานต่าง ๆ การวิจัย เชิงปฏิบัติการ (Action Research) เพื่อแก้ไขปัญหาการละเมิดสิทธิ มนุษยชนในแต่ละด้านและแต่ละ กลุ่มเป้าหมาย	โดยกรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ กระทรวง ยุติธรรม ในฐานะหน่วยงานกลาง	(โดยอาศัยข้อมูลสถิติร้องทุกข์/ ร้องเรียนของ กสม., กคส., นร.)	(2) องค์กรเครือข่าย หมายถึง องค์กรทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชน		
			3.1.3 การวิจัยด้านสิทธิมนุษยชน (1) ศึกษาวิจัยองค์ความรู้ด้านสิทธิมนุษยชน ในเรื่องใหม่ๆ เพื่อนำไปพัฒนาการดำเนินงาน หรือประยุกต์ใช้ ¹³	(1) จำนวนงานวิจัยองค์ความรู้ ด้านสิทธิมนุษยชนในเรื่องใหม่ๆ ไม่น้อยกว่า 1 เรื่อง/ปี		ยธ. (กคส.)/ กสม.	สภค./ หน่วยงาน ที่เกี่ยวข้อง ของ กสม./ องค์กร การศึกษา
	สร้าง ที่ 4 สร้างเสริม การพัฒนา เครือข่าย ทุกภาค ส่วนให้มี ศักยภาพ	4.1 ประสานความร่วมมือกับ เครือข่ายอาสาสมัครทุกประเภท ที่แต่ละส่วนราชการได้สร้างขึ้น เพื่อเติมเต็มความรู้ในมิติสิทธิ มนุษยชน และให้เป็นพลัง สำคัญในการติดตาม เฝ้าระวัง ประสานส่งต่อความช่วยเหลือ	4.1.1 ประสานความร่วมมือเครือข่าย (1) ประสานความร่วมมือ (MOU) กับ เครือข่ายทุกภาคส่วน เพื่อส่งเสริม ป้องกัน คุ้มครองสิทธิมนุษยชน ทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคประชาชน สื่อมวลชน	(1) จำนวน MOU ความร่วมมือ กับหน่วยงานต่างๆ เพื่อส่งเสริม ป้องกัน คุ้มครองสิทธิมนุษยชน	ร้อยละของเครือข่ายหรือ อาสาสมัครมีส่วนร่วม ในการดำเนินงานส่งเสริม เฝ้าระวัง ประสานส่งต่อ ความช่วยเหลือด้านสิทธิ มนุษยชนเพิ่มมากขึ้น	กระทรวง /กรม	NGOs/ ภาค ประชา สังคม/ องค์กร อิสระ/ ชุมชน

¹³ เป็นไปตามกรอบทิศทางของแผนสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ฉบับที่ 2 (พ.ศ. 2552 - 2556) ยุทธศาสตร์ที่ 4 พัฒนองค์กรเครือข่ายทุกภาคส่วนให้มีศักยภาพในการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชน และพัฒนาไปสู่มาตรฐานสากล กลยุทธ์ : พัฒนองค์ความรู้ด้านสิทธิมนุษยชนในบริบทของสังคมไทย

แผนปฏิบัติการ (Action Plan) ขับเคลื่อนวาระแห่งชาติ
“สิทธิมนุษยชนร่วมขับเคลื่อน Thailand 4.0 เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน” ของทุกภาคส่วน ปีงบประมาณ พ.ศ. 2561 – 2562

ทิศทาง	กลยุทธ์ วาระ แห่งชาติ	กลวิธีการดำเนินงานตาม วาระแห่งชาติ (โดยสังเขป)	กิจกรรม/โครงการ ที่สำคัญที่ควรดำเนินการ	ตัวชี้วัดระดับ (Output)	ตัวชี้วัดระดับ (Outcome)	หน่วยงาน ที่รับผิดชอบ	
						หลัก	สนับสนุน
	ในการ ทำงาน ด้านสิทธิ มนุษยชน	ผู้ถูกละเมิดสิทธิที่ครบวงจร รวมถึงการเพิ่มบทบาทหน้าที่ ในเรื่องสิทธิมนุษยชนให้กับ อาสาสมัครในทุกประเภท 4.2 จัดให้มีอาสาสมัครคุ้มครอง สิทธิและเสรีภาพ หรือชื่ออื่นที่ ทำหน้าที่ช่วยเหลือ ปกป้อง คุ้มครองสิทธิมนุษยชน ให้ครอบคลุมในทุกพื้นที่ ทุก ระดับ รวมทั้งจัดสวัสดิการที่ เหมาะสมให้แก่อาสาสมัครที่ เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมคุ้มครอง และป้องกันสิทธิมนุษยชน 4.3 พัฒนาทักษะ ความ เชี่ยวชาญ การทำงานของ เครือข่ายทุกภาคส่วน ให้เต็มเต็ม ความรู้ ในการวิเคราะห์สภาพ ปัญหาการละเมิด การจัดการโดย พลังเครือข่าย การประสานงาน ส่งต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้ ความช่วยเหลือ การรายงานผล การดำเนินงาน	4.1.2 สร้างและพัฒนาอาสาสมัครภาคประชาชน (1) เชิญชวนให้สมัครเป็นอาสาสมัครคุ้มครอง สิทธิและเสรีภาพและ/หรืออาสาสมัครอื่นที่ทำ หน้าที่ช่วยเหลือ ปกป้อง คุ้มครองสิทธิมนุษยชน ให้ครอบคลุมทุกพื้นที่ ¹⁴ หรือ (2) พัฒนาศักยภาพหรือเพิ่มบทบาทภารกิจ ด้านสิทธิมนุษยชนให้แก่เครือข่ายหรืออาสาสมัคร ที่หน่วยงานต่างๆ รับผิดชอบ เช่น อาสาสมัคร ยุติธรรม อสม. อาสาสมัครคุมประพฤติ อาสาสมัครประชาสัมพันธ์ประจำหมู่บ้าน อปพร. อาสาสมัครพัฒนาชุมชน หมอเดิน อาสาสมัคร สิ่งแวดล้อม อาสาสมัครพัฒนาสังคมช่วยเหลือ คนพิการ เป็นต้น	(1) จำนวนอาสาสมัครคุ้มครอง สิทธิและเสรีภาพที่เพิ่มขึ้นในแต่ละ ปี (สรรหาใหม่) (2) เครือข่าย/อาสาสมัครที่อยู่ใน ความรับผิดชอบของหน่วยงาน ได้รับการเพิ่มบทบาทด้านช่วยเหลือ ปกป้อง คุ้มครองสิทธิมนุษยชน ไม่น้อยกว่า 1 ประเภท (3) จำนวนเวทีแลกเปลี่ยนกิจกรรม Best Practice เพื่อถอดบทเรียน อย่างน้อย 1 เวที/หน่วยงาน/ปี		กระทรวง /กรม	NGOs/ ภาค ประชา สังคม/ องค์กร อิสระ/ ชุมชน

¹⁴ เป็นไปตามระเบียบกระทรวงยุติธรรมว่าด้วยเครือข่ายและอาสาสมัครคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ พ.ศ. 2548 ที่กรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ กระทรวงยุติธรรมรับผิดชอบ

แผนปฏิบัติการ (Action Plan) ขับเคลื่อนวาระแห่งชาติ
“สิทธิมนุษยชนร่วมขับเคลื่อน Thailand 4.0 เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน” ของทุกภาคส่วน ปีงบประมาณ พ.ศ. 2561 – 2562

ทิศทาง	กลยุทธ์ วาระ แห่งชาติ	กลวิธีการดำเนินงานตาม วาระแห่งชาติ (โดยสังเขป)	กิจกรรม/โครงการ ที่สำคัญที่ควรดำเนินการ	ตัวชี้วัดระดับ (Output)	ตัวชี้วัดระดับ (Outcome)	หน่วยงาน ที่รับผิดชอบ	
						หลัก	สนับสนุน
		4.4 จัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ภายในชุมชนหรือเครือข่าย เพื่อถอดบทเรียนการดำเนิน ด้านสิทธิมนุษยชน และนำไปใช้ แก้ไขปัญหาที่เป็นรูปธรรม					
3 ปรับ	ปรับ ที่ 1 ปรับปรุง ระบบ ฐานข้อมูล แสดง ผลงานและ สถานการณ์ การละเมิด สิทธิที่เป็น รูปธรรม ครอบคลุม ระดับ พื้นที่ จังหวัด เพื่อมุ่งไป แก้ไข	1.1 จัดทำและแจกจ่ายคู่มือ หรือชุดความรู้ที่เหมาะสมตาม บริบทของแต่ละพื้นที่ เพื่อเป็น ความรู้ให้หน่วยงานหรือ อาสาสมัครในการป้องกัน จัดการ แก้ไขปัญหาการละเมิด สิทธิ ประสานส่งต่อความ ช่วยเหลือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ที่ครบวงจรเป็นไปตาม มาตรฐานสากล 1.2 จัดทำระบบฐานข้อมูลการ ละเมิดสิทธิเชื่อมโยงกันในแต่ละ พื้นที่ จังหวัด 1.3 จัดทำฐานข้อมูล Best Practice ด้านสิทธิมนุษยชน	1.1.1 การพัฒนาระบบฐานข้อมูลเทคโนโลยี และสารสนเทศในระดับชาติด้านสิทธิ มนุษยชน ¹⁵ (1) จัดเก็บระบบฐานข้อมูลที่เป็น สถานการณ์การละเมิดสิทธิในพื้นที่ ข้อมูล พื้นฐานของจังหวัด ข้อมูลแสดงผลงานการ ดำเนินงานด้านสิทธิมนุษยชนของจังหวัด ที่เกี่ยวข้องกับเรื่องสิทธิมนุษยชน (2) พัฒนาระบบสารสนเทศกลางด้านสิทธิ มนุษยชน (War Room) เพื่อขับเคลื่อนวาระ แห่งชาติและแผนสิทธิมนุษยชนแห่งชาติไปสู่การ ปฏิบัติ โดยกรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ กระทรวงยุติธรรม ในฐานะหน่วยงานกลาง อาทิ (2.1) รายงานสถานการณ์การละเมิด สิทธิมนุษยชนในพื้นที่ (กระทรวง/กรม/จังหวัด)	(1) มีระบบการจัดเก็บฐานข้อมูล เกี่ยวกับสถานการณ์การละเมิด สิทธิในพื้นที่ เป็นข้อมูลกลาง อย่างน้อย 1 ระบบ (2) มีระบบประมวลผลด้านสิทธิ มนุษยชนเชื่อมโยงกันในแต่ละ พื้นที่ ไม่น้อยกว่า 1 ระบบ	สามารถใช้ระบบฐานข้อมูล ป้องกันการกระทำละเมิด สิทธิมนุษยชน/การกระทำ ความผิดได้อย่างเป็น รูปธรรม หรือช่วยดูแล เยียวยาผู้ถูกละเมิดสิทธิ มนุษยชน/ผู้ถูกละเมิด ได้ตามมาตรฐานสากล	ยธ. (กคส.)/ สตช.	(1) กรม ในสังกัด กระทรวง/ หน่วยงาน ในสังกัด องค์กร อื่น/ จังหวัด/ อปท. (2) กคส. ทุก หน่วยงาน /NGOs/ ภาค ประชา สังคม/

¹⁵ แผนการปฏิบัติตามข้อเสนอแนะที่ไทยตอบรับและให้คำมั่นโดยสมัครใจภายใต้กลไก Universal Periodic Review (UPR) รอบที่ 2 พ.ศ. 2560 ในประเด็นการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิทางเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม

แผนปฏิบัติการ (Action Plan) ขับเคลื่อนวาระแห่งชาติ
“สิทธิมนุษยชนร่วมขับเคลื่อน Thailand 4.0 เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน” ของทุกภาคส่วน ปีงบประมาณ พ.ศ. 2561 – 2562

ทิศทาง	กลยุทธ์ วาระ แห่งชาติ	กลวิธีการดำเนินงานตาม วาระแห่งชาติ (โดยสังเขป)	กิจกรรม/โครงการ ที่สำคัญที่ควรดำเนินการ	ตัวชี้วัดระดับ (Output)	ตัวชี้วัดระดับ (Outcome)	หน่วยงาน ที่รับผิดชอบ	
						หลัก	สนับสนุน
	ปัญหาการ ละเมิด	ที่ทุกหน่วยงาน ทุกคนสามารถ เข้าถึงได้	<p>(2.2) รายงานผลการดำเนินงานตาม วาระแห่งชาติและแผนสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ</p> <p>(2.3) รายงานสถิติร้องทุกข์ ร้องเรียน ด้านสิทธิมนุษยชนตามประเด็นด้านหรือ กลุ่มเป้าหมาย</p> <p>(2.4) รายงานข้อมูลพื้นฐานของ กระทรวง หรือจังหวัด เช่น จำนวนประชากร ข้อมูลภูมิศาสตร์ จำนวนหน่วยงานทุกภาคส่วน ในเขตจังหวัด เป็นต้น</p> <p>(2.5) รายงานข้อมูลกฎหมายที่เกี่ยวข้อง ด้านสิทธิมนุษยชน หรือกฎหมายที่ควรปรับปรุง แก้ไขเนื่องจากไปกระทบสิทธิ หรือละเมิดสิทธิ ของประชาชน</p> <p>หมายเหตุ : ข้อมูลตามข้อ (2.1) – (2.4) เป็นข้อมูลที่ จะต้องให้แต่ละหน่วยงานทุกระดับรายงานผ่านระบบ สารสนเทศ และสามารถประมวลผลเป็นภาพรวมได้</p>				สื่อมวลชน /ผู้นำ ชุมชน
			<p>1.1.2 การพัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ ด้านสิทธิมนุษยชนตามรายประเด็นด้านหรือ กลุ่มเป้าหมาย</p> <p>(1) เพิ่มศักยภาพระบบสารสนเทศในการ ให้บริการประชาชน เพื่อการส่งเสริมคุ้มครอง สิทธิมนุษยชนในประเด็นหรือกลุ่มเป้าหมาย ทุกหน่วยงานเกี่ยวข้อง เช่น ระบบการจัดเก็บ</p>	(1) ได้ระบบสารสนเทศที่มี ประสิทธิภาพในการอำนวยความสะดวก และรวดเร็วต่อการเข้าถึง บริการของประชาชน ไม่น้อยกว่า 1 ระบบ/ 1 ประเด็น	ผู้ถูกละเมิดสิทธิทุกกลุ่ม เป้าหมายสามารถเข้าถึง บริการของรัฐได้อย่าง สะดวก และรวดเร็ว	กระทรวง/ กรม/ องค์กร อิสระ	ภาค ประชา สังคม/ NGOs/ ชุมชน

แผนปฏิบัติการ (Action Plan) ขับเคลื่อนวาระแห่งชาติ
“สิทธิมนุษยชนร่วมขับเคลื่อน Thailand 4.0 เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน” ของทุกภาคส่วน ปีงบประมาณ พ.ศ. 2561 – 2562

ทิศทาง	กลยุทธ์ วาระ แห่งชาติ	กลวิธีการดำเนินงานตาม วาระแห่งชาติ (โดยสังเขป)	กิจกรรม/โครงการ ที่สำคัญที่ควรดำเนินการ	ตัวชี้วัดระดับ (Output)	ตัวชี้วัดระดับ (Outcome)	หน่วยงาน ที่รับผิดชอบ	
						หลัก	สนับสนุน
			สถิติอาชญากรรม ระบบการช่วยเหลือเด็ก สตรี คนพิการ ระบบยาเสพติด เป็นต้น (2) ประสานความร่วมมือ เชื่อมต่อข้อมูล เทคโนโลยีสารสนเทศเข้าสู่ระบบกลาง ในประเด็นด้านสิทธิมนุษยชนหรือกลุ่มเป้าหมาย ด้านสิทธิมนุษยชน				
	ปรับ ที่ 2 ปรับ ทัศนคติ ของ เจ้าหน้าที่ รัฐ ในเรื่อง สิทธิ มนุษยชน ไม่ใช่เป็น เรื่อง ตรวจสอบ แต่เป็นสิ่ง ดี ๆ ที่จะ สนับสนุน การ ทำงาน และสร้าง	2.1 ให้ความรู้ ความเข้าใจใน หลักการสิทธิมนุษยชน ให้แก่ เจ้าหน้าที่ของรัฐที่มีถูก ร้องเรียน เพราะกระทำการ ละเมิดกลุ่มเสี่ยง เพื่อสร้างเจตคติ ในเชิงสร้างสรรค์ต่อกลุ่มผู้ด้อย โอกาสหรือกลุ่มเปราะบางในการ เห็นอกเห็นใจและเคารพในสิทธิ มนุษยชน 2.2 ส่งเสริมกิจกรรมสิ่งดี ๆ ที่เกี่ยวกับสิทธิมนุษยชน เป็นประจำสม่ำเสมอ เพื่อสร้าง การรับรู้ เข้าใจในหลักสิทธิ มนุษยชนโดยแท้จริง 2.3 ส่งเสริมให้ผู้มีอำนาจ ผู้บริหารตระหนักและประพฤติ เป็นแบบอย่างที่ดีในการดำรง	2.1.1 การจัดกิจกรรมปรับทัศนคติของ เจ้าหน้าที่รัฐ เพื่อเปลี่ยนมุมมองสิทธิมนุษยชน ให้เป็นด้านบวก (1) จัดกิจกรรมถอดบทเรียน (Best Practice) การดำเนินงานด้านสิทธิมนุษยชนในประเด็น ด้านหรือกลุ่มเป้าหมายที่หน่วยงานเกี่ยวข้อง เพื่อเป็นต้นแบบให้หน่วยงานอื่น หรือ (2) กิจกรรมส่งเสริม วัฒนธรรมให้บุคลากร ตระหนักในเรื่องสิทธิมนุษยชน ที่จะช่วยให้สังคม สันติสุข เช่น การสร้างจิตสำนึกรับผิดชอบต่อ สังคม การไม่เลือกปฏิบัติ ความเสมอภาค ศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ Gender การเคารพ สิทธิฯ เคารพกฎหมาย การทำหน้าที่ เป็นต้น โดยกิจกรรมจะเป็นรูปแบบที่หลากหลาย อาทิ การวิ่งการกุศล เดินรณรงค์ จิตอาสาทำความดี เรื่องต่างๆ หรือ	(1) จำนวนกิจกรรมที่มีส่วนปรับ ทัศนคติของเจ้าหน้าที่รัฐ เพื่อ เปลี่ยนมุมมองด้านสิทธิมนุษยชน ไม่น้อยกว่า 1 กิจกรรมต่อปี ต่อ 1 หน่วยงาน	ข้อร้องเรียนของเจ้าหน้าที่ เกี่ยวกับการละเมิดสิทธิ มีแนวโน้มลดลง หมายเหตุ : จำแนกตาม กลุ่มเป้าหมายและเรื่องที่ ร้องเรียน	กระทรวง/ กรม/ องค์กร อิสระ	ภาค ประชา สังคม/ NGOs/ ชุมชน

แผนปฏิบัติการ (Action Plan) ขับเคลื่อนวาระแห่งชาติ
“สิทธิมนุษยชนร่วมขับเคลื่อน Thailand 4.0 เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน” ของทุกภาคส่วน ปีงบประมาณ พ.ศ. 2561 – 2562

ทิศทาง	กลยุทธ์ วาระ แห่งชาติ	กลวิธีการดำเนินงานตาม วาระแห่งชาติ (โดยสังเขป)	กิจกรรม/โครงการ ที่สำคัญที่ควรดำเนินการ	ตัวชี้วัดระดับ (Output)	ตัวชี้วัดระดับ (Outcome)	หน่วยงาน ที่รับผิดชอบ	
						หลัก	สนับสนุน
	สังคมสงบ สุข	ตนในเรื่องของการเคารพสิทธิ มนุษยชน	(3) ทบทวนและปรับปรุงกระบวนการ ขั้นตอนการปฏิบัติงานและพฤติกรรมของ เจ้าหน้าที่ที่เสี่ยงต่อการละเมิดสิทธิ ¹⁶ หรือ (4) ส่งเสริมกิจกรรมให้ผู้บริหารตระหนัก และประพฤติเป็นแบบอย่างที่ดีในการดำรงตน เคารพสิทธิมนุษยชน				
	ปรับ ที่ 3 ปรับปรุง และ พัฒนา กฎหมายที่ ยังละเมิด เสนอ รัฐบาล	3.1 ปรับปรุงแก้ไขกฎหมายให้ สอดคล้องกับสิทธิเสรีภาพ ที่กำหนดไว้ในรัฐธรรมนูญ โดยเฉพาะกฎหมายที่กระทบ สิทธิประชาชนโดยรวม หรือ เลือกปฏิบัติที่ไม่เป็นธรรม 3.2 พัฒนามาตรฐานหรือ ปรับปรุงแก้ไขกฎหมายให้	3.1.1 การปรับปรุงและพัฒนากฎหมายที่เกี่ยวข้อง กับสิทธิมนุษยชน (1) การปรับปรุง แก้ไข ทบทวนกฎหมายเดิม ที่ยังมีการละเมิดสิทธิมนุษยชน หรือการเลือก ปฏิบัติที่ไม่เป็นธรรม หรือไม่เกิดความเท่าเทียมกัน ให้สอดคล้องตามสนธิสัญญาระหว่างประเทศด้าน สิทธิมนุษยชน ¹⁷ หรือมาตรฐานสากล หรือ รัฐธรรมนูญ ¹⁸	(1) จำนวนกฎหมายเดิมที่มีการ ปรับปรุง แก้ไข หรือทบทวน (2) จำนวนกฎหมายที่ตราขึ้นใหม่	จำนวนกฎหมายที่มีการ ละเมิดสิทธิมนุษยชน หรือไม่สอดคล้องกับ สนธิสัญญาระหว่าง ประเทศด้านสิทธิ มนุษยชน ได้รับการแก้ไข/ ปรับปรุง/ ออกใหม่	ทุก กระทรวง / กรม	องค์กร อิสระด้าน การ ตรวจสอบ/ ปชช./ NGOs

¹⁶ ประเด็นที่มีการร้องเรียน/ร้องทุกข์ สามารถศึกษาข้อมูลต่างๆ ได้จากผลประเมินแผนสิทธิมนุษยชนแห่งชาติหรือสถิติการร้องทุกข์/ร้องเรียนไปยังสำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

¹⁷ แผนการปฏิบัติตามข้อเสนอนะที่ไทยตอบรับและให้คำมั่นโดยสมัครใจภายใต้กลไก Universal Periodic Review (UPR) รอบที่ 2 พ.ศ. 2560 ในประเด็นการปรับปรุงกฎหมายภายในประเทศ
ให้สอดคล้องกับมาตรฐานระหว่างประเทศ โดยสนธิสัญญาระหว่างประเทศด้านสิทธิมนุษยชนที่ประเทศไทยเข้าเป็นภาคีมีทั้งหมด 7 ฉบับ ได้แก่ 1) กติการะหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิพลเมืองและ
สิทธิทางการเมือง 2) กติการะหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิทางเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม 3) อนุสัญญาว่าด้วยการจัดการเลือกปฏิบัติต่อสตรีในทุกรูปแบบ 4) อนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก
5) อนุสัญญาระหว่างประเทศว่าด้วยการจัดการเลือกปฏิบัติทางเชื้อชาติในทุกรูปแบบ 6) อนุสัญญาต่อต้านการทรมาน และการประติบัติ หรือการลงโทษอื่นที่โหดร้าย ไร้มนุษยธรรม หรือที่ย่ำย
ศักดิ์ศรี 7) อนุสัญญาระหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิคนพิการ และสอดคล้องกับรัฐธรรมนูญ ปี พ.ศ. 2560 หมวด 6 แนวนโยบายแห่งรัฐ มาตรา 66

¹⁸ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2560 หมวด 3 สิทธิเสรีภาพของปวงชนชาวไทย หมวด 4 หน้าที่ของปวงชนชาวไทย หมวด 5 หน้าที่ของรัฐ หมวด 6 แนวนโยบายแห่งรัฐ

แผนปฏิบัติการ (Action Plan) ขับเคลื่อนวาระแห่งชาติ
“สิทธิมนุษยชนร่วมขับเคลื่อน Thailand 4.0 เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน” ของทุกภาคส่วน ปีงบประมาณ พ.ศ. 2561 – 2562

ทิศทาง	กลยุทธ์ วาระ แห่งชาติ	กลวิธีการดำเนินงานตาม วาระแห่งชาติ (โดยสังเขป)	กิจกรรม/โครงการ ที่สำคัญที่ควรดำเนินการ	ตัวชี้วัดระดับ (Output)	ตัวชี้วัดระดับ (Outcome)	หน่วยงาน ที่รับผิดชอบ	
						หลัก	สนับสนุน
	พิจารณา แก้ไข	สอดคล้องกับสนธิสัญญาระหว่าง ประเทศด้านสิทธิมนุษยชน และ ข้อเสนอแนะที่ได้รับจากกลไก สิทธิมนุษยชนของสหประชาชาติ 3.3 เสริมสร้างการบังคับใช้ กฎหมายในทางปฏิบัติให้ทั่วถึง และเป็นธรรม และมีมาตรการ ลงโทษที่ชัดเจนหากหน่วยงาน หรือเจ้าหน้าที่รัฐละเลยการ ปฏิบัติ	(2) การตรากฎหมายใหม่ เพื่อให้เป็นไปตาม สนธิสัญญาระหว่างประเทศด้านสิทธิมนุษยชน หรือมาตรฐานสากล หรือรัฐธรรมนูญ 3.1.2 การส่งเสริมให้มีการปฏิบัติตามกฎหมาย ที่เกี่ยวข้องกับสิทธิมนุษยชน (1) กิจกรรม/ โครงการ/ การส่งเสริม สนับสนุน ติดตาม ตรวจสอบการบังคับใช้ กฎหมายของหน่วยงานต่างๆ (2) ติดตามประเมินผลการปฏิบัติตาม กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับสิทธิมนุษยชน เพื่อป้องกันไม่ให้เกิดการละเมิดการปฏิบัติ		หมายเหตุ : กฎหมายให้ หมายความร่วมมือในส่วนที่มี การแก้กฎหมายเดิม และ การตรากฎหมายใหม่		
				(1) จำนวนกิจกรรมในการส่งเสริม ให้มีการปฏิบัติตามกฎหมายที่ เกี่ยวข้องกับสิทธิมนุษยชน ไม่น้อยกว่า 1 กิจกรรมต่อปี/ ต่อหน่วยงาน		ทุก กระทรวง / กรม	องค์กร อิสระด้าน การ ตรวจสอบ/ ปชช./ NGOs
2	ข้อ 1 ข้อ 2	1.1 ส่งเสริมให้มีจังหวัดหรือ องค์กรต้นแบบด้านสิทธิ มนุษยชน ที่นำเครื่องมือด้าน สิทธิมนุษยชน ไปลงปฏิบัติใน การแก้ไขปัญหาการละเมิดสิทธิ การส่งเสริมสิทธิมนุษยชน ให้หน่วยงานหรือองค์กรมีความ พร้อมในการส่งเสริมการเคารพ ในสิทธิซึ่งกันและกัน ส่งเสริม ความเสมอภาค เท่าเทียม ไม่มีการเลือกปฏิบัติ ตลอดจน มีคุณภาพชีวิตของประชาชนใน พื้นที่ที่ตี สามารถพึ่งพาตนเองได้	1.1.1 สร้างระบบและพัฒนาให้เกิดจังหวัดหรือ องค์กรต้นแบบด้านสิทธิมนุษยชน (1) วางระบบ มาตรฐาน มาตรการ เครื่องมือ เพื่อพัฒนาจังหวัดหรือองค์กรต้นแบบ ด้านสิทธิมนุษยชน (2) ส่งเสริมจังหวัดหรือองค์กรต้นแบบด้าน สิทธิมนุษยชน เช่น ประกวดจังหวัด/ องค์กร ต้นแบบ พร้อมมีการเสนอรางวัล/ ประกาศ/ โล่ห์ เพื่อมาเป็นต้นแบบด้านสิทธิมนุษยชนด้วย (3) เสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจ เพื่อ เตรียมความพร้อมในการเป็นจังหวัดหรือองค์กร ต้นแบบด้านสิทธิมนุษยชน เน้นหาในการให้ ความรู้ อาทิ การเตรียมการ การค้นหาปัญหา	(1) มีจำนวนจังหวัดหรือองค์กร ต้นแบบด้านสิทธิมนุษยชน ปี 2562	องค์กรหรือจังหวัดต้นแบบ ด้านสิทธิมนุษยชนผ่าน เกณฑ์มาตรฐานที่วางไว้	ยธ. (กคส.)	ทุกภาค เครือข่าย

แผนปฏิบัติการ (Action Plan) ขับเคลื่อนวาระแห่งชาติ
“สิทธิมนุษยชนร่วมขับเคลื่อน Thailand 4.0 เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน” ของทุกภาคส่วน ปีงบประมาณ พ.ศ. 2561 – 2562

ทิศทาง	กลยุทธ์ วาระ แห่งชาติ	กลวิธีการดำเนินงานตาม วาระแห่งชาติ (โดยสังเขป)	กิจกรรม/โครงการ ที่สำคัญที่ควรดำเนินการ	ตัวชี้วัดระดับ (Output)	ตัวชี้วัดระดับ (Outcome)	หน่วยงาน ที่รับผิดชอบ	
						หลัก	สนับสนุน
	อำนวยการ ต่อยอด	1.2 สร้างระบบการพัฒนาเป็น จังหวัดต้นแบบด้านสิทธิมนุษยชน 1.3 ส่งเสริมความรู้การพัฒนา จังหวัดหรือองค์กรต้นแบบ ด้านสิทธิมนุษยชน ทั้งการ เตรียมการ การค้นหาปัญหา และจัดลำดับความสำคัญ การวางแผน การลงมือปฏิบัติ การติดตามและประเมินผล การถอดบทเรียน 1.4 การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ถอด บทเรียนและศึกษาดูงานจังหวัด หรือองค์กรต้นแบบด้านสิทธิ มนุษยชนเพื่อขยายผลต่อไปยัง จังหวัดหรือองค์กรอื่น รวมถึง การประมวลผลและสังเคราะห์ บทเรียนของการดำเนินงาน ส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิ มนุษยชน ทั้งกรณีที่เกิดขึ้นด้าน บวกและลบ เพื่อนำมาหาวิธีการ จัดการแก้ไขปัญหา เป็น ตัวอย่างแก่จังหวัดอื่น พร้อมทั้ง เผยแพร่แก่สาธารณชน	และจัดลำดับความสำคัญ การวางแผน การลง มือปฏิบัติ ติดตามและประเมินผล การถอด บทเรียน (4) ติดตาม ประเมินผล ให้คำปรึกษา แนะนำ เพื่อเป็นพี่เลี้ยงให้กับจังหวัดหรือองค์กร ต้นแบบ				
			1.1.2 การขับเคลื่อนของจังหวัดหรือองค์กร ต้นแบบด้านสิทธิมนุษยชน (1) ดำเนินการขับเคลื่อนในเรื่องสิทธิ มนุษยชนให้เป็นไปตามกรอบมาตรฐานที่วางไว้ (2) ถอดบทเรียนและรายงานผลการ ดำเนินงานในฐานะองค์กรต้นแบบด้านสิทธิ มนุษยชน	(1) จังหวัดหรือองค์กรต้นแบบ ด้านสิทธิมนุษยชนขับเคลื่อนได้ ตามมาตรฐานที่วางไว้ (2) เวทีในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ถอดบทเรียนจังหวัดหรือองค์กร ต้นแบบด้านสิทธิมนุษยชน (3) เอกสาร/ สื่อเผยแพร่จังหวัด หรือองค์กรต้นแบบด้านสิทธิ มนุษยชน (4) ความสม่ำเสมอของการ ดำเนินการของจังหวัดหรือองค์กร ต้นแบบด้านสิทธิมนุษยชนที่มีการ ดำเนินการอย่างต่อเนื่อง		ยธ. (กคส.)	ทุกภาคี เครือข่าย

แผนปฏิบัติการ (Action Plan) ขับเคลื่อนวาระแห่งชาติ
“สิทธิมนุษยชนร่วมขับเคลื่อน Thailand 4.0 เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน” ของทุกภาคส่วน ปีงบประมาณ พ.ศ. 2561 – 2562

ทิศทาง	กลยุทธ์ วาระ แห่งชาติ	กลวิธีการดำเนินงานตาม วาระแห่งชาติ (โดยสังเขป)	กิจกรรม/โครงการ ที่สำคัญที่ควรดำเนินการ	ตัวชี้วัดระดับ (Output)	ตัวชี้วัดระดับ (Outcome)	หน่วยงาน ที่รับผิดชอบ	
						หลัก	สนับสนุน
	<p>ขั้น ที่ 2</p> <p>ขับเคลื่อน แผนสิทธิ มนุษยชน แห่งชาติสู่ การปฏิบัติ ในมิติ เสริมสร้าง นวัตกรรม ใหม่ๆ เพื่อ สนับสนุน การ ดำเนินงาน ด้านสิทธิ มนุษยชน</p>	<p>2.1 ส่งเสริมให้มีการดำเนิน โครงการ/กิจกรรมที่คัดเลือก ประเด็นสำคัญ ที่มีความโดดเด่น หรือเป็นนวัตกรรมใหม่ ที่จะ ส่งผลต่อการพัฒนาประเทศ หรือการดำเนินงานด้านสิทธิ มนุษยชนหรือเป็นโครงการ/ กิจกรรมที่จะนำไปป้องกัน แก้ไขปัญหาการละเมิดสิทธิ มนุษยชน เพื่อกำหนดไว้ใน แผนปฏิบัติการ</p> <p>2.2 ส่งเสริมให้หน่วยงานในทุก ภาคส่วน ทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชน ขับเคลื่อน แผนสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ตามแนวทางที่วางไว้</p> <p>2.3 พัฒนาระบบการติดตาม และรายงานผลการปฏิบัติตาม แผนสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ</p>	<p>2.1.1 การสรุปประมวลผลการดำเนินงานตามแผน สิทธิมนุษยชนแห่งชาติที่เป็นนวัตกรรมใหม่ๆ</p> <p>(1) การศึกษา วิเคราะห์ผลการดำเนินงาน ที่เป็นนวัตกรรมใหม่ๆ ตามแผนสิทธิมนุษยชน แห่งชาติของหน่วยงานภาครัฐที่รายงานในแต่ละปี เพื่อคัดเลือกกิจกรรม/โครงการที่โดดเด่นหรือ เป็นนวัตกรรมใหม่ๆ ที่ส่งผลต่อการพัฒนา ประเทศ เพื่อใช้เป็นข้อมูลประกอบการเสนอ คณะรัฐมนตรีในตอนประเมินผลหรือเสนอ เพื่อประกาศใช้แผนสิทธิมนุษยชนแห่งชาติฉบับต่อไป</p> <p>(2) สำรวจและรวบรวมผลการดำเนินงาน ขับเคลื่อนแผนสิทธิมนุษยชนแห่งชาติของ หน่วยงานต่างๆ ครอบคลุมครบถ้วนตาม แนวทางที่วางไว้ ซึ่งแนวทางที่วางไว้ ได้แก่</p> <p>(2.1) นำแผนสิทธิมนุษยชนแปลงสู่การ ปฏิบัติ โดยกำหนดอยู่ในแผนปฏิบัติราชการหรือ แผนพัฒนาของหน่วยงาน หรือจัดทำเป็น แผนปฏิบัติการด้านสิทธิมนุษยชนขึ้นโดยเฉพาะ</p> <p>(2.2) มีการแต่งตั้งคณะกรรมการหรือ คณะทำงานในรูปกลไกการขับเคลื่อนในเรื่อง สิทธิมนุษยชนของหน่วยงานตนเอง</p> <p>(2.3) มีการสอดแทรกความรู้เรื่องสิทธิ มนุษยชนและแผนสิทธิมนุษยชนฯ ในแผนพัฒนา บุคลากร</p>	<p>(1) บทสรุปสำหรับผู้บริหารเพื่อ ประมวลผลกิจกรรม/โครงการที่ โดดเด่นและเป็นนวัตกรรมใหม่ๆ และสรุปหน่วยงานที่ขับเคลื่อน แผนสิทธิมนุษยชนแห่งชาติของ หน่วยงานต่างๆ ครอบคลุม ครบถ้วนตามแนวทางที่วางไว้ นำเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อโปรดทราบ</p> <p>(2) รัฐบาลเห็นชอบและประกาศใช้ แผนสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ฉบับที่ 4 (ปี พ.ศ.2562-2566) เพิ่มมิติเสริมสร้างนวัตกรรมใหม่ๆ ด้านสิทธิมนุษยชน</p>	<p>หน่วยงานมีการปฏิบัติ ตามแผนสิทธิมนุษยชน แห่งชาติ ร้อยละ 70 (เทียบจากผลการติดตาม การรายงานผลแผนสิทธิ มนุษยชนแห่งชาติ ที่ผ่านมา ในทุกกระทรวง/ จังหวัด)</p>	ยธ. (กคส.)	ทุก กระทรวง /จังหวัด

แผนปฏิบัติการ (Action Plan) ขับเคลื่อนวาระแห่งชาติ
“สิทธิมนุษยชนร่วมขับเคลื่อน Thailand 4.0 เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน” ของทุกภาคส่วน ปีงบประมาณ พ.ศ. 2561 – 2562

ทิศทาง	กลยุทธ์ วาระ แห่งชาติ	กลวิธีการดำเนินงานตาม วาระแห่งชาติ (โดยสังเขป)	กิจกรรม/โครงการ ที่สำคัญที่ควรดำเนินการ	ตัวชี้วัดระดับ (Output)	ตัวชี้วัดระดับ (Outcome)	หน่วยงาน ที่รับผิดชอบ	
						หลัก	สนับสนุน
			(2.4) มีการจัดกิจกรรมการส่งเสริม คุ้มครองสิทธิมนุษยชนอย่างต่อเนื่อง (2.5) มีการรายงานผลการดำเนินงานต่อ กรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพอย่างเป็นประจำทุกปี (3) กำหนดมติวินัยตักเตือนใหม่ ๆ เพื่อใช้ไปวาง ทิศทางแผนสิทธิมนุษยชนแห่งชาติฉบับต่อไป เพื่อให้ทันกระแสโลกาภิวัตน์				
1 ลด	ปัญหา การละเมิด สิทธิ มนุษยชน ในแต่ละปี อย่าง ต่อเนื่อง เป็น รูปธรรม	1.1 ส่งเสริม เชิดชู หน่วยงาน หรือองค์กรที่ขับเคลื่อนสิทธิ มนุษยชนดีเด่นในภาพรวมทั้ง ประเทศ เพื่อให้รางวัลหรือ ประกาศเกียรติคุณในการ ดำเนินงาน หรือการศึกษา ดูงานในต่างประเทศ 1.2 การตรวจรับรอง มาตรฐาน การทำงานด้านสิทธิมนุษยชน เพื่อประกาศให้ทราบโดยทั่วไป สำหรับหน่วยงานที่ผ่านเกณฑ์ สิทธิขั้นพื้นฐานหรือที่กฎหมาย ภายในกำหนด 1.3 ประเมินผลโดยหน่วยงาน ที่มีความเชี่ยวชาญและเป็น กลางเพื่อทำการประเมินผลว่า	1.1.1 การส่งเสริม เชิดชูองค์กรที่ขับเคลื่อน สิทธิมนุษยชนดีเด่นระดับชาติ (1) คัดเลือกองค์กรหรือจังหวัดต้นแบบ ที่ขับเคลื่อนงานสิทธิมนุษยชนดีเด่นในระดับชาติ เพื่อรับรางวัล หรือประกาศเกียรติคุณ (2) ตรวจรับรองมาตรฐานการดำเนินงาน ด้านสิทธิมนุษยชนในประเด็นด้านหรือ กลุ่มเป้าหมาย เพื่อยกย่องเชิดชูองค์กร ที่ขับเคลื่อนเป็นไปตามมาตรฐานที่วางไว้ (3) จัดงาน/ กิจกรรม/ เวที/ แลกเปลี่ยน การดำเนินงานในปี พ.ศ. 2563 หลังจากวาระ แห่งชาติสิ้นสุดลง เพื่อสรุปความก้าวหน้าของ การดำเนินงาน ยกย่ององค์กรที่ขับเคลื่อนสิทธิ มนุษยชนดีเด่นและองค์กรที่ผ่านเกณฑ์มาตรฐาน นำเสนอผลงานของหน่วยงานต่างๆ ด้านสิทธิ มนุษยชน	(1) จำนวนองค์กรหรือจังหวัด ต้นแบบที่ขับเคลื่อนงานสิทธิ มนุษยชนดีเด่น	สถานการณ์การละเมิด สิทธิมนุษยชนในแต่ละ ด้านหรือกลุ่มเป้าหมาย มีแนวโน้มลดลง	ยธ. (กคส.)	ทุก หน่วยงาน ภาคี เครือข่าย

แผนปฏิบัติการ (Action Plan) ขับเคลื่อนวาระแห่งชาติ
“สิทธิมนุษยชนร่วมขับเคลื่อน Thailand 4.0 เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน” ของทุกภาคส่วน ปีงบประมาณ พ.ศ. 2561 – 2562

ทิศทาง	กลยุทธ์ วาระ แห่งชาติ	กลวิธีการดำเนินงานตาม วาระแห่งชาติ (โดยสังเขป)	กิจกรรม/โครงการ ที่สำคัญที่ควรดำเนินการ	ตัวชี้วัดระดับ (Output)	ตัวชี้วัดระดับ (Outcome)	หน่วยงาน ที่รับผิดชอบ	
						หลัก	สนับสนุน
		สถานการณ์ละเมิดสิทธิ มีแนวโน้มเป็นไปในทางที่ลดลง การเทียบเคียงสถิติก่อน-หลัง ประกาศวาระแห่งชาติ เพื่อวิเคราะห์เปรียบเทียบ และ แสดงให้เห็นว่าหน่วยงานจะต้อง คำนึงหรือให้ความสำคัญกับการ ส่งเสริม ค้ำครอง สิทธิมนุษยชน และการเคารพสิทธิผู้อื่น ตลอดจนมีข้อเสนอแนะ เชิงนโยบายและปฏิบัติการ เพื่อเพิ่มขีดความสามารถ การดำเนินงานด้านสิทธิ มนุษยชน เพื่อรายงานต่อ คณะรัฐมนตรีพิจารณา 1.4 ทุกหน่วยงานต้องให้ ความสำคัญและปฏิบัติตาม ทิศทางของวาระแห่งชาติอย่าง จริงจังและต่อเนื่อง พร้อมทั้ง สานต่อการดำเนินงานในแผน สิทธิมนุษยชนแห่งชาติต่อไป	1.1.2 ประเมินผลสถานการณ์การละเมิดสิทธิ มนุษยชนมีแนวโน้มลดลง (1) ประเมินผลโดยหน่วยงานที่มีความ เชี่ยวชาญและเป็นกลาง ภายหลังจากวาระ แห่งชาติหมดวาระลง พร้อมกับการประเมินผล แผนสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ฉบับที่ 3 เพื่อวิเคราะห์ว่าสถานการณ์การละเมิดสิทธิ ลดลงหรือไม่ ให้เป็นไปตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 21 พฤศจิกายน 2560 (2) ผนวกวาระแห่งชาติเป็นส่วนหนึ่งในการ กำหนดกลไกการขับเคลื่อนแผนสิทธิมนุษยชน แห่งชาติ ฉบับที่ 4 ปี พ.ศ. 2562 – 2566 เพื่อให้เกิดความต่อเนื่องในการดำเนินงาน ด้านสิทธิมนุษยชน	(1) รายงานการประเมินผลวาระ แห่งชาติและแผนสิทธิมนุษยชน แห่งชาติ นำเสนอคณะรัฐมนตรี พิจารณาในปี พ.ศ. 2563 (ภายหลังจากวาระแห่งชาติ หมดวาระลง) (2) สารของวาระแห่งชาตินำไป พิจารณากำหนดเป็นกลไกการ ขับเคลื่อนแผนสิทธิมนุษยชน แห่งชาติ ฉบับที่ 4 (พ.ศ. 2562 – 2566)		ยธ. (กคส.)	ทุก หน่วยงาน ภาคี เครือข่าย

ส่วนที่ 2

แผนปฏิบัติการขับเคลื่อนประเด็นสิทธิมนุษยชนที่ยังไม่บรรลุเป้าหมาย
ตามแผนสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ฉบับที่ 3 (ปี พ.ศ. 2557 – 2561) ไปสู่การปฏิบัติ

ส่วนที่ 2

แผนปฏิบัติการขับเคลื่อนประเด็นสิทธิมนุษยชนที่ยังไม่บรรลุเป้าหมายตามแผนสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ฉบับที่ 3 (ปี พ.ศ.2557-2561) ไปสู่การปฏิบัติ

การปฏิบัติตามแผนสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ฉบับที่ 3 (พ.ศ. 2557-2561) ยังคงมีประเด็นที่ยังไม่บรรลุเป้าหมาย ซึ่งจากการประเมินผลสัมฤทธิ์การดำเนินงานตามแผนฯ ฉบับที่ 3 ช่วงครึ่งแผนฯ โดยสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ (NIDA) พบว่า ประเด็นที่ยังไม่บรรลุเป้าหมายวิเคราะห์จากข้อมูลที่สำคัญใน 2 ส่วน กล่าวคือ

1. สถานการณ์การละเมิดสิทธิมนุษยชนจากข้อร้องทุกข์/ร้องเรียนมากที่สุดของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ (กสม.) และองค์กรภาครัฐที่รายงานต่อกรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ

2. สถานการณ์ด้านสิทธิมนุษยชนที่ยังไม่บรรลุเป้าหมายในช่วงปี พ.ศ. 2557 – 2559 โดยมีการศึกษา วิเคราะห์ข้อมูลจากหลายแหล่ง อาทิ กสม. รายงานการดำเนินงานตามพันธกรณีระหว่างประเทศด้านสิทธิมนุษยชนที่ประเทศไทยเป็นภาคีของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง รายงานสถานการณ์สิทธิมนุษยชนของประเทศไทย กระทรวงการต่างประเทศ สหรัฐอเมริกา รายงานสถานการณ์สิทธิมนุษยชนของแอมเนสตี้ อินเตอร์เนชั่นแนล ประเทศไทย รายงานสถานการณ์สิทธิมนุษยชนขององค์การพัฒนาเอกชน และรายงานสถานการณ์สิทธิมนุษยชนของกรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ รวมถึงการสำรวจความคิดเห็นของประชาชนในรายงานของนิด้าโพล เพื่อพิจารณาสถานการณ์สิทธิมนุษยชนที่โดดเด่นในแต่ละด้าน ในช่วงปี พ.ศ. 2557 – 2559

ทั้งนี้ จากสถานการณ์ในข้อ 1 และ 2 ที่ปรึกษาได้นำมาวิเคราะห์ว่าหน่วยงานต่างๆ ได้มีการนำเสนอแนะ/มาตรการที่กำหนดไว้ในแผนสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ฉบับที่ 3 ไปสู่การปฏิบัติหรือไม่ อย่างไร ทั้งในมิติ (1) การป้องกันการละเมิดสิทธิมนุษยชน (2) การคุ้มครองสิทธิมนุษยชน (3) การพัฒนากฎหมายกลไกทางกฎหมาย รวมทั้งการบังคับใช้กฎหมาย และ (4) การพัฒนาองค์กรเครือข่ายทุกภาคส่วนให้มีศักยภาพในการส่งเสริมคุ้มครองสิทธิมนุษยชน ซึ่งจะนำมิติประเด็นด้านหรือกลุ่มเป้าหมายเฉพาะที่มีการร้องเรียนมากที่สุดและที่ยังมีปัญหาดังกล่าวแต่ไม่ปรากฏรายงานการดำเนินงานที่ชัดเจนตามแผนสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ฉบับที่ 3 เท่านั้น¹⁹ มาจัดทำเป็นแผนปฏิบัติการขับเคลื่อนประเด็นสิทธิมนุษยชนที่ยังไม่บรรลุเป้าหมายตามแผนสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ฉบับที่ 3 (พ.ศ. 2557 - 2561) ไปสู่การปฏิบัติ ปรากฏดังนี้

¹⁹ รายงานการประเมินผลสัมฤทธิ์การดำเนินงานตามแผนสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ฉบับที่ 3 ช่วงครึ่งแผนฯ ประจำปี 2557 – 2559 และบทสรุปสำหรับผู้บริหาร โดยสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ (NIDA)

แผนปฏิบัติการ (Action Plan) ขับเคลื่อนวาระแห่งชาติ
“สิทธิมนุษยชนร่วมขับเคลื่อน Thailand 4.0 เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน” ของทุกภาคส่วน ปีงบประมาณ พ.ศ. 2561 – 2562

ประเด็นด้าน/ กลุ่มเป้าหมาย	สถานการณ์การละเมิดหรือ ประเด็นที่ยังไม่บรรลุเป้าหมาย ตามแผนสิทธิมนุษยชนฯ ฉบับที่ 3	ข้อเสนอแนะ/มาตรการใน แผนสิทธิมนุษยชนฯ ฉบับที่ 3	โครงการ/กิจกรรมที่สำคัญ ที่ควรดำเนินการ	ผลผลิต	หน่วยงาน ที่รับผิดชอบ	
					หลัก	สนับสนุน
1. ด้านขนส่ง	1.1 ปัญหาการเข้าถึงบริการด้านขนส่ง สำหรับผู้พิการและผู้สูงอายุ ซึ่งควรจัด สภาพแวดล้อมหรืออุปกรณ์สิ่งอำนวยความสะดวกหรืออุปกรณ์ต่างๆ ยังไม่ทั่วถึง	(1) จัดสภาพแวดล้อม สิ่งอำนวยความสะดวกและระบบบริการ เพื่อประชาชนทุกกลุ่ม โดยเฉพาะ อย่างยิ่งผู้สูงอายุ คนพิการ และ เด็ก	1) การกำกับดูแลหน่วยงานทั้งภาครัฐ เอกชน เพื่อจัดสภาพแวดล้อม หรือ สิ่งอำนวยความสะดวกในด้านขนส่ง สำหรับผู้พิการและผู้สูงอายุ ให้เข้าถึง บริการให้เพิ่มมากขึ้น	ร้อยละที่เพิ่มขึ้นในแต่ละปีของ หน่วยงานภาครัฐและเอกชน ที่มีการจัดสภาพแวดล้อม ให้กลุ่มเป้าหมายได้ใช้ ประโยชน์	คค./ ขบ./จท./ ทย.	กรมใน สังกัดที่ เกี่ยวข้อง
	1.2 ปัญหาความเหลื่อมล้ำในคุณภาพ บริการของระบบขนส่งในพื้นที่ชนบท และเมือง เช่น ความไม่เท่าเทียมกัน ของการให้บริการระบบขนส่ง สาธารณะ ในเขตเมืองและชนบท หรือ ผู้ที่อาศัยอยู่ภูเขาสูงหรือชาวเขา	(2) สร้างโอกาสการเข้าถึง บริการพื้นฐานและบริการสังคม ของรัฐอย่างเท่าเทียม กระจาย ความเจริญไปสู่ภูมิภาค และ พัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน ระบบ ขนส่งครอบคลุมทุกพื้นที่	2) กิจกรรม/โครงการก่อสร้างพื้นฐาน หรือพัฒนาคุณภาพระบบการเข้าถึง บริการด้านการขนส่งสาธารณะ เพื่อกระจายไปในชนบทหรือพื้นที่ ห่างไกล เพื่ออำนวยความสะดวกให้แก่ ประชาชน	จำนวนโครงการก่อสร้าง พื้นฐานหรือพัฒนาคุณภาพใน ระบบการขนส่งในพื้นที่ ห่างไกล ไม่น้อยกว่าร้อยละ 5 ของโครงการทั้งหมดในแต่ละปี	คค./ขบ./ จท./ ทย.	ทุกภาคส่วน
	1.3 ปัญหาความมั่นคงปลอดภัยในชีวิต บนท้องถนน เช่น การเสียชีวิตบนท้อง ถนนมากเป็นอันดับ 3 ของโลก รวมถึง การแสดงความคิดเห็นของประชาชน เกี่ยวกับบริการสาธารณะ เช่น รถเมล์ รถตู้ รถแท็กซี่ ที่มักขับหวาดเสียวหรือ ปฏิเสธการรับผู้โดยสาร เป็นต้น	(3) ดำเนินการฟื้นฟูเยียวยาและ ชดเชยผู้ได้รับผลกระทบหรือถูก ลิดรอนสิทธิอย่างเหมาะสมและ เป็นธรรม	3) กิจกรรม/โครงการดำเนินการฟื้นฟูและ เยียวยาหรือชดเชยผู้ได้รับผลกระทบหรือ ถูกลิดรอนสิทธิเป็นไปตามมาตรฐานตาม กฎหมายที่วางไว้ - กิจกรรมการรณรงค์ความปลอดภัย บนท้องถนนอย่างต่อเนื่อง - กิจกรรมการบังคับใช้กฎหมายจราจร อย่างเข้มงวด - ถนนที่ได้มาตรฐานสากลด้านความ ปลอดภัย	- จำนวนผู้ได้รับการฟื้นฟู เยียวยาที่ได้มาตรฐาน - แนวโน้มสถิติการเกิด อาชญากรรมลดลง	คค./ ขบ./จท./ ทย.	กรมในสังกัด ที่เกี่ยวข้อง

แผนปฏิบัติการ (Action Plan) ขับเคลื่อนวาระแห่งชาติ
“สิทธิมนุษยชนร่วมขับเคลื่อน Thailand 4.0 เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน” ของทุกภาคส่วน ปีงบประมาณ พ.ศ. 2561 – 2562

ประเด็นด้าน/ กลุ่มเป้าหมาย	สถานการณ์การละเมิดหรือ ประเด็นที่ยังไม่บรรลุเป้าหมาย ตามแผนสิทธิมนุษยชนฯ ฉบับที่ 3	ข้อเสนอแนะ/มาตรการใน แผนสิทธิมนุษยชนฯ ฉบับที่ 3	โครงการ/กิจกรรมที่สำคัญ ที่ควรดำเนินการ	ผลผลิต	หน่วยงาน ที่รับผิดชอบ	
					หลัก	สนับสนุน
		(4) สร้างช่องทางการเข้าถึงการ ร้องทุกข์ร้องเรียนอย่างมี ประสิทธิภาพ	4) การจัดการเรื่องร้องทุกข์/ร้องเรียน ได้อย่างมีประสิทธิภาพ	ร้อยละที่ลดลงของการ จัดการเรื่องร้องทุกข์/ ร้องเรียนจนยุติเรื่อง	คค.	กรมใน สังกัดที่ เกี่ยวข้อง
	1.4 ปัญหาความสนใจและความ ตระหนักถึงสิทธิมนุษยชนด้านขนส่ง ของประชาชน ²⁰	(5) ส่งเสริมให้ประชาชน ได้ทราบข้อมูลข่าวสารและ กระบวนการรับฟังความคิดเห็น ด้านการขนส่งและจราจร ²¹	5) กิจกรรม/โครงการส่งเสริม เผยแพร่ ประชาสัมพันธ์ การรับทราบข้อมูล ข่าวสารด้านการขนส่ง รวมถึง จัดกระบวนการรับฟังความคิดเห็น ความสำคัญของการลดอุบัติเหตุ	จำนวนโครงการ/กิจกรรม ที่เผยแพร่ข้อมูลข่าวสารหรือ จัดกระบวนการรับฟังความ คิดเห็น	คค.	กรมใน สังกัดที่ เกี่ยวข้อง
2. ด้าน กระบวนการ ยุติธรรม	2.1 การแก้ไขกฎหมายเกี่ยวกับโทษ ประหารชีวิต อาทิ การยกเลิกเครื่อง พันธนาการต่อผู้ต้องขังและยกเลิกโทษ ประหารชีวิต	(1) เปลี่ยนแปลงโทษประหาร ชีวิตให้เข้าสู่การพิจารณาของ รัฐสภาเป็นโทษจำคุกตลอดชีวิต	1) กิจกรรม/โครงการศึกษาเพื่อลดหรือเพิ่ม ดุลยพินิจให้กับศาลในฐานความผิดที่มีอัตรา โทษประหารชีวิตและเสนอแนะมาตรการอื่น ที่เหมาะสมรองรับ	รายงานผลการศึกษาเพื่อ นำเสนอคณะรัฐมนตรี พิจารณา	ยธ.	กคส.
	2.2 การปฏิรูประบบยุติธรรมเพื่อประกัน การปฏิบัติต่อพลเรือน โดยเท่าเทียมกัน เช่น การจัดตั้งคณะกรรมการปฏิรูป กฎหมายเพื่อปรับปรุงและพัฒนา กฎหมายของประเทศ	(2) พัฒนาจริยธรรมของบุคลากร ด้านกระบวนการยุติธรรม รวมทั้ง การปฏิรูประบบยุติธรรมเพื่อ ประกันการปฏิบัติต่อพลเรือน ทุกคนอย่างเท่าเทียมกัน	2) กิจกรรม/โครงการกำหนดมิติธรรมา ภิบาลหรือหลักนิติธรรมโดยคำนึงถึง ศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ ในประมวล จริยธรรมของบุคลากรด้านกระบวนการ ยุติธรรม	หน่วยงานในกระบวนการ ยุติธรรมมีการกำหนดมิติ ธรรมาภิบาลหรือหลักนิติธรรม โดยคำนึงถึงศักดิ์ศรีความเป็น มนุษย์ในประมวลจริยธรรม ทุกหน่วยงาน	สตช./ อสส./ ศาล/ยธ.	หน่วยงาน ในสังกัด กระบวนการ ยุติธรรม

²⁰ รายงานการประเมินผลสัมฤทธิ์การดำเนินงานตามแผนสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ฉบับที่ 3 ช่วงครึ่งแผนฯ ประจำปี 2557 – 2559 หน้า 77 - 78 หน้า 98 - 99. และบทสรุปสำหรับผู้บริหาร
หน้า 21. โดยสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ (NIDA)

²¹ แผนสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ฉบับที่ 3 พ.ศ. 2557 – 2561 (เล่มสีเขียว) ด้านขนส่ง ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติการ ข้อ 1 – 5 หน้า 33 - 34

แผนปฏิบัติการ (Action Plan) ขับเคลื่อนวาระแห่งชาติ
“สิทธิมนุษยชนร่วมขับเคลื่อน Thailand 4.0 เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน” ของทุกภาคส่วน ปีงบประมาณ พ.ศ. 2561 – 2562

ประเด็นด้าน/ กลุ่มเป้าหมาย	สถานการณ์การละเมิดหรือ ประเด็นที่ยังไม่บรรลุเป้าหมาย ตามแผนสิทธิมนุษยชนฯ ฉบับที่ 3	ข้อเสนอแนะ/มาตรการใน แผนสิทธิมนุษยชนฯ ฉบับที่ 3	โครงการ/กิจกรรมที่สำคัญ ที่ควรดำเนินการ	ผลผลิต	หน่วยงาน ที่รับผิดชอบ	
					หลัก	สนับสนุน
	2.3 ปัญหาการใช้อำนาจรัฐ เช่น การ วิสามัญฆาตกรรม การบังคับให้บุคคล หายสาบสูญ โดยเฉพาะกรณีที่เกิดจาก ใจทางการเมือง เข้ามาเกี่ยวข้อง การทรมานหรือได้รับการปฏิบัติหรือ การลงโทษที่โหดร้าย การบริหาร ราชการในสถานการณ์ฉุกเฉิน เป็นต้น	(3) ส่งเสริมให้มีหลักประกัน ในการตรวจสอบเกี่ยวกับการ กระทำผิดโดยมิชอบของ เจ้าหน้าที่รัฐ	3) ออกกฎหมายเกี่ยวกับการป้องกัน การทรมานและการบังคับให้สูญหาย 4) การป้องกันการทรมานและการบังคับ ให้สูญหาย 5) การอบรมเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับ การป้องกันการทรมานและการบังคับ ให้สูญหาย และ 6) การตั้งกลไกการตรวจสอบเรื่องร้องเรียน การทำทรมานและบังคับให้หายสาบสูญ	- กฎหมายเกี่ยวกับการ ป้องกันการทรมานและการ บังคับให้สูญหายได้ประกาศใช้ - การละเมิดสิทธิเกี่ยวกับการ ร้องเรียนเรื่องการทรมานและ การถูกบังคับให้หายสาบสูญ ลดลง (จากฐานข้อมูลของ คณะกรรมการจัดการเรื่องราว ร้องทุกข์กรณีถูกระทำ ทรมานและถูกบังคับให้หาย สาบสูญ) ²²	ยธ. (กคส.)	หน่วยงาน ภายใน สังกัดที่ เกี่ยวข้อง
	2.4 ปัญหาการละเมิดสิทธิมนุษยชน ในจังหวัดชายแดนภาคใต้ของไทย เช่น ปัญหาการใช้พระราชกำหนดการบริหาร ราชการในสถานการณ์ฉุกเฉิน พ.ศ. 2548 มาใช้กับเหตุการณ์ชุมนุมทางการเมือง และเหตุการณ์ความไม่สงบในภาคใต้ ทำให้มีบุคคลต้องตกอยู่ในสถานะผู้ต้อง สงสัยและถูกกล่าวหาจำนวนมาก สิทธิ เด็กและสตรีเสี่ยงต่อการถูกละเมิด	(4) สอบสวนข้อกล่าวหาการ ละเมิดสิทธิมนุษยชนโดยทุกฝ่าย เพื่อนำไปสู่การยกเลิกกฎหมาย พิเศษด้านความมั่นคง	7) กิจกรรม/โครงการปรับปรุงการสืบสวน อย่างโปร่งใส ถูกต้องตามกฎหมาย และ 8) จัดตั้งกลไกรับเรื่องร้องเรียนร้องทุกข์ ถูกทำทรมานและการบังคับให้สูญหาย เฉพาะสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ของ ประเทศไทย 9) กิจกรรม/โครงการจัดหาล่ามแปลภาษา ท้องถิ่นให้แก่ผู้ต้องหา หรือมีมาตรการการ คุ้มครองเด็กและสตรีที่เสี่ยงต่อการถูก	- จำนวนกิจกรรม/โครงการ ที่ปรับปรุงการสืบสวนสอบสวน ที่โปร่งใส - การมีกลไกรับเรื่องราวร้องทุกข์/ ร้องเรียนใน 3 จังหวัดชายแดนใต้	สตช./ ศอ.บต.	หน่วยงาน ภายใน สังกัดที่ เกี่ยวข้อง
				จำนวนล่ามแปลภาษาท้องถิ่น หรือมาตรการคุ้มครองเด็ก และสตรีที่เสี่ยงต่อการถูก	สตช./ ศอ.บต.	หน่วยงาน ภายใน

²² ตามคำสั่งสำนักนายกรัฐมนตรี ที่ 131/2560 ลงวันที่ 23 พฤษภาคม 2560 และคำสั่งสำนักนายกรัฐมนตรี ที่ 198/2560 ลงวันที่ 18 สิงหาคม 2560 เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการจัดการเรื่องราว
ร้องทุกข์ กรณีถูกระทำทรมาน และถูกบังคับให้หายสาบสูญ โดยพลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรีเป็นผู้ลงนามในคำสั่ง

แผนปฏิบัติการ (Action Plan) ขับเคลื่อนวาระแห่งชาติ
“สิทธิมนุษยชนร่วมขับเคลื่อน Thailand 4.0 เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน” ของทุกภาคส่วน ปีงบประมาณ พ.ศ. 2561 – 2562

ประเด็นด้าน/ กลุ่มเป้าหมาย	สถานการณ์การละเมิดหรือ ประเด็นที่ยังไม่บรรลุนิติเป้าหมาย ตามแผนสิทธิมนุษยชนฯ ฉบับที่ 3	ข้อเสนอแนะ/มาตรการใน แผนสิทธิมนุษยชนฯ ฉบับที่ 3	โครงการ/กิจกรรมที่สำคัญ ที่ควรดำเนินการ	ผลผลิต	หน่วยงาน ที่รับผิดชอบ	
					หลัก	สนับสนุน
	สิทธิมนุษยชนจากการดำเนินการตาม มาตรการของกฎหมายพิเศษฯ การ ปฏิเสธการให้ญาติเข้าเยี่ยม หรือบังคับ ให้เซ็นยินยอมรับสารภาพ โดยไม่มีคำ แปลหรือล่ามให้แก่ผู้ต้องหาเป็นต้น		ละเมิดสิทธิตามกฎหมายพิเศษในพื้นที่ จังหวัดชายแดนภาคใต้	ละเมิดสิทธิตามกฎหมาย พิเศษในพื้นที่สามจังหวัด ชายแดนภาคใต้		สังกัดที่ เกี่ยวข้อง
	2.5 ปัญหาการร้องเรียนการทรมาน และการบังคับให้หายสาบสูญ ²³	(5) กำหนดนิยามคำว่าทรมาน ในประมวลกฎหมายอาญา หรือ การออกกฎหมายให้การทรมานเป็น ความผิดอาญา และการแก้ไข กฎหมายที่เกี่ยวข้องให้สอดคล้อง กับพันธกรณีระหว่างประเทศ รวมทั้งลงนามและให้สัตยาบัน ต่อพิธีสารเลือกรับของอนุสัญญา ว่าด้วยการต่อต้านการทรมานฯ และปรับปรุงการตรวจสอบข้อ ร้องเรียนเรื่องการทรมาน ²⁴	10) กิจกรรม/โครงการนำเสนอร่าง พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปราม การทรมานและการบังคับบุคคลให้สูญหาย พ.ศ. .... ต่อคณะรัฐมนตรีพิจารณา 11) กิจกรรม/โครงการดำเนินงานของ คณะกรรมการจัดการเรื่องราวร้องทุกข์ กรณีถูกระทำทรมานและถูกบังคับให้ หายสาบสูญ เพื่อแก้ไขปัญหา ตรวจสอบ ติดตาม เยียวยา และป้องกันการทรมาน หรือการบังคับให้สูญหาย ลดข้อร้องเรียน ที่จะเกิดขึ้น 12) การอบรมให้ความรู้เจ้าหน้าที่รัฐ ในการดำเนินการตามอนุสัญญาต่อต้าน การทรมานและการประติบัติหรือ	ร่างกฎหมายผ่านการพิจารณา ของ ครม. เรื่องร้องเรียน/ร้องทุกข์ เกี่ยวกับการทรมานหรือถูก บังคับให้หายสาบสูญได้มีการ จัดการช่วยเหลือแล้วเสร็จ ภายในระยะเวลาที่กำหนด ในมาตรฐานที่วางไว้ สถิติการรับเรื่องร้องเรียน เกี่ยวกับการถูกระทำ ทรมานหรือบังคับให้หาย	ยธ. ยธ. ยธ. (กคส.)	กคส. กคส./กสพ. หน่วยงาน ภายใน

²³ รายงานการประเมินผลสัมฤทธิ์การดำเนินงานตามแผนสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ฉบับที่ 3 ช่วงครึ่งแผนฯ ประจำปี 2557 – 2559 หน้า 102 – 105. หน้า 160 – 163. และบทสรุปสำหรับผู้บริหาร
หน้า 21. โดยสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ (NIDA)

²⁴ แผนสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ฉบับที่ 3 พ.ศ. 2557 – 2561 (เล่มสีเขียว) ด้านกระบวนการยุติธรรม ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติการ ข้อ 1 – 5 หน้า 37

แผนปฏิบัติการ (Action Plan) ขับเคลื่อนวาระแห่งชาติ
“สิทธิมนุษยชนร่วมขับเคลื่อน Thailand 4.0 เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน” ของทุกภาคส่วน ปีงบประมาณ พ.ศ. 2561 – 2562

ประเด็นด้าน/ กลุ่มเป้าหมาย	สถานการณ์การละเมิดหรือ ประเด็นที่ยังไม่บรรลุเป้าหมาย ตามแผนสิทธิมนุษยชนฯ ฉบับที่ 3	ข้อเสนอแนะ/มาตรการใน แผนสิทธิมนุษยชนฯ ฉบับที่ 3	โครงการ/กิจกรรมที่สำคัญ ที่ควรดำเนินการ	ผลผลิต	หน่วยงาน ที่รับผิดชอบ	
					หลัก	สนับสนุน
			การลงโทษอื่นที่โหดร้าย ไร้มนุษยธรรม หรือที่ย่ำแย่คดีศรี (CAT) และอนุสัญญา ระหว่างประเทศว่าด้วยการคุ้มครองบุคคล ทุกคนจากการหายสาบสูญโดยถูกบังคับ (CED)	สาบสูญลดลง (จาก ฐานข้อมูลของคณะกรรมการ จัดการเรื่องราวร้องทุกข์กรณี ถูกระงับทำทรมานและถูก บังคับให้หายสาบสูญ) ²⁵		สังกัดที่ เกี่ยวข้อง
3. ด้าน การศึกษา	3.1 ปัญหาเรื่องคุณภาพของการบริหาร จัดการและการเข้าถึงการศึกษาของ ท้องถิ่น ²⁶	(1) ผลักดันให้องค์กรปกครองส่วน ท้องถิ่นให้มีบทบาทหลักในการ สนับสนุนงบประมาณแก่ สถานศึกษาในพื้นที่ โดยมี หน่วยงานส่วนกลางเป็นผู้สนับสนุน การสร้างมาตรฐานคุณภาพ การศึกษา เช่น อุปกรณ์การเรียน อุปกรณ์สื่อสารและเทคโนโลยี การ พัฒนาคุณภาพและจิตสำนึกของ บุคลากรการศึกษา และการพัฒนา ชุมชนให้เป็นศูนย์การเรียนรู้ในทุก ระดับ การให้ทุนการศึกษาให้มี	1) กิจกรรม/โครงการสร้างหรือพัฒนา ระบบมาตรฐานคุณภาพการศึกษา อาทิ - อุปกรณ์การเรียนการสอน - สื่อสาร เทคโนโลยีและสารสนเทศ - การพัฒนาคุณภาพและจิตสำนึก ของบุคลากรการศึกษา	จำนวนมาตรฐานคุณภาพ การศึกษา	ศธ.	สพฐ./ สกอ/ สอศ./ สกศ./ อปท.
			2) กิจกรรม/โครงการส่งเสริมให้องค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่นพิจารณาจัดสรร งบประมาณแก่สถานศึกษาในพื้นที่ เพื่อให้ ดำเนินการให้เป็นไปตามมาตรฐาน คุณภาพการศึกษาตามที่ กระทรวงศึกษาธิการได้วางไว้	จำนวน อปท. ที่จัดสรร งบประมาณ ให้กับสถานศึกษา ในพื้นที่ เพื่อดำเนินการให้มี มาตรฐานคุณภาพการศึกษา	ศธ./มท.	สพฐ./ สกอ/ สอศ./ สกศ./ สอ./อปท.

²⁵ ตามคำสั่งสำนักนายกรัฐมนตรี ที่ 131/2560 ลงวันที่ 23 พฤษภาคม 2560 และคำสั่งสำนักนายกรัฐมนตรี ที่ 198/2560 ลงวันที่ 18 สิงหาคม 2560 เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการจัดการเรื่องราว
ร้องทุกข์ กรณีถูกระงับทำทรมาน และถูกบังคับให้หายสาบสูญ โดยพลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรีเป็นผู้ลงนามในคำสั่ง

²⁶ รายงานการประเมินผลสัมฤทธิ์การดำเนินงานตามแผนสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ฉบับที่ 3 ช่วงครึ่งแผนฯ ประจำปี 2557 – 2559 หน้า 89. หน้า 216. และบทสรุปสำหรับผู้บริหาร หน้า 26.
โดยสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ (NIDA)

แผนปฏิบัติการ (Action Plan) ขับเคลื่อนวาระแห่งชาติ
“สิทธิมนุษยชนร่วมขับเคลื่อน Thailand 4.0 เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน” ของทุกภาคส่วน ปีงบประมาณ พ.ศ. 2561 – 2562

ประเด็นด้าน/ กลุ่มเป้าหมาย	สถานการณ์การละเมิดหรือ ประเด็นที่ยังไม่บรรลุเป้าหมาย ตามแผนสิทธิมนุษยชนฯ ฉบับที่ 3	ข้อเสนอแนะ/มาตรการใน แผนสิทธิมนุษยชนฯ ฉบับที่ 3	โครงการ/กิจกรรมที่สำคัญ ที่ควรดำเนินการ	ผลผลิต	หน่วยงาน ที่รับผิดชอบ	
					หลัก	สนับสนุน
		ความเท่าเทียมและมีมาตรฐาน เดียวกัน ทั้งภาครัฐและเอกชน ตลอดจนชุมชนเมืองและพื้นที่ ทุรกันดารและห่างไกล ²⁷	3) กิจกรรม/โครงการส่งเสริมให้ชุมชนเป็น ศูนย์การเรียนรู้ในทุกระดับ	จำนวนชุมชนนาร่องที่คัดเลือก เป็นศูนย์การเรียนรู้ด้าน การศึกษา	ศธ.	กรมใน สังกัดที่ เกี่ยวข้อง
4. ด้าน เศรษฐกิจ	4.1 ปัญหาเรื่องความเหลื่อมล้ำของรายได้ - ค่าตอบแทนของแรงงานต่ำกว่า บางประเทศในกลุ่มอาเซียน - ความเหลื่อมล้ำทางรายได้ ซึ่งอาจ เป็นผลมาจากความเหลื่อมล้ำในเชิง โครงสร้างที่กลุ่มบุคคลบางกลุ่มไม่สามารถ ขยับเลื่อนฐานะทางเศรษฐกิจและสังคม ของตนได้ ก่อให้เกิดสภาวะการติดกับดัก ความยากจน (Poverty Trap) ²⁸	(1) การสร้างความเท่าเทียมของ นโยบายให้ประชาชนเข้าถึงการ ประกอบอาชีพและรายได้ ที่เพียงพอตามสิทธิ อาทิ - การจ้างงานที่จ่ายค่าตอบแทน ที่สอดคล้องกับผลิตภาพของแรงงาน - ส่งเสริมการค้าและการตลาด ให้มีความเป็นธรรมต่อผู้บริโภค และผู้ประกอบการ - เร่งบรรเทาผลกระทบเชิงลบ จากนโยบายเศรษฐกิจต่อกลุ่ม ประชากรบางกลุ่ม เช่น ผู้ประกอบการ วิสาหกิจขนาดกลาง ขนาดย่อย และวิสาหกิจชุมชน	1) กิจกรรม/โครงการผลักดันให้ประชาชน ที่จะเข้าถึงการประกอบอาชีพและรายได้ เพียงพอต่อการดำเนินชีวิต - กลไก/มาตรการในการดำเนินการ ด้านแรงงานให้ถูกต้องตามกฎหมาย	- จำนวนนโยบายที่รัฐบาลมี การส่งเสริมความเท่าเทียมให้ ประชาชนเข้าถึงการประกอบ อาชีพและรายได้	รง./ พณ./อก.	กค./กษ./ อปท.

²⁷ แผนสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ฉบับที่ 3 (พ.ศ. 2557 – 2561) (เล่มสีเขียว) ด้านการศึกษา ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติการ ข้อ 1,3,6,7,9,10 หน้า 38 - 39

²⁸ รายงานการประเมินผลสัมฤทธิ์การดำเนินงานตามแผนสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ฉบับที่ 3 ช่วงครึ่งแผนฯ ประจำปี 2557 – 2559 หน้า 91. หน้า 218. และบทสรุปสำหรับผู้บริหาร หน้า 26.
โดยสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ (NIDA)

แผนปฏิบัติการ (Action Plan) ขับเคลื่อนวาระแห่งชาติ
“สิทธิมนุษยชนร่วมขับเคลื่อน Thailand 4.0 เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน” ของทุกภาคส่วน ปีงบประมาณ พ.ศ. 2561 – 2562

ประเด็นด้าน/ กลุ่มเป้าหมาย	สถานการณ์การละเมิดหรือ ประเด็นที่ยังไม่บรรลุเป้าหมาย ตามแผนสิทธิมนุษยชนฯ ฉบับที่ 3	ข้อเสนอแนะ/มาตรการใน แผนสิทธิมนุษยชนฯ ฉบับที่ 3	โครงการ/กิจกรรมที่สำคัญ ที่ควรดำเนินการ	ผลผลิต	หน่วยงาน ที่รับผิดชอบ	
					หลัก	สนับสนุน
		- พิจารณาช่วยเหลือกลุ่ม ผู้เปราะบางทางเศรษฐกิจ เช่น กลุ่มเกษตรกร				
		(2) นโยบายส่งเสริมการแข่งขัน ทางเศรษฐกิจ กระจายไปสู่ทุก กลุ่มทุกอาชีพ ไม่เน้นแต่ผู้มี เงินทุนสูง เพื่อสร้างความยั่งยืน ²⁹	2) กิจกรรม/โครงการผลักดันรัฐบาลให้มี นโยบายส่งเสริมการแข่งขันทาง เศรษฐกิจกระจายไปสู่ทุกกลุ่มอาชีพ อย่างเท่าเทียมกัน	จำนวนนโยบายที่รัฐบาล มีการส่งเสริมการแข่งขันทาง เศรษฐกิจกระจายไปสู่ทุกกลุ่ม อาชีพ	รง./ พณ./อก.	กค./กษ./ อปท.
5. กลุ่มเหยื่อ และผู้เสียหาย	5.1 การให้ความคุ้มครองและเยียวยา เหยื่อ - การให้ความคุ้มครองเหยื่อที่เป็นเด็ก และเยาวชนในกระบวนการยุติธรรม ยังมีความเหลื่อมล้ำ เช่น ไม่มีการใช้ กล้องวิดีโอแยกห้อง หรือไม่มีทีม สหวิชาชีพคอยดูแลในระหว่างให้การ ในชั้นศาล - สิทธิที่จะได้รับการคุ้มครองและ เยียวยาจากรัฐไม่เท่าเทียมกัน	(1) พัฒนากลไกที่จะช่วยเหลือ เยียวยาเหยื่อหรือผู้เสียหายจาก อาชญากรรมที่มีประสิทธิภาพ และรอบด้าน (การดำเนินคดี ที่รวดเร็ว เป็นธรรม/ การรักษาพยาบาล ทั้งร่างกายและจิตใจ/ การชดเชยเยียวยาทางการเงิน ให้แก่เหยื่อและครอบครัว)	1) กิจกรรม/โครงการจัดทำมาตรฐาน การคุ้มครองเหยื่อหรือผู้เสียหาย ให้สอดคล้องกับหลักสากล ³¹	ผู้เสียหาย/เหยื่อ ได้รับการ คุ้มครองตามมาตรฐานสากล	ยธ. (กคส.)/ พม./ คปภ./ สตช.	NGOs/ ภาคประชา/ สังคม/ บก./ สถ./ นร./ กก./ ปภ./ สภย./ สปส./ ศอ.บต./ ศธ./ สธ./ รง. เป็นต้น

²⁹ แผนสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ฉบับที่ 3 (พ.ศ. 2557 – 2561) (เล่มสี่เขียว) ด้านเศรษฐกิจ ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติการ ข้อ 1 หน้า 23 - 24

³¹ ปฏิญญาว่าด้วยหลักการพื้นฐานเกี่ยวกับการอำนวยความสะดวกแก่ผู้ที่ได้รับความเสียหายจากอาชญากรรมและการใช้อำนาจโดยไม่ถูกต้อง (Declaration of Basic Principles of Justice for Victims of Crime and Abuse of Power 1985) 4 ด้าน ได้แก่ (1) การเข้าถึงกระบวนการยุติธรรมและการปฏิบัติอย่างเป็นธรรม (Access to Justice) (2) การได้รับการชดเชยความเสียหายโดยผู้กระทำความผิด (Restitution) (3) การได้รับชดเชยความเสียหายโดยรัฐ (Compensation) และ (4) การได้รับความช่วยเหลือหรือสิทธิอื่นๆ (Assistance)

แผนปฏิบัติการ (Action Plan) ขับเคลื่อนวาระแห่งชาติ
“สิทธิมนุษยชนร่วมขับเคลื่อน Thailand 4.0 เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน” ของทุกภาคส่วน ปีงบประมาณ พ.ศ. 2561 – 2562

ประเด็นด้าน/ กลุ่มเป้าหมาย	สถานการณ์การละเมิดหรือ ประเด็นที่ยังไม่บรรลุนิติ ตามแผนสิทธิมนุษยชนฯ ฉบับที่ 3	ข้อเสนอแนะ/มาตรการใน แผนสิทธิมนุษยชนฯ ฉบับที่ 3	โครงการ/กิจกรรมที่สำคัญ ที่ควรดำเนินการ	ผลผลิต	หน่วยงาน ที่รับผิดชอบ	
					หลัก	สนับสนุน
	โดยเหยื่อ/ผู้เสียหายไม่ได้รับการเยียวยา อย่างเพียงพอ และเป็นการเยียวยาระยะ สั้นเท่านั้น ขาดการประสานงานติดตาม ดูแลในระยะยาว - ผู้ที่ตกเป็นเหยื่อในคดีอาญา ถูกนำ ภาพไปเผยแพร่เป็นข่าว โดยเหยื่อไม่ได้ สมัครใจ หรือการเผยแพร่ภาพข้อมูล ผู้เสียหายที่เสียชีวิตที่ส่งผลกระทบต่อ ครอบครัวของผู้เสียหาย ³⁰	(2) รัฐควรส่งเสริมให้ศึกษาทั่วโลก หรือมาตรการต่างๆ ในการชดเชย ช่วยเหลือเยียวยาเหยื่อ	2) กิจกรรม/โครงการบูรณาการให้ความ ช่วยเหลือเหยื่อหรือผู้เสียหายครอบคลุม ครบวงจรตามมาตรฐานสากล	จำนวนเหยื่อหรือผู้เสียหาย ที่ได้รับการช่วยเหลือแบบ บูรณาการครบวงจรตาม มาตรฐานสากล ไม่น้อยกว่า ร้อยละ 50 ที่ได้รับคำขอ ในปี 2562	ยธ. (กคส.)	หน่วยงานที่ ให้ความ ช่วยเหลือ เหยื่อหรือ ผู้เสียหาย สอดคล้องกับ มาตรฐานสากล
						สศช./ บก./ สธ./ นร./ กก./ ปก./ สภย./ พม./ คปภ./ สปส./ ศอ.บต./ ศธ./ สธ./ รง. เป็นต้น หน่วยงานที่ ให้ความ ช่วยเหลือ เหยื่อหรือ

³⁰ รายงานการประเมินผลสัมฤทธิ์การดำเนินงานตามแผนสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ฉบับที่ 3 ช่วงครึ่งแผนฯ ประจำปี 2557 – 2559 หน้า 109. หน้า 234. และบทสรุปสำหรับผู้บริหาร หน้า 21.
โดยสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ (NIDA)

แผนปฏิบัติการ (Action Plan) ขับเคลื่อนวาระแห่งชาติ
“สิทธิมนุษยชนร่วมขับเคลื่อน Thailand 4.0 เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน” ของทุกภาคส่วน ปีงบประมาณ พ.ศ. 2561 – 2562

ประเด็นด้าน/ กลุ่มเป้าหมาย	สถานการณ์การละเมิดหรือ ประเด็นที่ยังไม่บรรลุนิติเป้าหมาย ตามแผนสิทธิมนุษยชนฯ ฉบับที่ 3	ข้อเสนอแนะ/มาตรการใน แผนสิทธิมนุษยชนฯ ฉบับที่ 3	โครงการ/กิจกรรมที่สำคัญ ที่ควรดำเนินการ	ผลผลิต	หน่วยงาน ที่รับผิดชอบ	
					หลัก	สนับสนุน
						ผู้เสียหาย สอดคล้องกับ มาตรฐานสากล
		(3) ส่งเสริมหลักประกันของ ผู้เสียหายและครอบครัวในการ เข้าถึงความยุติธรรมและการ เยียวยาทางกฎหมายที่มี ประสิทธิภาพ ³²	3) กิจกรรม/โครงการผลักดันกฎหมายที่จะ สนับสนุนการช่วยเหลือเหยื่อหรือผู้เสียหาย แบบบูรณาการครบวงจรตามมาตรฐานสากล	จำนวนร่างกฎหมายที่จะ สนับสนุนการช่วยเหลือเหยื่อ หรือผู้เสียหายแบบบูรณาการ ครบวงจรตามมาตรฐานสากล ไม่น้อยกว่า 1 ฉบับ	ยธ.	กคส.
6. กลุ่ม เกษตรกร	6.1 ปัญหาข้อสัญญาที่ไม่เป็นธรรม ซึ่งเกษตรกรจะได้รับความไม่เป็นธรรม และมีข้อเสียเปรียบในเรื่องเอกสารจาก ระบบเกษตรพันธสัญญาและมักจะเป็น ฝ่ายแพคดี กรณีที่มีการต่อสู้กัน ในชั้นศาล ³³	(1) ดำเนินการสร้างความเป็นธรรม ให้เกิดระบบการคุ้มครองสิทธิ ส่งเสริมให้เกิดการพัฒนาที่เป็น ธรรม ยั่งยืน และนำไปสู่การสร้าง ความมั่นคงทางอาหารและความ มั่นคงต่อความเป็นมนุษย์ โดยแบ่ง ออกเป็น (1.1) มาตรการระยะสั้น พัฒนา ให้เกิดกลไกระดับชาติ และชุมชน ท้องถิ่นที่เป็นรูปธรรม โดยมีส่วน ร่วมจากภาคส่วนต่างๆ เพื่อพัฒนา	1) กิจกรรม/โครงการพัฒนาให้เกิดกลไก ทั้งในระดับชาติหรือระดับท้องถิ่น โดยมี ผู้แทนจากทุกภาคส่วนเป็นคณะกรรมการ เพื่อพัฒนาระบบการส่งเสริม คุ้มครอง เกษตรกร โดยเฉพาะประเด็นเกษตร พันธสัญญา	มีกลไกในรูปของคณะกรรมการ ทั้งในระดับชาติหรือระดับ จังหวัดไม่น้อยกว่า 1 กลไก	กษ.	ยธ./ มท./ พณ./ กค./ นร./ อปท./ สภา เกษตรกร แห่งชาติ/ สคบ.
			2) กิจกรรม/โครงการปรับปรุงหรือพัฒนา พระราชบัญญัติว่าด้วยข้อสัญญาไม่เป็น ธรรม พ.ศ. 2540 หรือพระราชบัญญัติ คุ้มครองผู้บริโภค พ.ศ. 2522 หรือ	จำนวนกฎหมายหรือกฎ ระเบียบ ต่างๆ ที่ได้มีการปรับปรุงแก้ไข สอดคล้องกับระบบการเกษตร แบบพันธสัญญา	กษ.	ยธ./ มท./ พณ./ กค./ นร./ อปท./ สภา

³² แผนสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ฉบับที่ 3 (พ.ศ. 2557 – 2561) (เล่มสี่เขียว) กลุ่มเหยื่อ/ผู้เสียหาย ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติการ ข้อ 1 - 3 หน้า 53 - 54

³³ รายงานการประเมินผลสัมฤทธิ์การดำเนินงานตามแผนสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ฉบับที่ 3 ช่วงครึ่งแผนฯ ประจำปี 2557 – 2559 หน้า 116. หน้า 239. และบทสรุปสำหรับผู้บริหาร หน้า 26.
โดยสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ (NIDA)

แผนปฏิบัติการ (Action Plan) ขับเคลื่อนวาระแห่งชาติ
“สิทธิมนุษยชนร่วมขับเคลื่อน Thailand 4.0 เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน” ของทุกภาคส่วน ปีงบประมาณ พ.ศ. 2561 – 2562

ประเด็นด้าน/ กลุ่มเป้าหมาย	สถานการณ์การละเมิดหรือ ประเด็นที่ยังไม่บรรลุเป้าหมาย ตามแผนสิทธิมนุษยชนฯ ฉบับที่ 3	ข้อเสนอแนะ/มาตรการใน แผนสิทธิมนุษยชนฯ ฉบับที่ 3	โครงการ/กิจกรรมที่สำคัญ ที่ควรดำเนินการ	ผลผลิต	หน่วยงาน ที่รับผิดชอบ	
					หลัก	สนับสนุน
		<p>ระบบฐานข้อมูล ระบบการกำกับ ดูแลการทำงานเกษตรแบบพันธะ สัญญาให้เกิดความเป็นธรรม ปรับปรุงแก้ไขกฎหมาย รวมถึง กฎระเบียบต่างๆ ของหน่วยงานรัฐ เพื่อให้เกษตรกรได้รับความคุ้มครอง ทั้งกระบวนการผลิตและจำหน่าย</p> <p>(1.2) มาตรการระยะกลาง พัฒนา และสร้างระบบกฎหมายเพื่อรับรอง สิทธิของเกษตรกรให้สอดคล้องกับ หลักสากล ได้แก่ สิทธิในการดำรง อยู่ของเกษตรกร และความมั่นคง เพียงพอของอาหาร สิทธิในการ เข้าถึงปัจจัยการผลิตอาหาร และ เข้าถึงทรัพยากร สิทธิการประกัน ความมั่นคงในผลตอบแทนจาก ผลผลิต สิทธิการเข้าถึงความ ยุติธรรมทางอาหาร สิทธิการรักษา วิธีการผลิตที่สอดคล้องกับ วัฒนธรรม รวมถึง หลักโครงสร้าง ของระบบการผลิตทางการเกษตรให้</p>	<p>กฎระเบียบต่างๆ ที่จะส่งเสริมคุ้มครอง เกษตรกร ภายใต้ระบบการเกษตรแบบ พันธะสัญญา</p>			<p>เกษตรกร แห่งชาติ/ สคบ.</p>

แผนปฏิบัติการ (Action Plan) ขับเคลื่อนวาระแห่งชาติ
“สิทธิมนุษยชนร่วมขับเคลื่อน Thailand 4.0 เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน” ของทุกภาคส่วน ปีงบประมาณ พ.ศ. 2561 – 2562

ประเด็นด้าน/ กลุ่มเป้าหมาย	สถานการณ์การละเมิดหรือ ประเด็นที่ยังไม่บรรลุเป้าหมาย ตามแผนสิทธิมนุษยชนฯ ฉบับที่ 3	ข้อเสนอแนะ/มาตรการใน แผนสิทธิมนุษยชนฯ ฉบับที่ 3	โครงการ/กิจกรรมที่สำคัญ ที่ควรดำเนินการ	ผลผลิต	หน่วยงาน ที่รับผิดชอบ	
					หลัก	สนับสนุน
		เกิดความเป็นธรรม การมีคุณภาพ ชีวิตที่มั่นคงของเกษตรกร เป็นต้น ³⁴				
7. กลุ่มผู้ได้รับ ชาติพันธุ์ และกลุ่ม ผู้แสวงหา ที่พักพิงหรือผู้ หนีภัย การสู้รบ	7.1 การให้ความคุ้มครองกลุ่มเปราะบาง เช่น กลุ่มชาวโรฮิงญา ซึ่งประเทศไทย ยังมีข้อจำกัดในแง่ของสถานที่กักตัว ที่จำกัดจึงทำให้มีสภาพของความแออัด ในการรองรับผู้อพยพ ³⁵	(1) ดูแลความต้องการด้านความ คุ้มครองกลุ่มเปราะบาง เช่น ชาว โรฮิงญา ให้สอดคล้องกับกฎหมาย ระหว่างประเทศ รวมทั้งแสวงหา แนวทางแก้ไขปัญหาร่วมกันกับ ประเทศในภูมิภาค และองค์กร ระหว่างประเทศ	1) กิจกรรม/โครงการร่วมมือกับองค์กร พัฒนาเอกชน (NGOs) หรือองค์กรระหว่าง ประเทศให้ความช่วยเหลือกลุ่มเปราะบาง หรือผู้หนีภัยการสู้รบฯ เข้าถึงสิทธิขั้น พื้นฐาน อาทิ ด้านการรักษายาบาล การศึกษา น้ำสะอาด ฯลฯ ³⁶	จำนวนเครือข่ายความร่วมมือ กับองค์กรพัฒนาเอกชนหรือ องค์กรระหว่างประเทศในการ ช่วยเหลือกลุ่มเปราะบางหรือ ผู้หนีภัยการสู้รบฯ	มท.	กต./ องค์กร พัฒนา เอกชน/ องค์กร ระหว่าง ประเทศ
8. กลุ่มผู้ ได้รับ ผลกระทบ จาก	8.1 การบังคับใช้กฎหมายพิเศษ ด้านความมั่นคง 3 ฉบับ คือ กฎอัยการศึก การบริหารราชการใน สถานการณ์ฉุกเฉิน และการรักษาความ มั่นคงภายในราชอาณาจักร ที่ส่งผลให้	(1) พิจารณาดำเนินการเพื่อ ปรับปรุงสถานการณ์ในภาคใต้ ของไทย อันสามารถนำไปสู่การ ยกเลิกการใช้กฎหมายพิเศษ ด้านความมั่นคง ทั้งนี้เพื่อป้องกัน	1) กิจกรรม/โครงการส่งเสริมการมีส่วนร่วม ของประชาชนในจังหวัดชายแดนภาคใต้ อย่างต่อเนื่อง เพื่อป้องกัน เผาไร่รังและ แก้ไขสถานการณ์ความไม่สงบ เช่น การใช้ แนวทางกระบวนการยุติธรรมเชิงสมานฉันท์	จำนวนประชาชนที่เข้าร่วม กิจกรรมป้องกัน เผาไร่รัง และแก้ไขปัญหาคความไม่สงบ	สตช.	คอบต./ กอ.รมน./ ยธ./ หน่วยงานใน พื้นที่

³⁴ แผนสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ฉบับที่ 3 (พ.ศ. 2557 – 2561) (เล่มสีเขียว) กลุ่มเกษตรกร ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติการ ข้อ 7 หน้า 65 - 66

³⁵ รายงานการประเมินผลสัมฤทธิ์การดำเนินงานตามแผนสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ฉบับที่ 3 ช่วงครึ่งแผนฯ ประจำปี 2557 – 2559 หน้า 123. หน้า 248. และบทสรุปสำหรับผู้บริหาร หน้า 26.
โดยสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ (NIDA)

³⁶ แผนปฏิบัติการตามข้อเสนอแนะที่ไทยตอบรับและคำมั่นโดยสมัครใจภายใต้กลไก Universal Periodic Review (UPR) รอบที่ 2 พ.ศ. 2560 ประเด็นการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิทางเศรษฐกิจ สังคม และ
วัฒนธรรม หน้า 32.

ประเด็นด้าน/ กลุ่มเป้าหมาย	สถานการณ์การละเมิดหรือ ประเด็นที่ยังไม่บรรลุนำไป ตามแผนสิทธิมนุษยชนฯ ฉบับที่ 3	ข้อเสนอแนะ/มาตรการใน แผนสิทธิมนุษยชนฯ ฉบับที่ 3	โครงการ/กิจกรรมที่สำคัญ ที่ควรดำเนินการ	ผลผลิต	หน่วยงาน ที่รับผิดชอบ	
					หลัก	สนับสนุน
สถานการณ์ ความรุนแรง	เกิดปัญหาในทางปฏิบัติที่นำไปสู่การ ละเมิดสิทธิมนุษยชน เช่น การใช้ความ รุนแรงในการจับกุมควบคุมตัว การซ้อม ทรมาน เพื่อให้รับสารภาพหรือการ เหยียดหยาม โดยขาดการหา พยานหลักฐานที่ชัดเจน ทำให้ผู้ถูก จับกุมดำเนินคดีในกระบวนการทางศาล เป็นจำนวนมาก ³⁷	การละเมิดสิทธิมนุษยชน โดยทุก ฝ่ายในจังหวัดชายแดนภาคใต้ ³⁸	และตำรวจชุมชน (Community Policing) ³⁹			
			2) กิจกรรมโครงการส่งเสริมการมีส่วนร่วม ของประชาชนในจังหวัดชายแดนภาคใต้ โดยผ่านศูนย์อำนวยความสะดวกเป็นธรรมภาค ประชาชนระดับตำบล (Keadilan Center) ⁴⁰	จำนวนศูนย์อำนวยความสะดวก เป็นธรรมภาคประชาชน ระดับตำบล	ศอ.บต.	สตช./ กอ. รมน./ ยธ./ หน่วยงานใน พื้นที่
			3) กิจกรรมโครงการส่งเสริมความรู้ ด้านสิทธิเสรีภาพและสิทธิมนุษยชนแก่ เจ้าหน้าที่บังคับใช้กฎหมาย เพื่อมุ่งไปสู่ การสร้างสังคมสันติสุข ⁴¹	จำนวนผู้เข้าร่วมกิจกรรม ส่งเสริมความรู้สิทธิเสรีภาพ และสิทธิมนุษยชน	ยธ.	สตช./ศอ.บต./ กอ.รมน./ ยธ./ หน่วยงาน ในพื้นที่
9. กลุ่มความ หลากหลาย ทางเพศหรือ อัตลักษณ์ ทางเพศ	9.1 การเข้าถึงบริการสังคม - คนข้ามเพศมักเผชิญกับอุปสรรคมากกว่า กลุ่มอื่น ในการเข้าถึงการรักษาพยาบาล โดยเฉพาะโรงพยาบาลของรัฐ เนื่องจากเพศ ตามกฎหมายที่ไม่สอดคล้องกับลักษณะ	(1) ให้มีการศึกษาแนวทางและ ความเป็นไปได้ในการสนับสนุน การจัดการสาธารณสุขโรค ที่จำเป็นให้ตรงตามความ	1) การผลักดัน พ.ร.บ.การจดทะเบียน คู่ชีวิต พ.ศ. .... ⁴⁴	พ.ร.บ.การจดทะเบียนคู่ชีวิต พ.ศ. .... ได้นำเสนอรัฐบาล พิจารณา	พม./ ยธ.	กระทรวงอื่น

³⁷ รายงานการประเมินผลสัมฤทธิ์การดำเนินงานตามแผนสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ฉบับที่ 3 ช่วงครึ่งแผนฯ ประจำปี 2557 – 2559 หน้า 125. หน้า 250. และบทสรุปสำหรับผู้บริหาร หน้า 26.
โดยสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ (NIDA)

³⁸ แผนสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ฉบับที่ 3 (พ.ศ. 2557 – 2561) (เล่มสีเขียว) กลุ่มผู้ได้รับผลกระทบจากสถานการณ์ความรุนแรง ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติการ ข้อ 3 หน้า 85.

³⁹ แผนปฏิบัติการตามข้อเสนอแนะที่ไทยตอบรับและคำมั่นโดยสมัครใจภายใต้กลไก Universal Periodic Review (UPR) รอบที่ 2 พ.ศ. 2560 ประเด็นการอำนวยความสะดวกยุติธรรม หน้า 93.

⁴⁰ แผนปฏิบัติการตามข้อเสนอแนะที่ไทยตอบรับและคำมั่นโดยสมัครใจภายใต้กลไก Universal Periodic Review (UPR) รอบที่ 2 พ.ศ. 2560 ประเด็นการอำนวยความสะดวกยุติธรรม หน้า 94.

⁴¹ แผนปฏิบัติการตามข้อเสนอแนะที่ไทยตอบรับและคำมั่นโดยสมัครใจภายใต้กลไก Universal Periodic Review (UPR) รอบที่ 2 พ.ศ. 2560 ประเด็นการอำนวยความสะดวกยุติธรรม หน้า 94.

⁴⁴ อ้างอิงกฎหมายที่อาจช่วยสนับสนุนการดำเนินกิจกรรม/โครงการดังกล่าว คือ พระราชบัญญัติความเท่าเทียมระหว่างเพศ พ.ศ. 2558 หรือ ร่างพระราชบัญญัติการจดทะเบียนคู่ชีวิต พ.ศ. ....

ประเด็นด้าน/ กลุ่มเป้าหมาย	สถานการณ์การละเมิดหรือ ประเด็นที่ยังไม่บรรลุเป้าหมาย ตามแผนสิทธิมนุษยชนฯ ฉบับที่ 3	ข้อเสนอแนะ/มาตรการใน แผนสิทธิมนุษยชนฯ ฉบับที่ 3	โครงการ/กิจกรรมที่สำคัญ ที่ควรดำเนินการ	ผลผลิต	หน่วยงาน ที่รับผิดชอบ	
					หลัก	สนับสนุน
	ทางกายภาพ ตลอดจนอคติ และกฎระเบียบ ที่ขาดความยืดหยุ่นของโรงพยาบาล - คู่เพศเดียวกันมักจะได้รับบริการปฏิเสธใน การขอสินเชื่อจากสถาบันการเงิน ในขณะที่ การขอสินเชื่อโดยคู่รักต่างเพศที่ยังไม่ได้ จดทะเบียนสมรสจะได้รับการอนุมัติ ⁴²	ต้องการให้หลากหลายตาม ทุกเพศ ⁴³				

⁴² รายงานการประเมินผลสัมฤทธิ์การดำเนินงานตามแผนสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ฉบับที่ 3 ช่วงครึ่งแผนฯ ประจำปี 2557 – 2559 หน้า 127. หน้า 253. และบทสรุปสำหรับผู้บริหาร หน้า 26.

โดยสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ (NIDA)

⁴³ แผนสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ฉบับที่ 3 (พ.ศ. 2557 – 2561) (เล่มสีเขียว) กลุ่มความหลากหลายทางเพศ/อัตลักษณ์ทางเพศ ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติการ ข้อ 5 หน้า 86.

ภาคผนวก

ภาคผนวก 1

คำจำกัดความ 11 ด้าน 15 กลุ่มเป้าหมาย

11 ด้าน 15 กลุ่มเป้าหมาย ในแผนสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ฉบับที่ 3 พ.ศ. 2557 – 2561

11 ด้าน

1. แผนสิทธิมนุษยชนด้านสาธารณสุข
2. แผนสิทธิมนุษยชนด้านการศึกษา
3. แผนสิทธิมนุษยชนด้านเศรษฐกิจ
4. แผนสิทธิมนุษยชนด้านทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม
5. แผนสิทธิมนุษยชนด้านที่อยู่อาศัย
6. แผนสิทธิมนุษยชนด้านวัฒนธรรมและศาสนา
7. แผนสิทธิมนุษยชนด้านข้อมูล ข่าวสาร เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร
8. แผนสิทธิมนุษยชนด้านการขนส่ง
9. แผนสิทธิมนุษยชนด้านการเมืองการปกครอง
10. แผนสิทธิมนุษยชนด้านกระบวนการยุติธรรม
11. แผนสิทธิมนุษยชนด้านความมั่นคงทางสังคม

15 กลุ่มเป้าหมาย

1. แผนสิทธิมนุษยชนของกลุ่มผู้ต้องหา/ผู้ต้องขัง
2. แผนสิทธิมนุษยชนของกลุ่มผู้พ้นโทษ
3. แผนสิทธิมนุษยชนของกลุ่มผู้ต้องหาคดีอาชญากรรมตามพระราชบัญญัติฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด พ.ศ. 2545/กลุ่มผู้ติดยาเสพติดและผู้ผ่านการบำบัดฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด
4. แผนสิทธิมนุษยชนของกลุ่มเหยื่อ/ผู้เสียหาย
5. แผนสิทธิมนุษยชนของกลุ่มผู้ติดเชื้อเอชไอวี/เอดส์
6. แผนสิทธิมนุษยชนของกลุ่มผู้ใช้แรงงาน
7. แผนสิทธิมนุษยชนของกลุ่มคนจน/ผู้ได้รับผลกระทบจากการพัฒนา
8. แผนสิทธิมนุษยชนของกลุ่มเกษตรกร
9. แผนสิทธิมนุษยชนของกลุ่มผู้สูงอายุ
10. แผนสิทธิมนุษยชนของกลุ่มเด็กและเยาวชน
11. แผนสิทธิมนุษยชนของกลุ่มสตรี
12. แผนสิทธิมนุษยชนของกลุ่มคนพิการ
13. แผนสิทธิมนุษยชนของกลุ่มผู้ไร้รัฐ ขาดสัญชาติ และกลุ่มผู้แสวงหาที่พักพิงหรือผู้หนีภัยการสู้รบ
14. แผนสิทธิมนุษยชนของกลุ่มที่รับผลกระทบจากสถานการณ์ความรุนแรง
15. แผนสิทธิมนุษยชนของกลุ่มความหลากหลายทางเพศ/อัตลักษณ์ทางเพศ

ภาคผนวก 2 อักษรย่อหน่วยงาน

1) อักษรย่อกระทรวง 20 กระทรวง

นร. สำนักนายกรัฐมนตรี
กท. กระทรวงกลาโหม
กค. กระทรวงการคลัง
กต. กระทรวงการต่างประเทศ
กก. กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา
พม. กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์
กษ. กระทรวงเกษตรและสหกรณ์
คค. กระทรวงคมนาคม
ทส. กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
ดศ. กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม

พณ. กระทรวงพาณิชย์
มท. กระทรวงมหาดไทย
ยธ. กระทรวงยุติธรรม
รง. กระทรวงแรงงาน
วธ. กระทรวงวัฒนธรรม
วท. กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
ศธ. กระทรวงศึกษาธิการ
สธ. กระทรวงสาธารณสุข
อก. กระทรวงอุตสาหกรรม
พน. กระทรวงพลังงาน

2) อักษรย่อของหน่วยงานอื่น

กคส. กรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ
สท. สำนักงานกิจการยุติธรรม
อปท. องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น (เทศบาล/องค์การบริหารส่วนตำบล/กรุงเทพฯ/พัทยา)
สธ. กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น
สพฐ. สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
ปท. กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย
สกอ. สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา
สอศ. สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา
สกศ. สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา
กสม. สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ
สตช. สำนักงานตำรวจแห่งชาติ

อสส. สำนักงานอัยการสูงสุด
ศอ.บต. ศูนย์อำนวยการบริหารจังหวัดชายแดนภาคใต้
กสพ. กรมสอบสวนคดีพิเศษ
สคช. สำนักงานคุ้มครองสิทธิและช่วยเหลือประชาชนทางกฎหมาย
บก. กรมบัญชีกลาง
สท. สำนักงานกองทุนยุติธรรม สำนักงานปลัดกระทรวงยุติธรรม
คปท. สำนักงานคณะกรรมการกำกับและส่งเสริมการประกอบธุรกิจ
ประกันภัย
สปส. สำนักงานประกันสังคม
ขบ. กรมการขนส่งทางบก
จท. กรมเจ้าท่า
ทย. กรมท่าอากาศยาน

ภาคผนวก 3 มติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 21 พฤศจิกายน 2560

ประชุมคณะรัฐมนตรี
รับเรื่อง: ๑๓๖๐/๒๐
วันที่: ๑๓๖๐/๒๐
เวลา: ๑๕.๐๐ น.

กระทรวงยุติธรรม
ที่: ๑๕๖๐
เวลา: ๑๕.๐๐

สำนักงานรัฐมนตรี กระทรวงยุติธรรม
ที่: ๑๕๖๐
เวลา: ๑๖.๐๐

ด่วนที่สุด
ที่ นร ๐๔๐๔/๗๗๒๔๔

๒๓ พฤศจิกายน ๒๕๖๐

เรื่อง วาระแห่งชาติ : สิทธิมนุษยชนร่วมขับเคลื่อน Thailand 4.0 เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน
เรียน รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม
อ้างถึง หนังสือกระทรวงยุติธรรม ด่วนที่สุด ที่ ยธ ๐๔๑๐/๕๖๒๗ ลงวันที่ ๑๗ ตุลาคม ๒๕๖๐
สิ่งที่ส่งมาด้วย บัญชีสำเนาหนังสือที่ส่งมาด้วย

ตามที่ได้เสนอเรื่อง วาระแห่งชาติ : สิทธิมนุษยชนร่วมขับเคลื่อน Thailand 4.0 เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน ไปเพื่อดำเนินการ รวม ๒ ข้อ ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

กระทรวงกลาโหม กระทรวงการคลัง กระทรวงการต่างประเทศ กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวงคมนาคม กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม กระทรวงพลังงาน กระทรวงพาณิชย์ กระทรวงแรงงาน กระทรวงวัฒนธรรม กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี กระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงสาธารณสุข กระทรวงอุตสาหกรรม สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี สำนักงานงบประมาณ สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงาน ก.พ. สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และสำนักงาน ก.พ.ร. ได้เสนอความเห็นไปเพื่อประกอบการพิจารณาของคณะรัฐมนตรีด้วย ความละเอียดปรากฏตามบัญชีสำเนาหนังสือที่ส่งมาด้วยนี้

คณะรัฐมนตรีได้ประชุมปรึกษาเมื่อวันที่ ๒๑ พฤศจิกายน ๒๕๖๐ ลงมติว่า

๑. เห็นชอบทั้ง ๒ ข้อ ตามที่กระทรวงยุติธรรมเสนอ สำหรับงบประมาณเพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน ให้กระทรวงยุติธรรมและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการตามความเห็นของสำนักงานงบประมาณ และให้กระทรวงยุติธรรมและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องรับความเห็นของกระทรวงการต่างประเทศ กระทรวงคมนาคม กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี สำนักงาน ก.พ. และสำนักงาน ก.พ.ร. ไปพิจารณาดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไปด้วย

๒. ให้กระทรวงยุติธรรมนำประเด็นที่ยังไม่สามารถดำเนินการให้บรรลุได้ตามแผนสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ฉบับที่ ๓ (พ.ศ. ๒๕๕๗ - ๒๕๖๑) และข้อเสนอแนะด้านสิทธิมนุษยชนจากหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องทั้งในและต่างประเทศมากำหนดเป็นตัวชี้วัดด้วย และมอบหมายให้หน่วยงานต่าง ๆ ดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องเพื่อให้การขับเคลื่อนวาระแห่งชาติ : สิทธิมนุษยชนร่วมขับเคลื่อน Thailand 4.0 เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพประสิทธิผลต่อไป

ที่ ยธ ๐๔๐๔/๒๐๑๖ ลงเรียนยืนยันมา ทั้งนี้ สำนักงานเลขาธิการคณะรัฐมนตรีได้แจ้งให้ผู้ที่เกี่ยวข้องตามบัญชีแนบท้ายทราบด้วยแล้ว

ขอแสดงความนับถือ

พลอากาศเอก (ประจิน จั่นตอง)
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม
ร.ศ. ๒๕๖๐

(นางณัฐภัฏ จาริ อนันตศิลป์)
รองเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ปฏิบัติราชการแทน
เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

กองพัฒนายุทธศาสตร์และติดตามนโยบายพิเศษ
โทร. ๐ ๒๒๘๐ ๔๐๐๐ ต่อ ๑๖๓๒ (อิทธิศักดิ์) ๑๕๓๒ (บุษกร)
โทรสาร ๐ ๒๒๘๐ ๑๔๔๖ www.soc.go.th

(ศาสตราจารย์พิเศษ วิศิษฐ์ วิเศษกุล)
ปลัดกระทรวงยุติธรรม
- ๑๕๖๐

แผนปฏิบัติการ (Action Plan) ขับเคลื่อนวาระแห่งชาติ
 “สิทธิมนุษยชนร่วมขับเคลื่อน Thailand 4.0 เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน” ของทุกภาคส่วน ปีงบประมาณ พ.ศ. 2561 – 2562

บัญชีสำเนาหนังสือที่ส่งมาด้วย

เรื่อง วาระแห่งชาติ : สิทธิมนุษยชนร่วมขับเคลื่อน Thailand 4.0 เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน

๑. สำเนาหนังสือกระทรวงกลาโหม ด่วนที่สุด ที่ กท ๐๒๐๗/๑๔๙๕ ลงวันที่ ๒ พฤศจิกายน ๒๕๖๐
๒. สำเนาหนังสือกระทรวงการคลัง ด่วนที่สุด ที่ กค ๑๐๐๓/๑๙๑๔๓ ลงวันที่ ๖ พฤศจิกายน ๒๕๖๐
๓. สำเนาหนังสือกระทรวงการต่างประเทศ ด่วนที่สุด ที่ กต ๑๐๐๒/๑๘๘๒๒ ลงวันที่ ๓๑ ตุลาคม ๒๕๖๐
๔. สำเนาหนังสือกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา ด่วนที่สุด ที่ กก ๐๒๐๓/๕๘๘๓๓ ลงวันที่ ๓ พฤศจิกายน ๒๕๖๐
๕. สำเนาหนังสือกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ด่วนที่สุด ที่ กษ ๑๓๐๔/๗๔๕๓๓ ลงวันที่ ๙ พฤศจิกายน ๒๕๖๐
๖. สำเนาหนังสือกระทรวงคมนาคม ด่วนที่สุด ที่ คค (ปร) ๐๒๐๑/๔๒๑๑ ลงวันที่ ๑๓ พฤศจิกายน ๒๕๖๐
๗. สำเนาหนังสือกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ด่วนที่สุด ที่ ทส ๐๒๐๒.๒/๒๕๔๘ ลงวันที่ ๙ พฤศจิกายน ๒๕๖๐
๘. สำเนาหนังสือกระทรวงพลังงาน ด่วนที่สุด ที่ พน ๐๒๐๒/๘๕๖๖ ลงวันที่ ๓๑ ตุลาคม ๒๕๖๐
๙. สำเนาหนังสือกระทรวงพาณิชย์ ด่วนที่สุด ที่ พณ ๑๓๐๔/๕๐๕๘๘ ลงวันที่ ๓ พฤศจิกายน ๒๕๖๐
๑๐. สำเนาหนังสือกระทรวงแรงงาน ด่วนที่สุด ที่ รง ๐๒๐๖/๓๓๔๙๙ ลงวันที่ ๖ พฤศจิกายน ๒๕๖๐
๑๑. สำเนาหนังสือกระทรวงวัฒนธรรม ด่วนที่สุด ที่ วธ ๐๒๐๔/๔๔๒๕๒ ลงวันที่ ๒ พฤศจิกายน ๒๕๖๐
๑๒. สำเนาหนังสือกระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ด่วนที่สุด ที่ วท (ปร) ๐๒๐๑/๗๙๙๗๗ ลงวันที่ ๒๐ พฤศจิกายน ๒๕๖๐
๑๓. สำเนาหนังสือกระทรวงศึกษาธิการ ด่วนที่สุด ที่ ศธ ๐๒๐๘/๔๘๖๔๔ ลงวันที่ ๘ พฤศจิกายน ๒๕๖๐
๑๔. สำเนาหนังสือกระทรวงสาธารณสุข ด่วนที่สุด ที่ สธ ๐๒๐๙/๐๓/๔๙๔๐ ลงวันที่ ๒๑ พฤศจิกายน ๒๕๖๐
๑๕. สำเนาหนังสือกระทรวงอุตสาหกรรม ด่วนที่สุด ที่ อก ๐๒๐๔ (๔)/๕๘๘๒๒ ลงวันที่ ๑๓ พฤศจิกายน ๒๕๖๐
๑๖. สำเนาหนังสือสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๑๐๑/๙๖๖๙๙ ลงวันที่ ๓๐ ตุลาคม ๒๕๖๐
๑๗. สำเนาหนังสือสำนักงานงบประมาณ ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๗๑๖/๑๐๕๕ ลงวันที่ ๒ พฤศจิกายน ๒๕๖๐
๑๘. สำเนาหนังสือสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๘๐๘/๑๑๔๑๔๙ ลงวันที่ ๘ พฤศจิกายน ๒๕๖๐
๑๙. สำเนาหนังสือสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๙๐๒/๒๙๖๖๖ ลงวันที่ ๒๐ พฤศจิกายน ๒๕๖๐
๒๐. สำเนาหนังสือสำนักงาน ก.พ. ด่วนที่สุด ที่ นร ๑๐๑๓.๒/๑๒๐๖ ลงวันที่ ๒ พฤศจิกายน ๒๕๖๐
๒๑. สำเนาหนังสือสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ด่วนที่สุด ที่ นร ๑๑๑๑/๖๐๔๐๐ ลงวันที่ ๗ พฤศจิกายน ๒๕๖๐
๒๒. สำเนาหนังสือสำนักงาน ก.พ.ร. ด่วนที่สุด ที่ นร ๑๒๐๐/๑๑๖๖ ลงวันที่ ๓๑ ตุลาคม ๒๕๖๐

บัญชีรายชื่อผู้ที่เกี่ยวข้องซึ่งได้แจ้งเรื่อง วาระแห่งชาติ : สิทธิมนุษยชนร่วมขับเคลื่อน Thailand 4.0 เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน ให้ทราบ ดังนี้

๑. รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม
๒. รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง
๓. รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ
๔. รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา
๕. รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์
๖. รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
๗. รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม
๘. รัฐมนตรีว่าการกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม
๙. รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
๑๐. รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพลังงาน
๑๑. รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์
๑๒. รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย
๑๓. รัฐมนตรีว่าการกระทรวงแรงงาน
๑๔. รัฐมนตรีว่าการกระทรวงวัฒนธรรม
๑๕. รัฐมนตรีว่าการกระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
๑๖. รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ
๑๗. รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข
๑๘. รัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรม
๑๙. ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี
๒๐. ผู้อำนวยการสำนักงานงบประมาณ
๒๑. เลขาธิการสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
๒๒. เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา
๒๓. เลขาธิการ ก.พ.
๒๔. เลขาธิการคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
๒๕. เลขาธิการ ก.พ.ร.
๒๖. ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ

ภาคผนวก 4

ถอดเทปคำกล่าวเปิดงานและปาฐกถาพิเศษ ประกาศวาระแห่งชาติ “สิทธิมนุษยชนร่วมขับเคลื่อน Thailand 4.0 เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน” วันจันทร์ที่ 12 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2561 ณ ตึกสันติไมตรี ทำเนียบรัฐบาล โดย พลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรี

สวัสดี

ท่านรองนายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ ประธานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ UN Resident Coordinator ประจำประเทศไทย เอกอัครราชทูตประจำประเทศไทย ปลัดกระทรวงทุกกระทรวงและหน่วยงานเทียบเท่า ประธาน Global Compact Network Thailand และผู้มีเกียรติที่เคารพทุกท่าน

วันนี้ทุกท่านทราบดีอยู่แล้วเรามาร่วมกันในการจัดงานวันสิทธิมนุษยชนสากล ผมมีความยินดีอย่างยิ่งที่ได้มาเป็นประธานจัดงาน เพื่อประกาศวาระแห่งชาติ “สิทธิมนุษยชนร่วมขับเคลื่อน Thailand 4.0 เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน” ในวันนี้

1. นโยบายรัฐบาลในเรื่องสิทธิมนุษยชนและความสำคัญของการประกาศวาระแห่งชาติ

ปัจจุบัน สิทธิมนุษยชนเป็นเรื่องที่ทุกประเทศในโลกนี้ให้ความสำคัญเป็นอย่างยิ่ง โดยเฉพาะองค์กรระหว่างประเทศ เพราะว่าเป็นหลักการสากลที่ทั่วโลกต่างให้การยอมรับ ที่จะช่วยทำให้เกิดสันติภาพและความเจริญก้าวหน้าต่อมวลมนุษยชาติ แต่ที่ผ่านมาจะยังคงมีปัญหาอยู่บ้าง ที่พวกเราจะต้องขับเคลื่อนและดำเนินการต่อไปให้ได้ ถึงแม้ว่ารัฐบาลนี้จะเข้ามาในช่วงระยะเวลาอันจำกัด แต่รัฐบาลก็พยายามจะเริ่มต้น พยายามที่จะแก้ไขปัญหาและจัดอุปสรรคต่าง ๆ ให้ได้โดยเร็วที่สุด เพื่อให้สอดคล้องกับหลักสากล

รัฐบาลไทยมีเจตนารมณ์และความมุ่งมั่นในการที่จะส่งเสริม ค้ำครองสิทธิมนุษยชนอย่างจริงจัง เพื่อสร้างความเชื่อมั่นกับนานาประเทศและประชาชนคนไทยด้วย รวมไปถึงชาวต่างชาติ ที่อาศัยอยู่ในประเทศไทย ที่จะต้องอยู่ร่วมกันอย่างสันติ เพียงเพราะต้องการให้ประเทศไทยนั้นเกิดความสงบสุข สันติสุข ทุกคนมีความรัก ความสามัคคี รัฐสิทธิ หน้าที่ ภูมิปัญญา เศรษฐกิจซึ่งกันและกัน ไม่ไปละเมิดสิทธิผู้อื่น ดังนั้น การมีสิทธิเสรีภาพสิ่งสำคัญคือ จะต้องไม่ไปละเมิดสิทธิเสรีภาพของผู้อื่น โดยคำนึงถึงหลักการปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชน ในฐานะที่ประเทศไทยเป็นภาคีสมาชิกองค์การสหประชาชาติและการเข้าเป็นภาคีสันติสนธิสัญญาระหว่างประเทศด้านสิทธิมนุษยชน ซึ่งที่ผ่านมา รัฐบาลนี้ก็ไม่ได้ละเลยต่อการดำเนินการด้านสิทธิมนุษยชน โดยมีบัญญัติชัดเจนในรัฐธรรมนูญ โดยเรามาจะไปอ้างถึงแต่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ทั้งที่เป็นกฎหมายหลักของประเทศ แต่ยังมีกฎหมายลูกอีกจำนวนมากที่อยู่ภายใต้รัฐธรรมนูญ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในเรื่องสิทธิเสรีภาพนั้นมีพระราชบัญญัติอยู่หลายฉบับด้วยกัน ที่ควรศึกษาให้ละเอียดด้วย ไม่งั้นความขัดแย้งก็จะเกิดขึ้น เพราะกฎหมายลูกที่มีอยู่มากมายก็ไม่ได้นำไปสู่การปฏิบัติ ดังนั้น จะไปอ้างอิงเฉพาะรัฐธรรมนูญอย่างเดียวคงไม่ถูกต้อง โดยแต่ละประเทศก็คงประสบเช่นกัน เพราะทุกประเทศก็มีกฎหมายของตนเอง ที่มีลักษณะเดียวกันกับประเทศไทย ซึ่งที่ผ่านมาประเทศไทยได้มีดำเนินงานในเรื่องสิทธิมนุษยชนอย่างจริงจัง จะเห็นได้จาก การประกาศใช้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 นโยบายที่จะลดความเหลื่อมล้ำในด้านต่าง ๆ การประกาศใช้กฎหมายในหลายฉบับ ตลอดจนการประกาศใช้แผนสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ฉบับที่ 3 (ปี พ.ศ. ๒๕๕๗-๒๕๖๑) เพื่อส่งเสริม ค้ำครองศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ สิทธิเสรีภาพและสิทธิมนุษยชน ซึ่งจะครอบคลุมการให้ความช่วยเหลือ ค้ำครองทุกกลุ่ม ทุกฝ่าย รวมไปถึงเจ้าหน้าที่ของรัฐที่จะได้รับความคุ้มครองเช่นกัน เพราะฉะนั้น รัฐบาลจะทำงานโดยเอนเอียงไปข้างใดข้างหนึ่งหรือฝั่งใดฝั่งหนึ่ง คงเป็นไปได้ เพราะทุกคนต้องอยู่ด้วยกัน ซึ่งผมไม่ต้องการให้กฎหมายเป็นเครื่องมือที่ทำให้เกิดความขัดแย้งหรือทำให้เกิดความไม่เข้าใจ เกิดความสับสนในประเทศของเราและของทุกประเทศในโลก ด้วยเหตุนี้ เจ้าหน้าที่ของรัฐและประชาชนจะต้องร่วมมือกันลดความขัดแย้งที่เกิดจากกฎหมายให้ได้

ล่าสุดคณะรัฐมนตรี ได้มีมติเมื่อวันที่ 21 พฤศจิกายน 2560 เห็นชอบและประกาศเป็นวาระแห่งชาติ “สิทธิมนุษยชนร่วมขับเคลื่อน Thailand 4.0 เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน” โดยในวันนี้ ประเทศไทยก็ได้ยกระดับสิทธิมนุษยชนให้เป็นวาระแห่งชาติ เพื่อสนับสนุนการพัฒนาประเทศด้วย คงไม่ใช่เป็นเรื่องความขัดแย้งหรือการสร้างความเหลื่อมล้ำ ไม่เป็นธรรมเพียงอย่างเดียว แต่วันนี้ เราจะพัฒนาประเทศและโลกใบนี้ให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงไปสู่โลกยุคใหม่ การปฏิวัติอุตสาหกรรม Thailand 4.0 และที่จะต้องเตรียมความพร้อมรองรับ 5.0 ในอนาคต เพราะฉะนั้นเรื่อง สิทธิมนุษยชนจึงต้องเข้ามามีส่วนเกี่ยวข้อง รวมถึงการประกอบธุรกิจที่จะต้องคำนึงถึงสิทธิมนุษยชนด้วย ซึ่งมีกรอบนโยบาย 3 หลักการสำคัญ คือ เศรษฐกิจ ค้ำคูณ และเยียวยา เนื่องจาก เพราะ หนีพ้นที่เรื่องสิทธิมนุษยชนจะเข้ามาเกี่ยวข้องกับการประกอบธุรกิจในโลกปัจจุบันและอนาคต ฉะนั้นถ้าเราสามารถดำเนินการในเรื่องนี้ได้ ก็จะช่วยเพิ่มศักยภาพในการขับเคลื่อนแผนสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ฉบับที่ 3 ที่จะใกล้หมดวาระลงในปี พ.ศ. 2561 นี้ และก็จะเตรียมความพร้อมที่จะประกาศใช้แผนสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ฉบับที่ 4 (ปี พ.ศ. 2562 – 2566) เพื่อให้ไปสู่เป้าหมาย การพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goal : SDGs) ตามเป้าประสงค์ขององค์การสหประชาชาติ ในอีก 15 ปี ที่ต้องเดินหน้าต่อไปเพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่วางไว้

การประกาศวาระแห่งชาติในครั้งนี้ เป็นการชูประเด็นสำคัญที่จะนำหลักของสิทธิมนุษยชน เข้ามาช่วยขับเคลื่อนนโยบาย Thailand 4.0 ให้บังเกิดผลได้อย่างไร ในการขับเคลื่อน ภาคเศรษฐกิจด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม เน้นการมีส่วนร่วม การเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ควบคู่ไปกับการสร้างความยั่งยืน ซึ่งการพัฒนามีสองประเภท กล่าวคือ ประเภทหนึ่งในลักษณะ ไม่คำนึงถึงสิ่งแวดล้อมมากนัก ก็อาจจะทำให้การเติบโตทางด้านเศรษฐกิจเกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว ส่วนประเภทที่สองการคำนึงถึงสิ่งแวดล้อมมาก บางครั้งก็ส่งผลให้การเติบโตของเศรษฐกิจมีความล่าช้า เพราะฉะนั้นทำอย่างไรที่จะนำทั้งสองหลักการนั้นมาประกอบกัน เป็นนโยบายในเรื่องของการพัฒนาด้านเศรษฐกิจไปกับการคำนึงถึงสิ่งแวดล้อมไปด้วย และขณะเดียวกันก็พัฒนาเศรษฐกิจไปสู่ 4.0 ด้วย ถ้าทำทั้งสองอย่างควบคู่กันไป เราก็สามารถใช้ทรัพยากรของแต่ละประเทศที่มีอยู่อย่างจำกัดนั้นให้เกิดประโยชน์สูงสุดและธำรง รักษาไว้เพื่ออนาคตได้ด้วย

นโยบายสำคัญประการหนึ่งที่รัฐบาลให้ความสำคัญก็คือ สิทธิมนุษยชน กับการประกอบธุรกิจที่กล่าวไปแล้ว เพราะธุรกิจนั้น คือพลังสำคัญในการขับเคลื่อนความเจริญเติบโต ทางเศรษฐกิจ วันนี้ในแต่ละประเทศก็ประสบกับความเหลื่อมล้ำในเรื่องอาชีพ รายได้ สัดส่วนผู้มีรายได้สูง สัดส่วนผู้เป็นเจ้าของที่ดิน เจ้าของกิจการ การประกอบกิจการบริษัท ห้างร้านต่าง ๆ นั้นคือความแตกต่าง ที่จะทำให้เกิดความเท่ากันหรือไม่ แต่ผมคิดความมั่นคงเป็นไปไม่ได้ที่จะทำให้เกิดความเท่าเทียมกันตรงนี้ เพราะจริง ๆ ความเท่าเทียมก็คือการทำให้ทุกคนเข้าถึงโอกาส เข้าถึงช่องทาง นั่นจึงจะเรียกว่า “ความเท่าเทียม” แต่สำหรับในส่วนของ “ความเป็นธรรม” ก็ต้องคำนึงถึง ผู้มีรายได้น้อย ผู้ที่ลำบากเดือดร้อนมากกว่าผู้ที่ลำบากเดือดร้อนน้อยกว่า ส่วนนี้ก็คือ หลักการของสองคำที่ว่า ความเท่าเทียมและความเป็นธรรม ไม่ได้หมายความว่าความเท่าเทียมคือทุกคนจะต้องรวยเท่ากัน ซึ่งเป็นไปไม่ได้ โดยเฉพาะในโลกที่เป็นเสรีประชาธิปไตยทุกวันนี้ นั่นคือ ข้อเท็จจริง เพราะฉะนั้น ต้องคำนึงถึงหลักการเหล่านี้ด้วย การที่เราจะประกอบธุรกิจโดยคำนึงถึงความรับผิดชอบต่อสังคมและเคารพในสิทธิมนุษยชนนั้น จะต้องเป็นไปตามความเหมาะสม ถูกต้องและข้อสำคัญก็คือ ตามหลักศีลธรรมอันดี ตามหลักการของทุกศาสนาที่ทั่วโลกให้ความสำคัญ

2. ทิศทางวาระแห่งชาติ

การประกาศวาระแห่งชาติในวันนี้ เรามีเป้าหมายที่ชัดเจน ในการที่จะทำ “สังคมไทยเป็นสังคมที่ส่งเสริมสิทธิเสรีภาพและความเท่าเทียมกันโดยคำนึงถึงศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ เพื่อนำไปสู่สังคมสันติสุข” ซึ่งเป็นเป้าหมายที่ดี แต่ในข้อเท็จจริงอย่างที่ได้นำเรียนไปแล้ว พื้นฐานของคนไม่เท่ากัน จะทำอย่างไร เพราะว่า ทุกคนมีศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ มีสิทธิเสรีภาพ มีชีวิต อยู่ แต่จะอยู่และมีคุณภาพชีวิตที่ดีได้อย่างไร ซึ่งเป็นสิ่งที่เราอาจจะต้องไปดำเนินการต่อให้เกิดผล ที่รัฐบาลจะต้องร่วมมือกับภาคประชาชน เอกชน ประชาสังคม ภาคธุรกิจในการทำงาน ภายใต้ กรอบนโยบาย ถอดรหัสวาระแห่งชาติ 4 สร้าง 3 ปรับ 2 ขับ 1 ลด เพื่อมุ่งไปสู่สังคมสันติสุข ทุกคนทราบดีอยู่แล้ว สังคมสันติสุขจะเกิดขึ้นหรืออยู่ด้วยได้อย่างไร ก็คงต้องอยู่ที่มนุษย์ อยู่ด้วยคน ประชาชน รัฐบาล เจ้าหน้าที่ อยู่ด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ทั้งหมด นั่นแหละที่จะร่วมมือกันทำให้ประเทศ และทุกประเทศมีความมั่นคง สงบสุข ถ้าทราบได้ที่เราไม่มีความมั่นคง ไม่มีสันติสุข ก็จะพัฒนาไปไม่ได้อย่างแน่นอน และจะก่อให้เกิดเป็นปัญหาความขัดแย้งไปทั่วโลกซึ่งในเวลานี้ หลายประเทศก้าวพ้นตรงนี้ไปแล้ว ขณะเดียวกันปัจจุบันกฎ กติกาที่มาก

ขึ้น เพราะฉะนั้น เมื่อจะพิจารณาประเทศใดก็ตามก็ควรดูให้ครบถ้วน ว่าแต่ละประเทศมีปัญหาอะไรที่มีความแตกต่างกันบ้าง ซึ่งจะไม่เหมือนกันตามแต่บริบทสังคมของประเทศนั้น ๆ สำหรับรัฐบาลนี้ยืนยันที่ผมพยายามผ่อนคลาย พยายามที่จะทำทุกอย่างให้เกิดความสงบเรียบร้อยให้มากที่สุด เพื่อไปสู่ประชาธิปไตยที่ยั่งยืน และมีความเป็นสากล

ผมก็หวังว่าทุกคน ทุกภาคส่วน ทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคประชาชน จะร่วมมือกันนำกรอบนโยบายของวาระแห่งชาตินี้ ไปเพิ่มขีดความสามารถในการทำงาน และบูรณาการการทำงานร่วมกัน การบูรณาการร่วมกันกล่าวคือ การนำเป้าหมาย รวมถึงนำปัญหา อุปสรรค ของทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมาพิจารณาด้วย ที่แต่ละหน่วยงานไม่ควรยึดถือแต่แนวทาง กฎ กติกา กฎหมายของตนเองเพียงอย่างเดียว รวมถึงต้องนำอุปสรรคของทุกหน่วยงานมาบูรณาการร่วมกันด้วย ในการจะขับเคลื่อนสิทธิมนุษยชน ไปพร้อมกับการประกอบธุรกิจ หรือการพัฒนาพื้นที่ต่าง ๆ และต้องพิจารณาถึงการนำประชาชนที่เหลื่อมล้ำ ไม่เป็นธรรม เหล่านั้น จะยกระดับขึ้นมาได้อย่างไร ถ้าต่างคนต่างรักษาการศึกษาของตัวเอง ก็ไม่อาจทำได้ทั้งหมด เหมือนที่เคยทำกันมาแล้วทั่วโลกใบนี้ ถึงส่งผลให้ ณ วันนี้ก็ยังคงเกิดความขัดแย้งมากมาย หลายประเด็นด้วยกัน เพราะฉะนั้น สิ่งที่เราทำวันนี้ ก็มุ่งหวังให้กระทรวงยุติธรรมจะเป็นผู้ประสานงานในการจัดทำแผนปฏิบัติการ (Action Plan) ขับเคลื่อนวาระแห่งชาติของทุกภาคส่วนในอีก 2 ปี (พ.ศ. 2561 - 2562) นี้ เพื่อให้เกิดผลที่เป็นรูปธรรม และใช้เป็นกรอบแนวทางในการดำเนินงานและรวมพลังในการส่งเสริมคุ้มครอง สิทธิมนุษยชนอย่างจริงจัง

3. ความมุ่งมั่นและจริงใจต่อการแก้ไขปัญหาการละเมิดสิทธิมนุษยชน

ทุกคนทราบดีว่าวันนี้ ก็ยังมีเหตุการณ์การละเมิดสิทธิมนุษยชนเกิดขึ้นอยู่ในหลายแห่ง รัฐบาลไทยก็ไม่ได้นิ่งนอนใจพยายาม ส่งเสริมความรู้ สร้างความตระหนักแก่เจ้าหน้าที่ของรัฐ ในการที่จะส่งเสริมคุ้มครองสิทธิมนุษยชน เพื่อสร้างความเชื่อมั่นแก่นานาประเทศ ทั้งการป้องกัน เฝ้าระวัง และพยายามลดปัญหาที่เกิดจากการละเมิดสิทธิมนุษยชน เพื่อให้สถานการณ์การละเมิดสิทธิมนุษยชนมีแนวโน้มที่ลดลง สิ่งที่รัฐบาลนี้ได้คิด ผมก็อยากจะเรียนให้ทุกท่านทราบ

สิ่งแรก คือ เราจะต้องแก้ไขปัญหาและกำหนดเป้าหมายให้ชัดเจนเสียก่อน และเป้าหมายที่สำคัญของการละเมิดสิทธิมนุษยชน นั้น ประกอบด้วยกลุ่มเป้าหมายใดบ้าง กลุ่มแรกคือ กลุ่มผู้เปราะบาง ผู้ที่อ่อนแอ มีรายได้น้อย กลุ่มแรงงาน กลุ่มชาติพันธุ์ กลุ่มนักโทษ หากติดตามดูจะเห็นว่ากลุ่มคนเหล่านี้เราได้มีการปรับปรุง เปลี่ยนแปลงการดำเนินงานไปมากพอสมควร ในรัฐบาลนี้

ส่วนที่สอง ที่เราจะต้องกำหนดให้ชัดเจนคือ ประเด็นที่มีการละเมิดสิทธิมนุษยชนที่ต้องให้ความสำคัญในด้าน เช่น แรงงาน ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ที่อยู่อาศัย กระบวนการยุติธรรม สิทธิชุมชน การเมืองและการปกครอง ซึ่งเป็นประเด็นที่มีการละเมิดสิทธิมนุษยชนอยู่ สิ่งที่รัฐบาลดำเนินการอยู่ในปัจจุบัน พบว่า ยังคงมีปัญหาอยู่มากมาย ที่สำคัญที่สุดคือ เรื่องของการเมือง เราจะอย่างไรระหว่างการเมืองกับกฎหมาย ที่จะต้องทำให้เกิดความสมดุลกันให้ได้ เพื่อไม่ให้สังคมเกิดความวุ่นวาย ไม่ส่งผลกระทบต่อความเป็นประชาธิปไตย ซึ่งการตรวจสอบปัญหาเรื่องสิทธิมนุษยชนในบางครั้ง พบว่า หลายอย่างประชาชนที่ถูกดำเนินคดีไม่รู้กฎหมาย ไม่รู้เลยว่าอะไรผิดอะไรถูก ขณะเดียวกัน ก็มีผู้นำที่ไปขับเคลื่อน สิ่งต่าง ๆ เหล่านี้ จึงทำให้เกิดการแก้ไขปัญหาไม่ได้ แก้ปัญหาไม่ถูกจุด ที่เป็นประเด็นอยากจะฝากไว้ อีกประการหนึ่งก็คือ ในเรื่องของวัฒนธรรม การศึกษา การเรียนรู้ ศาสนา สาธารณสุข เสรีภาพ การสื่อสาร สื่อมวลชน ที่พวกเราจะต้องช่วยกันสร้าง เรียกว่า “ความปรองดองสมานฉันท์” ให้ไปด้วยกัน เฉพาะรัฐบาลทำเพียงลำพัง ไม่อาจดำเนินการไปได้ หลายประเทศอย่างที่ได้มาเรียน เมื่อมีปัญหาภายในประเทศก็ต้องมีผู้นำขึ้นมา ซึ่งจะเป็นผู้นำที่ดีหรือไม่ดี ส่วนนี้ไม่อาจทราบได้ แม้แต่ผมเองก็ไม่อาจกล่าวได้ว่าเป็นผู้นำที่ดีที่สุด แต่ผมก็มีเจตนารมณ์อันมุ่งมั่นที่จะแก้ไขปัญหาของประเทศนี้ให้ได้ ดังนั้น จะต้องสื่อสารด้วยกันทั้งสองทาง หากมีประเด็นปัญหาก็แจ้งมา ทางรัฐบาลก็จะตรวจสอบให้ แต่เมื่อมีข้อเท็จจริงเป็นอย่างไรก็ต้องจบลงแค่นั้น กฎหมายกำหนดไว้อย่างไรก็ต้องตามนั้น ไม่ว่าจะเป็นเจ้าหน้าที่ หรือเป็นใครก็ตาม รัฐบาลจะลงโทษสถานหนัก สำหรับผู้ที่ละเมิดสิทธิมนุษยชน ดังนั้น จึงขอให้แยกให้ออกว่า อะไรคือการละเมิดกฎหมาย อะไรคือ ละเมิดสิทธิ

มนุษยชนผู้อื่น อะไรคือเจ้าหน้าที่ละเมิดสิทธิมนุษยชน ซึ่งเปรียบเสมือนเส้นบาง ๆ ที่อยู่ใกล้กัน ที่อยากฝากให้ทุกคนช่วยกันดูแลด้วยว่าจะแก้ไขปัญหาก็ได้ วันนี้รัฐบาลนี้พยายามทำทุกอย่าง ทั้งเปิดช่องทางและรับเรื่องร้องเรียนทุกเดือน โดยได้สั่งการให้มีการสรุปประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสิทธิมนุษยชนมาว่า มีคดีความอะไรบ้าง เพื่อจะได้จัดการแก้ไขปัญหาก็ได้มากพอสมควร ส่วนหนึ่งก็คือ “**ความไม่รู้กฎหมาย**” ส่วนที่สองมีการ**นำไปบิดเบือน** ก็ส่งผลให้เกิดปัญหาแทบทั้งสิ้น ไม่ว่าจะเป็น การเมือง ปัญหา ๓ จังหวัดชายแดนภาคใต้ เศรษฐกิจ ทุกอย่าง ทุกวันนี้ เราต้องให้ความสำคัญโดยเฉพาะกับสื่อโซเชียลมีเดียให้มากขึ้น ที่เราต้องมีความรู้ด้านทนายของเราเอง ในการที่จะรับรู้ รับฟัง แยกแยะอะไรผิดอะไรถูก หลักคิดตรงนี้สำคัญที่สุด ที่ต้องสร้างหลักคิดให้กับประชาชนให้ได้ ไม่จำเป็นต้องมาขอรัฐบาล แต่เราต้องรักประเทศของเรา ไม่ว่าจะเป็นประชาชน นักธุรกิจ เจ้าหน้าที่ ข้าราชการ สื่อมวลชน ทุกคนต้องรักประเทศของเรา เราต้องรู้ว่าจะทำอะไรให้ประเทศเราเป็นสังคมที่สันติสุข เพราะฉะนั้น หลายคนอาจจะทำโดยไม่รู้กฎหมาย อาจจะทำได้ แต่บางครั้งก็มีเจตนาดี ซึ่งลืมไปว่า อะไรคือผิดกฎหมาย และขั้นตอนของ กระบวนการยุติธรรม ดังนั้น โลกโซเชียลมีเดียค่อนข้างที่จะกว้างขวาง และรวดเร็ว การตัดสินใจจะต้องใช้วิจารณญาณ เพราะทุกคนสามารถแสดงความคิดเห็นได้หมดอย่างเสรี ทั้ง ตำรวจ อัยการ ศาล ประชาชนทั่วไป แต่บางอย่างอาจไม่ใช่หรือไม่จริง ซึ่งเมื่อไม่มีความรู้อย่างแท้จริง ก็วิพากษ์วิจารณ์ ตัดสินกันไป และทำให้หลายอย่างเกิดความวุ่นวาย เกิดปัญหาเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของ เจ้าหน้าที่ ซึ่งเป็นสิ่งที่ส่งผลกระทบต่อโอกาสของคนอื่นหายไปเช่นกัน ทำให้คนอื่นไม่มีความสุข เป็นการละเมิดสิทธิมนุษยชนอย่างร้ายแรงด้วยไม่ใช่มองในแง่ประเด็นเดียว โดยรัฐบาลของประเทศใดก็ตามไม่มีใครอยากทำร้ายหรือรังแกประชาชน โดยเฉพาะประเทศไทย เป็นประเทศที่นับถือศาสนาพุทธมากกว่าร้อยละ 90 ไม่ได้สอนให้คนเป็นอย่างนั้น ซึ่งในสังคมก็ต้องมีทั้งคนดีและไม่ดี เราต้องแยกกันให้ออก อย่างไรก็ตาม สิ่งที่เป็นเรื่องหลัก ๆ ที่ประเทศไทยได้ดำเนินการในการส่งเสริม ค้ำครองสิทธิมนุษยชน เพื่อให้สถานการณ์มีแนวโน้มลดลง ได้แก่

(1) **การป้องกันและการจัดการค้ำมนุษย์** โดยการประกาศวาระแห่งชาติ ภายใต้ประจักษ์ร่วมใจด้านภัยค้ำมนุษย์อย่างเข้มแข็ง มีผลการปฏิบัติมากมายในการลดระดับให้สถานการณ์เบาบางลงมาไม่ให้เพิ่มขึ้นกว่าเดิม รวมถึง IUU ด้วย ซึ่งเรื่องเหล่านี้รัฐบาลให้ความสำคัญ มีการดำเนินคดีเจ้าหน้าที่มากมาย มีการให้ความเป็นธรรมกับผู้ประกอบการ การลงโทษผู้ประกอบการรายใหญ่ที่กระทำความผิดก็ได้เคยละเว้น ซึ่งถ้าหากมีข้อมูลในเรื่องนี้ขอให้แจ้งมา อย่างที่ได้ดำเนินการข้างต้น ข้อมูลในโซเชียลมีเดียบางครั้งก็ไม่ใช่อะไรที่แท้จริง แต่หากจริงก็จะมีการดำเนินการอย่างจริงจัง เพื่อป้องกันการค้ำมนุษย์ ซึ่งที่ผ่านมาประเทศไทยได้ดำเนินการในเรื่องดังกล่าวภายใต้มาตรการ 3 P คือ 1) การดำเนินคดี Prosecution ทุกคนที่มีส่วนเกี่ยวข้อง 2) การคุ้มครองช่วยเหลือ Protection เยื่อ และ 3) การป้องกัน Prevention เพื่อไม่ให้เกิดขึ้น

(2) **ด้านสิทธิและเสรีภาพในการแสดงความคิดเห็น** ประเทศไทยได้เข้าเป็นภาคีกติการะหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิพลเมืองและสิทธิทางการเมือง ซึ่งได้ยึดถือและปฏิบัติตามพันธกรณีที่กำหนดไว้ในกติกา มาโดยตลอด ที่ต้องคำนึงถึงผลกระทบต่อความสงบเรียบร้อย ความมั่นคง ศีลธรรมอันดี และการคุ้มครองสิทธิเสรีภาพของประชาชนทุกคน โดยขอเน้นย้ำการใช้สิทธิต่าง ๆ ต้องไม่ละเมิดสิทธิผู้อื่นด้วย อย่างที่ได้ดำเนินการไปแล้วว่า รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2560 บัญญัติไว้ แต่ก็ยังมีกฎหมายลูกระดับพระราชบัญญัติกำหนดไว้อีกหลายฉบับที่จะต้องไม่ละเมิดเช่นกัน อาทิ การจลาจล การก่อให้เกิดความวุ่นวายหรืออาจมีการบิดเบือนในข้อเท็จจริงที่หวังผลทางการเมือง ด้วยเจตนาไม่บริสุทธิ์ สิ่งเหล่านี้ ต้องนำไปพิจารณาด้วยที่นำไปสู่การขับเคลื่อนในเรื่องของสิทธิมนุษยชน ก็ขอฝากคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติด้วย ที่จะต้องนำทุกอย่างมาพิจารณาร่วมกันทั้งหมด โดยจะเลือกเฉพาะประเด็นใดประเด็นหนึ่งมาพิจารณาไม่ได้ เพราะบ้านเมืองก็จะไม่เกิดความสงบสุข และก็จะเกิดปัญหาตามมาอย่างแน่นอน เนื่องจาก ในวันข้างหน้าประเทศไทยก็ต้องเป็นประเทศประชาธิปไตยอยู่แล้ว ดังนั้น จึงขอให้ภรรณาการศึกษา กฎหมายลูกทุกฉบับที่เกี่ยวข้องกับรัฐธรรมนูญด้วย เพราะรัฐธรรมนูญเป็นเพียงแค่กรอบในการดำเนินงาน แต่จะต้องมีกฎหมายลูกออกมารองรับในทุกมาตราของรัฐธรรมนูญ ซึ่งเป็นกฎหมายที่เจ้าหน้าที่ต้องยึดถือปฏิบัติ ซึ่งหลายประเทศอาจไม่มีปัญหาในส่วนนี้หรือหลุดพ้นไปแล้วเพราะพื้นฐานแต่ละสังคม วัฒนธรรม ประเพณี ที่แตกต่างกัน หรือแม้กระทั่งการศึกษา การเรียนรู้ การประกอบอาชีพ ทั้งหมดนี้คือความแตกต่างของมนุษยโลกในวันนี้ นั่นแหละคือ ความเหลื่อมล้ำที่พวกเราทุกคนต้องช่วยกันแก้ไข ที่ทั่วโลกจะต้องหันมาให้ความสำคัญกับการลดความเหลื่อมล้ำของประเทศในโลกใบนี้ว่าเราจะทำอะไร เมื่อมีความเหลื่อมล้ำ ก็ส่งผลกระทบต่อพัฒนาประเทศให้เกิดความเหลื่อมล้ำเช่นกัน แล้วตามมาด้วยการเกิดความขัดแย้ง ซึ่งผมไม่ต้องการให้ประเทศไทยไปสู่จุดนั้น และจะไม่ยอมโดยเด็ดขาด

(3) ด้านสิทธิการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม ส่วนนี้ทุกคนจำเป็นต้องรักษา เช่น การรักษาทรัพยากรป่าไม้ แหล่งน้ำ อุทยาน ลุ่มน้ำ ป่าต้นน้ำ ที่จะใช้ประโยชน์กับประเทศเราอย่างไร ให้เกิดความสมดุล โดยที่ไม่เกิดความเสียหายไปทั้งหมด ซึ่งหากเราหยุดไม่ใช้ทรัพยากรธรรมชาติเลยก็เป็นสิ่งที่ดี มีความสงบ ปลอดภัย ร่มเย็น แต่ในทางกลับกันประเทศเราก็จะไปไม่ได้ นั่นคือ สิ่งที่ต้องเลือกหรือทำให้เกิดสมดุลกันว่าจะดำเนินการได้มากน้อยแค่ไหนอย่างไร และอีกมิติก็ต้องป้องกันไม่ให้เกิดการทุจริตด้วย ซึ่งรัฐบาลต้องมองในทุกมิติรอบด้าน เพื่อให้ประเทศเดินหน้าไปให้ได้ แต่ขณะเดียวกันก็ไม่ทำลายสิ่งแวดล้อม การใช้พื้นที่ที่มีอยู่ไม่มากนัก ให้เกิดประโยชน์สูงสุด คุ่มค่ามากที่สุด ซึ่งก็เปรียบเสมือน การได้อย่างก็ต้องเสียอย่าง แต่เราก็ต้องซ่อมแซมให้กลับคืนมา หากเราไม่ยอมให้ใช้ประโยชน์จากทรัพยากรฯ เลย มันก็จะกระทบต่อการพัฒนาประเทศในภาพรวม ปัญหาความยากจนก็ต้องยังคงอยู่เช่นเดิม หรือหากประเทศใดมีแนวคิดดี ๆ จะช่วยกันคิด ช่วยกันทำให้ประเทศไทยหลุดพ้นก็ยินดี เพราะน่าจะมีแนวทางดี ๆ ที่จะช่วยกันได้ เพราะประเทศไทยยังหลุดพ้นตรึงนี้ไปไม่มากนัก ซึ่งเท่าที่ทราบจากข้อมูลความแตกต่างของรายได้หรือทรัพย์สิน ส่วนใหญ่อยู่กับคนไม่กี่คนในโลกนี้ ที่เป็นคนร่ำรวย ปัญหาเช่นนี้ก็ได้เป็นแต่ประเทศไทยประเทศเดียว จากการศึกษาสถิติของทั้งโลกมา มีไม่กี่พันคนเป็นมหาเศรษฐี มีรายได้สูงสุด และเป็นเจ้าของทรัพยากรของโลกทั้งหมด ซึ่งคนในประเทศไทยได้ทราบเรื่องนี้หรือไม่ ที่เราจะต้องมาช่วยกันคิด ช่วยกันแก้ไขปัญหา และพัฒนาไปด้วยกัน

(4) ด้านสิทธิของผู้ต้องหาหรือผู้ถูกควบคุมที่มีความเสี่ยงหรือมีโอกาสที่จะถูกซ้อมทรมาน ประเทศไทยก็เป็นภาคีอนุสัญญาต่อต้านการทรมานและการปฏิบัติ หรือการลงโทษอื่นที่โหดร้าย ไร้มนุษยธรรม หรือย่ำยีศักดิ์ศรี ที่ทุกประเทศก็ประสบปัญหาแบบนี้เหมือนกัน แต่เราจะแก้ปัญหานี้อย่างไร ซึ่งที่ผ่านมา ผมไม่เคยไปสั่งให้ใครกระทำการทรมานใครและผมก็คิดว่าไม่ใช่วิธีการที่ถูกต้อง ซึ่งประเทศไทยได้ยึดถือและปฏิบัติตามพันธกรณีมาโดยตลอด ทั้ง การมีมาตรการป้องกันการทรมาน การสร้างการรับรู้ความเข้าใจเจ้าหน้าที่รัฐ การจัดทำหลักสูตรฝึกอบรมวิทยากรและหลักสูตรเผยแพร่หลักการอนุสัญญา การจัดทำร่างพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการทรมานและการบังคับบุคคลสูญหาย พ.ศ. .... และการจัดตั้งกลไกคณะกรรมการจัดการเรื่องร้องทุกข์กรณีถูกระทำการทรมานและถูกบังคับให้หายสาบสูญ หากเกิดเหตุการณ์ก็ต้องมีการสอบสวนทุกกรณี คือ บางครั้งอาจถูกปล่อยปละละเลยมายาวนาน จนหลักฐานก็หายไป ที่ต้องหาวิธีการจะแก้ไขอย่างไร และต้องตรวจสอบว่ามีการทรมานมาเมื่อไหร่ ก็ปีแล้วและต้องหาหนทางที่จะไปแก้ไขปัญหานี้ให้ได้ รวมไปถึงการคุ้มครองผู้ที่ตกเป็นเหยื่อด้วย ซึ่งหากไปพิจารณาจากต้นตอของปัญหา บางปัญหามีความซับซ้อน ที่หากตรวจสอบพบการกระทำไม่ว่าเจ้าหน้าที่ใดก็ตามก็ต้องถูกลงโทษอย่างเด็ดขาด โดยการลงโทษเจ้าหน้าที่จะต้องมีหลักฐาน มีการสอบสวน และต้องเข้าสู่กระบวนการยุติธรรม ไม่ใช่เชื่อสังคมว่าคนนี้ผิดคนนี้ถูกคงไม่ได้ แล้วไปตัดสินทางสังคมที่ยังไม่ได้เข้าสู่กระบวนการตรวจสอบเลย ดังนั้น ทุกอย่างต้องเข้าสู่กระบวนการตรวจสอบตามพยานหลักฐานที่มีอยู่ รวมไปถึงการเคลื่อนไหวการกระทำความผิดในต่างประเทศ ที่แต่ละประเทศก็ควรต้องมีการดำเนินการจับกุม เพราะหากมากระทำความผิดในประเทศไทย เราก็ดำเนินการจับกุมเช่นกัน ซึ่งแต่ละประเทศก็มีกฎหมายของตนเองที่ต้องยึดถือปฏิบัติและต้องเคารพในกฎหมายของประเทศนั้น ๆ ด้วย ในทางกลับกันประเทศอื่นๆ ก็ต้องเคารพในกฎหมายของประเทศไทยเช่นกัน เพราะนั่นคือ ศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ของประเทศไทย

4. บทสรุป

ในโอกาสที่ปีนี้ จะครบรอบ 70 ปี ปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชน ผมอยากให้ทุกภาคส่วนเห็นความสำคัญในการขับเคลื่อนวาระแห่งชาติ “สิทธิมนุษยชนร่วมขับเคลื่อน Thailand 4.0 เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน” ที่จะส่งผลให้ประเทศไทยเป็นสังคมที่มีคุณภาพ มีความเป็นอยู่ที่ดี มีสุขอย่างยั่งยืน ประชาชนเคารพกฎหมาย ให้สิทธิซึ่งกันและกัน เคารพในศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ ลดความเหลื่อมล้ำ สร้างความเป็นธรรม นำไปสู่สังคมแห่งการเกื้อกูลและแบ่งปัน เมื่อประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดีแล้ว ก็จะเป็นพลังในการขับเคลื่อนนโยบายระดับชาติให้ก้าวหน้าอย่างมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน ต่อไป สมดังหลักคิดของผมที่ได้เคยกล่าวไว้ว่า “เราจะเดินหน้าไปด้วยกันและไม่ทิ้งใครไว้ข้างหลัง” (Stronger, Together and Leave No One Behind)

อย่างไรก็ตามแม้ว่า ทุกวันนี้ ประเทศไทยยังคงประสบปัญหาทางการเมืองอยู่ และยังมีการกระทำความผิดกฎหมาย เพื่อมุ่งหวังผลทางการเมือง ที่เราต้องช่วยกันแก้ไขปัญหามุ่งไปสู่การเป็นประชาธิปไตย ซึ่งก็ขึ้นอยู่กับทุกคน ทุกหมู่เหล่าจะต้องช่วยกัน อย่างทุกวันนี้ รัฐบาลก็เข้าไปอำนวยความสะดวกการประกอบธุรกิจที่ต้องคำนึงถึงมิติสิทธิมนุษยชน จนทำให้ประเทศไทยยกระดับ

มาได้ถึง 20 อันดับของโลก รวมถึงการแก้ไขปัญหา 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ก็เช่นกัน ทุกอย่างมีความแตกต่างที่ไม่เหมือนที่อื่น ๆ โดยจะนำสูตรสำเร็จจากที่หนึ่งมาแก้ไขอีกที่หนึ่งคงเป็นไปได้ไม่ได้ สำคัญหลักการอาจเหมือนกันแต่วิธีการแก้ไขปัญหาแต่ละที่ย่อมมีความแตกต่างกัน ที่แต่ละประเทศเองก็มีความแตกต่างกันในบริบทของสังคม จะนำมาใช้กับอีกประเทศคงเป็นไปได้เช่นกัน อย่างไรก็ตาม หลักการตามสนธิสัญญาระหว่างประเทศแต่ละประเทศก็ยึดถือไว้ สำหรับวิธีการก็ขึ้นอยู่กับแต่ละประเทศจะไปกำหนดให้เหมาะสมกับบริบทของตนเอง ซึ่งประเทศไทยเราก็ต้องดูแลทุกกลุ่ม ทุกฝ่าย รวมไปถึงกลุ่มผู้เปราะบางทางสังคมด้วย ซึ่งเมื่อผมไปประเทศใดก็ให้เกียรติทุกประเทศเช่นกัน ทั้งนี้ หากประเทศต่าง ๆ มีการแนะนำอะไรดี ๆ มา ก็รับฟังเพื่อนำมาพัฒนาประเทศไทยด้วย แต่เนื่องจากปัญหาบนโลกใบนี้มีมากมาย บางอย่างต้องใช้เวลาในการแก้ไข ไม่ว่าจะเป็นเรื่องของกฎหมาย การประเพณี ภูมิปัญญา การบังคับใช้กฎหมาย หรือแม้แต่ผู้ที่ต้องถูกบังคับใช้กฎหมาย ซึ่งล้วนแล้วแต่มีปัญหาทั้งหมด เราอย่าอ้างคำว่า สิทธิเสรีภาพ สิทธิมนุษยชนไปล้มทุกอย่าง ก็จะไปเป็นปัญหากับเจ้าหน้าที่ รัฐบาล หรือคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ เป็นปัญหากับอัยการ หรือศาล ก็จะกลายเป็นความขัดแย้ง บานปลาย เกิดการใช้กำลัง สู้รบบนโลกใบนี้ แล้วความสงบสุขจะเกิดขึ้นได้อย่างไร ซึ่งผมไม่ได้คำนึงถึงประเทศไทยอย่างเดียว แต่ผมคำนึงถึงโลกใบนี้ด้วย ถึงแม้เราจะเป็นประเทศเล็ก ๆ ก็ตาม เพราะแผ่นดินที่เราเดินอยู่ทุกวันนี้คือแผ่นดินที่เชื่อมต่อกับคนทั้งโลก แม่น้ำ มหาสมุทร ทะเล อากาศก็เชื่อมต่อกัน เราจะทะเลาะขัดแย้งกันไปเพื่ออะไร ดังนั้น จึงต้องไปพิจารณาว่า ใครที่ทำให้เกิดความขัดแย้ง แล้วใครคือคนที่ทำให้เกิดความสงบสุข ก็คือ พวกเราทุกคน ขอให้ช่วยกันและฝากท่านทูตทุกท่านทำความเข้าใจกับนานาชาติด้วย

บัดนี้ ได้เวลาอันสมควรแล้ว ผมขอเปิดงานประกาศวาระแห่งชาติ “สิทธิมนุษยชนร่วมขับเคลื่อน Thailand 4.0 เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน” ณ บัดนี้ ขออวยพรให้การจัดงานในครั้งนี้ ประสบผลสำเร็จตามเจตนารมณ์ทุกประการและขอให้ผู้เข้าร่วมงานทุกท่าน จงประสบแต่ความสุข ความเจริญ มีพลลังกาย พลังใจที่เข้มแข็ง เพื่อร่วมกันสร้างสรรค์และพัฒนาประเทศไทยให้ก้าวหน้ารุ่งเรืองอย่างมั่นคงยิ่งๆ ขึ้นไป

ที่มา : ข้อมูลจากการถอดเทปคำกล่าวเปิดและปาฐกถาพิเศษ (พลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา) ในงานประกาศวาระแห่งชาติ สิทธิมนุษยชนร่วมขับเคลื่อน Thailand 4.0 เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน เมื่อวันที่ 12 กุมภาพันธ์ 2561 ณ ตึกสันติไมตรี ทำเนียบรัฐบาล

บรรณานุกรม

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี. (2560, 23 พฤศจิกายน). เรื่อง วาระแห่งชาติ “สิทธิมนุษยชนร่วมขับเคลื่อน Thailand 4.0 เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน”. หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร 0505/38244.

กรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ. (2560). วาระแห่งชาติ “สิทธิมนุษยชนร่วมขับเคลื่อน Thailand 4.0 เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน”

กรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ. (2560). บทสรุปวาระแห่งชาติ “สิทธิมนุษยชนร่วมขับเคลื่อน Thailand 4.0 เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน”

กรมองค์การระหว่างประเทศ กระทรวงการต่างประเทศ. (2559). แผนปฏิบัติการตามข้อเสนอแนะที่ประเทศไทยได้รับและคำมั่นโดยสมัครใจ ภายใต้กลไก UPR รอบที่ 2.

กรมองค์การระหว่างประเทศ กระทรวงการต่างประเทศ. (2559). ข้อเสนอแนะที่ประเทศไทยได้รับและคำมั่นโดยสมัครใจ ภายใต้กลไก UPR รอบที่ 2.

กรมองค์การระหว่างประเทศ กระทรวงการต่างประเทศ. (ม.ป.ป.). รายงานทบทวนสถานการณ์สิทธิมนุษยชนของประเทศไทยภายใต้กลไก Universal Periodic Review (UPR) รอบที่ 2. ม.ป.ท.

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2560. (2560, 6 เมษายน). ราชกิจจานุเบกษา. เล่ม 134 ตอนที่ 40 ก. หน้า 1 – 90

กรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ. (2556). แผนสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ฉบับที่ 3 (พ.ศ. 2557 - 2561) : สำนักพิมพ์คณะรัฐมนตรีและราชกิจจานุเบกษา.

กรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ. (2560). รายงานฉบับสมบูรณ์ประเมินผลสัมฤทธิ์การดำเนินงานตามแผนสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ฉบับที่ 3 (พ.ศ. 2557- 2561) ช่วงครึ่งแผน ประจำปี พ.ศ. 2557 - 2559. ศูนย์บริการวิชาการ สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ ผศ.พ.ต.ท.ดร.เกษมศานต์ โชติชาครพันธ์ และคณะ. กรุงเทพฯ : บริษัท นบหน้าครีเอชั่น (สำนักงานใหญ่).

กรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ. (2560). บทสรุปรายงานฉบับสมบูรณ์ประเมินผลสัมฤทธิ์การดำเนินงานตามแผนสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ฉบับที่ 3 (พ.ศ. 2557- 2561) ช่วงครึ่งแผน ประจำปี พ.ศ. 2557 - 2559. ศูนย์บริการวิชาการ สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ ผศ.พ.ต.ท.ดร.เกษมศานต์ โชติชาครพันธ์ และคณะ. กรุงเทพฯ : บริษัท นบหน้าครีเอชั่น (สำนักงานใหญ่).

ชื่อเอกสาร : แผนปฏิบัติการ (Action Plan) ขับเคลื่อนวาระแห่งชาติ “สิทธิมนุษยชนร่วมขับเคลื่อน Thailand 4.0 เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน” ของทุกภาคส่วน
ปีงบประมาณ พ.ศ. 2561 – 2562

ที่ปรึกษา :	นางสาวปิติกัญญา สิริเดช	อธิบดีกรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ
	นายพิทยา จินาวัฒน์	ที่ปรึกษากรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ
	นางจันทร์ชม จินตยานนท์	ผู้เชี่ยวชาญด้านสิทธิมนุษยชน
	รศ.ดร.ศรีสมบัติ โชคประจักษ์ชัด	ที่ปรึกษาโครงการจัดทำร่างแผนสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ฉบับ 4
	ผศ.ดร.นิตยา สำเร็จผล	ที่ปรึกษาโครงการจัดทำร่างแผนสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ฉบับ 4

ผู้จัดทำและเรียบเรียง :

นางสาวเอมอร เสี่ยงใหญ่	รองอธิบดีกรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ
นางสาวจิฬารักษ์ ตามชู	ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านพิทักษ์สิทธิและเสรีภาพ
นางปภัสนรา รัตตะรังสี	ผู้อำนวยการกองยุทธศาสตร์และแผนสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ
นายอานนท์ ยังคุณ	นักวิชาการยุติธรรมชำนาญการ
นางพนรวิญณ์ ทองเสน	นักวิชาการยุติธรรมปฏิบัติการ
นางสาวกมลรัตน์ ชิมกระโทก	เจ้าหน้าที่บริหารงานทั่วไป

ผู้ออกแบบปก :

นางสาวสุพรรณษา ทัพศิริ	เจ้าหน้าที่ส่งเสริมสิทธิเสรีภาพและสิทธิมนุษยชน
------------------------	--

ปีที่พิมพ์ : 2561

จำนวนพิมพ์ : 200 เล่ม

กรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ กระทรวงยุติธรรม
เลขที่ 120 หมู่ 3 ศูนย์ราชการเฉลิมพระเกียรติ 80 พรรษา
อาคารราชบุรีดิเรกฤทธิ์ ชั้น 3 แขวงทุ่งสองห้อง
เขตหลักสี่ กรุงเทพมหานคร 10210
www.rlpd.go.th โทร 1111 กด 77

